

TALVISOTA KUHMOSSA

JALKAVÄKIRYKMENTTI 27 SOTAPÄIVÄKIRJA KUHMON RINTAMALTA

Alkuperäisestä sotapäiväkirjasta luettavaan muotoon muokannut
Matti Halonen 2013

Talvisodan Jalkaväkirykmentti 27, Kemin rykmentti

Jalkaväkirykmentti 27, eli Kemin rykmentti, muodostettiin Peräpohjolan alueen reserviläisistä. Rykmentti taisteli talvisodassa Suomussalmen ja Kuhmon rintamilla.

Rykmentti perustettiin 13.10.1939 Kemissä. Sen komentajaksi määrättiin kemiläinen everstiluutnantti August Mäkinieniemi. Rykmentti sai käskyn siirtyä Suomussalmen rintamalle 7.12.1939. Suomussalmella rykmentti liitettiin eversti Hjalmar Siilasvuon johtamaan 9.divisioonaan. Rykmentti siirrettiin Suomussalmen Raatteen taistelujen jälkeen Kuhmon rintamalle 21 – 26.1.1940. Kuhmon rintamalla rykmentti otti osaa itäisen lohkon taisteluihin, Kannaksella, Reuhkavaarassa, Losossa ja Löytövaarassa sekä Kilpelänkankaalla.

Rykmentin esikunta sijaitsi Kälkäsen järven ja Pienen Kälkäsen välisellä järvikannaksella.

Ensimmäisen pataljoonan komentajana toimi kapteeni Eino Lassila. 29.2.1940 alkaen majuri Huugo Kahva.

Toisen pataljoonan komentajana toimi kapteeni Jaakko Sivonen.

Kolmannen pataljoonan komentajana toimi kapteeni Aarne Airimo.

- 18.1.1940 Lähtökäskyt ja valmistelut rykmentin siirtämisestä Suomussalmelta Kuhmon rintamalle.
- 09.45 Divisioonan esikunnasta saapui käsky 2.os.c:n siirtämisestä muualle. Sen osastot lähtivät klo 13.00.
- 18.00 Lähti 2.os.c autokuljetuksella Hyrynsalmelle. Komppanian alistussuhde JR 27 päättyi.
Päivän kuluessa vihollisen lentokoneita lensi yllämme idästä länteen ja päinvastoin.
- 22.50 Divisioonan esikunnasta tuli seuraava puhelinsanoma. Teidät siirretään 19.1. iltapäivästä alkaen autoilla. Kuormasto marssien. Kenttäreittit ja teltat kuljetetaan autoissa. Majoitusosasto, johtajana yksi pataljoonan komentaja, huoltoupseeri ja lääkäri sekä yksi upseeri tai aliupseeri ja yksi mies kustakin komppaniasta, ilmoittautuu Divisioonan esikunnassa 19.1 klo 08.00, jossa saa tehtävänsä. Osastoa varten ilmoittautuu yksi bussi "Vasassa" 19.1.klo 05.00. Te asetatte sille yhden henkilöauton. Tie välillä Mäkelä, Jumalinen, Moisiovaara, on toimestanne avattava 19.1 kuluessa. Tietä on käytetty huoltokuljetuksiin viimeksi 12.1.1940.
- 23.15 Lähetettiin pataljoonille ilmoitus puhelinsanomien johdosta.
- 19.1.1940 06.00 Majoitusosasto lähti liikkeelle kapteeni Sihvosen johtamana.
- 06.30 Pioneerijoukkue lähti avaamaan maantietä Mäkelän ja Jumalisen kautta Moisiovaaraan.
- 09.30 Saapui ilmoitus, että saadun tiedon mukaan vihollinen laskee desanttiosastoja ja sen vuoksi kehoitettiin pitämään silmällä isompia lentokoneita.
- 14.40 Yllämme lensi seitsemän lentokonetta, jotka ampuivat konekivääreillään ja pudottivat pommeja.
- 15.45 Divisioonan esikunnasta saapui käsky, jonka mukaan JR 27 siirtyy Kuhmon rintamalle.
- 16.15 Lähetettiin pataljoonille siirtymiskäsky.
- 17.00 II ja III pataljoona lähtivät autokuljetuksella Kuhmoon. Divisioonan asettamat autot myöhästyi noin yhden tunnin, joten kuljetus viivästyi sen vuoksi. Heti autokuljetusten lähdettyä, kuormastot lähtivät marssille. Autokuljetukset jatkuivat 20.00 saakka.
Divisioonan esikunta antoi uuden ryhmittymiskäskyn.
- 20.1.1940 12.15 Luutnantti Volaselta tuli ilmoitus, että isoja pommikoneita on tulossa lännen suuntaan.
- 17.00 Kapteeni Sihvonen ilmoitti saapuneensa majoitusosastoinen Kuhmoon klo 15.00. Majoitusjako ja majoituksen valmistelu on suoritettu Lammasperällä.
Päivän kuluessa siirrettiin I pataljoonan kenttäreittit, miesten selkäreput ja sukset neljällä kuorma-autolla Lihoharjusta Eskolan tienhaaraan. Pataljoona siirtyi mainittuun tienhaaraan klo 17.30 – 19.00 välisenä aikana.

- 22.30 Lähtivät, osa rykmentin esikuntakomppaniasta, kranaatinheitinkomppania sekä komentoporras autolla Kuhmoon tietä reittiä Eskolan tienhaara – Hyrynsalmi – Ristijärvi – Sotkamo – Kuhmo. Kuljetuksen johtajana toimi luutnantti Keto.
- 24.00 Pioneerijoukkue saapui vänrikki Partasen johtamana Kuhmoon. Joukkue oli siirretty Mäkelästä divisioonan toimesta Kuhmoon.
- 21.1.1940 01.30 - 04.00 Välisenä aikana kuormattiin I pataljoonan sekä osa III:sta pataljoonasta autoihin Eskolan tienhaarassa. Autokolonna lähti liikkeelle kuormauksen päätyttyä.
- 07.00 Komentoporras saapui Kuhmoon, missä majoittui uudelle kansakoululle, Lammasperän tien varteen. (Kuhmonniemi).
- 10.10 Saapui se autokolonna, jossa tulivat osat Esikuntakomppaniasta ja Kranaatinkomppania Kuhmoon.
- 18.00 Kolmannesta pataljoonasta ilmoitettiin, että se on kokonaisuudessaan saapunut ja majoittunut Kuhmoon.
- 20.00 I pataljoonasta ilmoitettiin, että pataljoona on saapunut Kuhmoon.
- 24.00 Rykmentin hevoskolonnat, sekä osa esikuntakomppaniasta, saapui vänrikki Alamaan johdolla Kuhmoon. Kolonna oli tullut maantietä Eskola - Jumalinen – Moisiovaara – Kuhmo. Matka oli ollut erittäin rasittava huonon kelin ja huonon tien takia. Varsinkin hevoset olivat lopen uupuneita. Kolonna majoittui Lammasperän maantien varteen.
- Uuden komentopaikan viestiyhteydet olivat valmiina noin klo 16.00.
- 22.1.1940 Päivän kuluessa pataljoonat ja erilliset yksiköt suorittivat varustelutöitä ja miehistölle järjestettiin tilaisuus saunomiseen. Aamupäivällä lenteli muutamia vihollisen lentokoneita Lammasperän maantien suunnassa.
- 23.1.1940 10.10 -10.50 Yllättäen saapui 12 vihollisen lentokonetta, joista seitsemän oli pommikoneita, Kuhmoon. Ampuivat syöksyjä tehden konekivääreillä rykmenttimme eri yksiköitä, sekä pudottivat useita palopommeja. Pommituksen seurauksena muun muassa esikuntakomppanian majoitusrakennus syttyi palamaan. Erityisesti lentokoneiden konekiväärituli oli erittäin ankaraa. Komentopaikan rakennukseen osui konekivääri luotisuihku särkien ikkunoita ja seinä.
- Lentokoneet olivat yläpuolella noin puoli tuntia toimintaamme häiriten, poistuvat hetkeksi, mutta hetken kulutta ilmaantui taas kolme uutta lentokonetta.
- 14.00 Saapui 9.Divisioonan esikunnasta käsky JR 27:lle. (Liite n:o 24).
- 18.00 Saapui 9.Divisioonan esikunnan järjestelykäsky. (Liite n:o 25).
- Päivällä tapahtuneen pommituksen takia katkesivat viestiyhteydet taaksepäin Tämän vuoksi rykmentin komentaja määräsi huoltopäällikön käymään divisioonan esikunnassa siirtoa koskevien asioiden selvittämiseksi. Divisioonan esikunnan parhaillaan tapahtuvan siirron takia Kuhmoon hän ei kuitenkaan ensimmäisellä kerralla saanut yhteyttä, minkä vuoksi joutui tekemään matkan toistamiseen ja palasi matkaltaan vasta noin klo 24.00.

- 24.1.1940 01.45 Rykmentin komentaja ja adjutantti oli kutsuttu divisioonan esikunnan komentopaikalle "Ansaan", jossa saivat siirtymiskäskyn ja siirtymiseen liittyviä muita ohjeita. (Liite n:o 27).
- 20.00 Rykmentille alistettu panssarintorjuntatykki joukkue Sipilä ilmoittautui.
- 21.00 Patterinpäällikkö, vänrikki Kuusela ilmoittautui. (1./KTR 9).
- 21.15 Pataljoonille ja erillisille yksiköille lähetettiin rykmentin siirtymiskäsky. (Liite n:o 28).
- 19.30 -21.30 Ilmoittautui 22 opasta, jotka olivat etupäässä paikkakunnan miehiä ja osa rajavartijoita. Miehet oli lähetetty osasto Kekkosesta.
- 23.30 - Osastot lähtivät marssille kohti itää Korkean kylään, käskyssä määrättyinä aikoina. (I/JR 27, II/JR 27, III/JR 27 ja Esik.K.)
- 25.1.1940 01.00
- 01.00 Katkaistiin viestiyhteydet.
- Sotapäiväkirjan pitäjänä aloitti valistusupseeri V Ikonen, kersantti P Kuokkanen toimi edelleen hänen apulaisenaan.
- 06.30 JR 65:n majoitustunnustelijat saapuivat Kuhmonniemen koululle.
- 07.00 Rykmentin komentoporras lähti Kämärän (Kuhmonniemen) koululta.
- 08.10 Ilmoitettiin "pilvestä" (Os. Kekkonen) divisioonan esikuntaan, että rykmentin viimeinen osasto sivuuttaa Polvelan.
- 10.25 Komentaja, komento-, ja johtoporras (kolonna lukuun ottamatta) saapui Korkeaan. Aikaisemmin saapunut tiedustelu-upseeri antoi tilanneselostuksen komentajalle. Edellisenä, 23 – 24.1 välisenä yönä, oli tulipalo kaakon suunnassa, vihollisen puolella. I/JR 27, II/JR 27 ja Krh.K./JR 27 saapuivat määräaikoina niille määrättyihin sijoituspaikkoihin. Sen sijaan III/JR 27 myöhästyi ja sivuutti Korkean klo 10.00 ja oli määräpaikassaan vasta klo 11.00. Myöhästymisen syyksi ilmoitettiin auras ja kuorma-autot jotka ajoittain sulkivat maantien.
- 11.20 Saatiin puhelinyhteys divisioonan esikuntaan.
- 14.20 Kuului suunnasta 40 – 00 kaukaa joitakin kiväärin ja pikakiväärin laukauksia.
- 14.35 Luutnantti Kekkoselta tuli puhelinilmoitus, jonka mukaan vihollisen partio oli käynyt Kusionvaarassa, jossa olivat sytyttäneet talon palamaan. Palo jatkui edelleen. Joukkue, Os. kekkoesta, on lähetetty edellisen johdosta tapahtumapaikalle.
- 15.05 Oli puhelinyhteys Os. Kekkoseen, jossa todettiin, että edellä mainitut laukaukset olivat kuuluneet myös sinne.
- 15.15 Komentaja kutsumat paikallisoppaat arvelivat laukausten kuuluvan Löytövaarasta saakka.

- 15.30 Luutnantti Kekkoselta tuli puhelinilmoitus. Kekkonen partio oli tavannut Hamaravaaran maastossa, maantien suunnassa kaksoisladun, joka suuntautui länteen päin. Os. Kekkosesta ilmoitettiin, että sieltä on lähetetty suuri partio mainittuun suuntaan.
- 15.40 Lähetti palasi pataljoonan komentajien luota. Lähetti oli vienyt komentajille käskyn saapua komentajan puhutteluun ja käskynjakoon klo 18.00.
- 17.30 Os. Kekkosesta ilmoitettiin, että Kusionvaarassa on pari joukkuetta vihollisia.
- 18.00 Saivat I, II, ja III pataljoonan komentajat, sekä Krh.K:n päällikkö, rykmentin komentajan antaman JR 27 ryhmittymiskäskyn. Liite n:o 29). Samalla komentaja antoi suullisen tilanneselostuksen.
- 20.00 Divisioonan lähettämä linjarakennusosasto lähti vetämään puhelinyhteyttä Kesseliin.
- 26.1.1940 Yö kului rahallisesti.
- 07.50 Saatiin puhelinyhteys Nuottiniemeen.
- 08.10 I pataljoonan komentaja ilmoitti puhelimella, että on toimittu suunnitelmien mukaisesti. Häiriöittä ja vihollisen huomaamatta on ylitetty ison Kälkäsen järvi ja että partiot on asetettu järven eteläpuoliseen maastoon.
- 08.45 Osasto Kekkonen ilmoitti lähettäneensä partion Vetkoon yhteyden ottamiseksi I/JR 27:ään.
- 09.25 Osasto kekkonen ilmoitti, että hänen lähettämänsä partiot ovat todenneet Hamaravaaran ja valtakunnanrajan välisen alueen vapaaksi vihollisista. Vihollisen vahvempi osasto oli käynyt Riihiniemessä, josta käsin he olivat partioineet Hamaravaaran suunnalla.
- 10.05 Kapteeni Lassila ilmoitti, että hän on Lehtovaarassa.
- Luutnantti Öhman (1.K) on joutunut kosketuksiin vihollisen kanssa Kälkäsen – Löytövaaran tien suunnalla, noin 500 metriä Kälkäsen rannasta eteenpäin. Puhelinyhteys ("Korva", "Nenä" ja "Silmä"). Vertaa viestikarttaan.
- 10.20 Luutnantti Öhman selosti puhelimella osastonsa (kaksi jv-joukkuetta + yksi konekivääri) toimintaa. Hän oli ollut joukkueenvarajohtajan, ryhmänjohtajan ja kahden miehen kanssa tiedustelemassa. Edettyään noin 500 metriä edellä mainitun tien suunnassa, he palasivat takaisin jolloin noin 200 metrin päässä Kälkäsenjärven rannasta kohtasivat lännestä päin hihtävän 6 – 7 miestä käsittävän vihollispartion. (Lumipuvuissa). Joukkueen varajohtaja ja miehet avasivat tulen, luutnantti Öhmannin pyrkiessä kosketuskohdasta itään kaartaan joukkueen luokse. Tällöin hän kohtasi uudelleen "ryssien" partion, joka suksiaan ylämäessä kantaen liikkui länteen päin sivuuttaen Öhmannin viiden metrin päästä. Varajohtaja ja miehet jatkoivat tulitaistelua. Ilmoituksen annettuaan, luutnantti Öhman ilmoitti jatkavansa tiedustelua.
- 11.25 Saapui vänrikki Kuosmanen (Pion.Patlj.) kysymään ohjeita teitten rakentamisesta.

- 12.05 Vihollisen lentokone sivuutti Korkean itä – länsisuunnassa.
- 12.50 I Pataljoonan komentaja ilmoitti, että Alasenjärven suunnalta kuuluu laukauksia, joista osa oli pitkiä konekiväärin sarjoja.
- 13.00 Puhelinyhteys kapteeni Lassilaan. Asia koski Lammin suunnan varmistamista. Luutnantti Kekkonen oli saanut mainitun varmistustehtävän.
- 13.00 Mainitun kelloajan jälkeen kuultiin komentopaikalle (Korkeaan) laukaussarjoja suunasta 35 – 00.
- 14.20 Vihollisen lentokone sivuutti Korkean kaukaa länsi – itäsuunnassa lentäen.
- 16.00 Saapui ilmoitus I/JR 27 vasemman sivustan varmistamisesta Koivujoen – Kälkäsen suunnalla.
- 17.45 Komentaja ja tiedustelu-upseeri palasivat edestä, I/JR 27 kaistalta. Ison Kälkäsen järven etelärannan maasto on meillä, mutta siellä on ”ryssä” vastassa omissa asemissaan.
- 17.00 Annettiin tilannetiedotus divisioonan esikunnalle.
- 19.30 I Pataljoonasta tuli ilmoitus, jonka mukaan luutnantti Öhmannin tieduste-
luosastosta on kersantti Kotilainen kaatunut. Muista ei ole tietoa.
- 23.10 Saapui 9.Divisioonan esikunnan ryhmityskäsky. (Liite n:o 30).
- 27.1.1940 00.30 Saatiin yhteys Lammiin.
- 02.40 Vänrikki Komulaisen vasempaan sivustaan hyökännyt vihollisosasto on luultavasti seurannut meidän heiluripartion latua. Pari ”meikäläistä” haavoittui. Kersantti Kotilaisen ruumis on saatu pois. ”Ryssät” ovat ottaneet lumipuvun. Partion muista jäsenistä ei ole tietoa.
- 08.10 Kapteeni Lassila ilmoitti puhelimella kohdanneensa edelleenkin Kälkäsenjärven etelämaastossa, keskimmäisen tien suunnalla, voimakasta vastarintaa, jonka yhteydessä häneltä on yksi mies kaatunut ja muutama haavoittunut. Pyysi ja sai luvan saarrosta joukkueella idän suunnasta ko. paikkaa, jossa ”ryssät” (myös suomea puhuvia) on hevosenkengän muotoisessa asemassa.
- 08.20 Tilannekatsaus divisioonan esikunnalle.
- 08.45 Kapteeni Lassila ilmoitti, että tilanne mainitussa suunnassa kiristyy. Lassila sai käskyn lujittaa ja pitää nykyiset asemansa.
- 08.50 Saapui tervetullut uutinen, lumipukuja on vihdoinkin saapunut rykmentille.
- 09.05 Ilmavaara. Yhdeksän vihollisen lentokonetta, niistä kuusi hävittäjää ja kolme pommikonetta, ampuivat konekivääreillä Kesselin suunnalla olevia taloja.
- 10.07 Tuli puhelinilmoitus kapteeni Lassilalta, että 3.Komppania on kokonaisuudessaan Kälkäsenjärven eteläpuolella. Pataljoonan tähytyspaikalta havaittiin yhden vihollishävittäjän laskeutuneen Saunajärven jälle.(Sama suunta, josta eilen kuultiin ammuntaa).

- 10.25 Ilmavaara: Kolme pommikonetta itään jotka ampuivat konekivääreillä umpimähkään maantien suunnassa.
- 10.35 Kapteeni Lassilan ilmoitus: On saatu Karjalan kieltä puhuva vanki.
- 12.30 Ilmavaara: Viisi raskasta, nelimoottorista pommikonetta idän suuntaan. Pudottivat noin 40 pommia Kiekinniemen suunnalle.
- 12.40 Kapteeni Lassila ilmoitti: Kälkäsen etelärannalla ollut vihollisen asema (vahvuus yksi jalkaväkijoukkue) on hajotettu, osa tuhottu ja asema vallattu. Vihollinen menetti kaksi upseeria ja seitsemäntoista miestä. Saaliiksi saatiin viisi konepistoolia ja kiikarivivääreitä.
- 13.25 Tuotiin edellä mainittu vanki jota tiedustelu-upseeri kuulusteli.
- 14.20 Kapteeni Lassilan ilmoitus: Yhteys ”Silmään” on poikki. Lammin suunnalla on heiluri partio kohdannut vihollisia.
- 14.25 Käskettiin Os. Kekosta suuntaamaan partiointia Lammilta – Vetkoon. Samalla linjalla, päinvastaiselta suunnalta, partioi kapteeni Lassilan lähettämä partio.
- 14.40 Divisioonan esikunnan lähettiupseeri toi divisioonan esikunnan käskyn 27.1.1940. (Liite n:o 31).
- 15.25 Mainittuun aikaan mennessä rykmentin komentaja antoi kaikille yksiköille, paitsi ensimmäiselle pataljoonalle divisioonan käskystä johtuvan uuden siirtymiskäskyn Kälkäsenjärven pohjoispuoliseen maastoon. (Liite n:o 32).
- 16.00 Komentaja antoi ohjeet pioneerijoukkueen johtajalle pioneeritöiden suorittamisesta Saunajärven – Löytövaaran tien suunnalla.
- 16.15 E/JR 27 majoitustiedustelijat lähtivät eteen.
- 16.35 Saapuivat JR 65:n majoitustiedustelijat. (Vänrikki Rantoniemi).
- 17.00 Kapteeni Lassila ilmoitti, että ”Silmän” suunnassa on painetta. Siis Kälkänen – Löytövaara tien suunta. Kapteeni Lassila on lähettänyt sinne lisävoimia. I/JR 27:n Lammin suuntaan asettama partio on saanut vastaansa tulta Lammin talosta. Vielä ei ole tietoa, oliko vastassa vihollinen vai ehkä Kekkonen partio.
- 17.35 Osasto Kekkonen ilmoitti, että Lammissa on Vihollisia. Partio on Lammin pohjoispuolisessa maastossa.
- 17.40 Tieto edellisestä annettiin Kapteeni Lassilalle puhelimella.
- 18.30 Luutnantti Kekkonen ilmoitti, että venäläiset ovat polttaneet lammin talon ja sen jälkeen häipyneet.
- 19.15 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle.
- 19.25 Puhelinyhteys I/JR 27 on poikki.
- 22.30 Divisioonan komentajan käsky saapui 27.1.1940. (Liite n:o 33).

- 22.50 Rykmentin uusi lääkäri, res.lääk.kapteeni E Karonen ilmoittautui.
- 23.30 Divisioonan lähettämät telttatarvikeautot sivuuttivat Korkean vasta nyt, mikä tiesi vaikeuksia pataljoonien majoittamiselle.
- 28.1.1940 07.15 Komentoportaan lähtö Korkean maastosta.
- 08.05 Komentoporras saapui Kesselinjärven länsi-, ja Kälkäsenjärven pohjoisrannan maastoon.
- 08.10 Komentaja oli puhelinyhteydessä pataljoonien komentajien kanssa.
- 08.45 Kapteeni Lassila, ensimmäisestä pataljoonasta ilmoitti, että hänen partionsa on palannut Lammilta ja todennut talon poltetuksi. Ketään, enempi "ryssiä" kuin omiakaan, ei lähimaastossa ollut. Edellä mainitusta on ilmoitus osasto Kekkoselta.
- 09.20 Komentaja antoi viestijoukkueen johtajalle suulliset ohjeet viestiyhteyksien järjestämisestä.
- 09.55 Ilmavaara.
- 12.00 Komentajan, adjutanttin, tiedustelu upseerin ja kaikkien pataljoonien komentajien neuvottelu I/JR 27 komentopaikalla.
- 12.10 -12.20 Ilmavaara, jonka aikana muun muassa Kesselin taloa pommitettiin. Taloon tuli vain pieniä vaurioita.
- 13.45 JR 65:n harhautunut ja väsynyt partio, yksi upseeri, kaksi aliupseeria ja kolmetoista miestä sivuutti komentopaikan. Komentopaikalta järjestettiin autokuljetus loppuun asti väsyneille miehille.
- 13.55 II/JR 65:n adjutantti, vänrikki Virmaranta, toisen harhautuneen partion johtaja, kävi suunnistautumassa ja pyytämässä neuvoja.
- 14.05 Jälleen ilmavaara. kaksi viholliskonetta pohjoisesta etelään.
- 14.45 Ilmavaara. Vihollisen tiedustelukone.
- 15.00 Ilmavaara. Kolme isoa pommikonetta lensi luoteeseen.
- 15.15 Ilmavaara. Kuusi vihollisen pommikonetta lensi kaakkoon.
- 15.20 Saatiin puhelinyhteydet taaksepäin kuntoon. Olivat olleet poikki aamusta saakka pommitusten seurauksena.
- 15.40 Divisioonan komentajalta saapui lisäohjeita. (Liite n:o 34)
- 18.00 Kävi kapteeni Marttinen Divisioonan esikunnasta. (Huom! viestiyhteydet).
- 19.15 JR 65:n lähettiupseeri, vänrikki Rantaniemi, sai JR 27:n hyökkäyskäsken vietäväksi divisioonan esikuntaan.

- 19.20 Lähti luutnantti Rivioja viemään rykmentin hyökkäyskäskyä pataljooniin ja erillisyksiköihin. (Liite n:o 35). Sen sisältö oli jo aikaisemmin selostettu suullisesti pataljoonien komentajille.
- 21.25 Tuli ilmoitus, että komentopaikastamme suuntaan 15 – 00, on suurehko tulipalo. Hetkistä myöhemmin tuli puhelinyhteydellä tieto Kiekinniemestä, luutnantti Laineelta, että vihollinen on polttanut Nahilan kämpän.
- 29.1.1940 06.30 Komentaja antoi puhelimella käskyn ja ohjeita vänrikki Komulaiselle, että hänen on häiritävä ja harhautettava vihollista Löytövaaran suunnalla.
- 06.30 ”Klaava 2” kunnossa ja valmiina kytkemään pataljoonien yhteydet.
- 07.45 Komentoporras saapui Nuottiniemen talosta noin 100 metriä kaakkoon, jossa on toistaiseksi rykmentin komentopaikka.
- 08.15 Kapteeni Airimo, III/JR27:n komentaja, ilmoitti, että 9. komppania oli klo 07.55 noin 500 metrin päässä maantiestä Reuhkavaaran kohdalla. Kolmas komppania sivuutti Lehtovaaran klo 08.10 ja kranaatinheittimet ja panssarintorjuntatykit ovat seuranneet niitä myöhemmin. Pioneerit auttavat niitä etenemisessä.
- 09.10 Kapteeni Sihvonen, II/JR 27:n komentaja, ilmoitti olevansa Alasenjärven koillisrannalla. Vihollisen kolonnien ja muuta liikennettä on havaittavissa maantiellä. Huom! Karttavirheen takia kapteeni Sihvonen on edennyt enemmän oikealle kuin oli tarkoitus. Pataljoona siirtyy hieman idemmäksi ja jatkaa sitten etenemistä.
- 09.20 Kapteeni Airimon puhelinilmoitus: Olen itse noin 500 metrin päässä maantiestä. Vänrikki Penttilä on edessä, luultavasti jo maantiellä, josta kuuluu konekivääri tulta. Odotan tarkempia tietoja. Jatkan edelleen.
- 09.30 Annettiin tilanneselostus divisioonan esikunnalle.
- 09.45 Kapteeni Airimo ilmoitti: pataljoona on katkaissut maantien Reuhkavaarassa ja vyöryttää itään. Varmistusosastot on asetettu 200 metriä tien eteläpuolelle. Tiellä oli yksi kenttäkeittiö ja hevonen.
- 10.10 Tähystyspaikan (komentoportaan) ilmoitus, että silloin tällöin kuuluu laukauksia ja pikakivääritulta suunnasta 30 – 00.
- 10.15 Ilmavaara. Kahdeksan pommikonetta 40 ja 42 suunnassa.
- 10.20 Kapteeni Sihvonen ilmoitti olevansa Lehtovaarassa. (Huom! karttavirhe). Eteneminen jatkuu. 4. ja 5. komppania ovat edenneet suoraan maantien varteen. Tykistön kuljetus on tuottanut loppuosalla suuria vaikeuksia lumisen ja vaikeakulkuisen maaston takia. 2. konekiväärikomppania ja pioneerit raivaavat tietä. Alasenjärven kaakkoisrannasta on varmistus maantielle.
- 10.50 Ilmavaara. Kuusi pommikonetta pommitti takanapäin.
- 10.55 Kapteeni Airimo ilmoitti katkaisseensa vihollisen viestiyhteydet maantien suunnalla.
- 11.00 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle.

Kapteeni Lassila, I/JR 27 komentaja, ilmoitti, että on varmistanut myös maantiestä etelän suuntaa Jumin suuntaan olevan Saunajärven itärannan.

- 11.05 Oma tykistö äänessä Kannaksella.
- 11.15 Puhelinyhteys kapteeni Muroleen kanssa, joka on saavuttanut maantien läheisyyden, noin 400 metriä, Luvelahden tasalla ja hallitsevansa maantietä sillä kohdalla. Taistelupartiot ovat maantien suunnassa kilometri itään.
- 11.20 Värikki Komulaisen ilmoitus: "Nenässä" ei vihollisen liikettä. Partio on Löytövaaran suunnalla.
- 11.50 I ja II pataljoona on kokonaisuudessaan tavoitteessa maantiellä Niskavaaran kohdalla. Pataljoonien komentajat ovat sopineet kaitojensa rajat: Niskalampi L:stä Jumiin, siitä pohjoiseen II/JR 27. Jumista etelään on I/JR 27, missä puhdistaa ja varmistaa Saunajärven itämaastoa.
- 12.10 Vihollisen tykistö alkoi ampuu Vetkoa.
- 12.25 Ilmavaara. Vihollisen neljä pommikonetta palasi takaisin lännen suunnasta.
- 12.30 Lähti JR 65:n opaspartio, yksi aliupseeri ja mies, meidän oppaaksemme hakemaan JR 65 kadonnutta puhelinlinjan rakennusryhmää Ruotinlammen maastoon.
- 12.35 Kapteeni Sihvosen ilmoitus: Aikaisemmin mainittu vihollisen kolonna on luultavasti meidän tykistömme tulen johdosta painunut Alasenjärven jälle pohjoiseen. II/JR 27 jatkaa edelleen länteen. Panssarintorjuntatykit ja kranaatinheitinimet ovat edessä.
- 12.45 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle.
- II/JR 27 kuten edellä.
- I/JR 25 etenee kaistalla Saunajärven itärannan maastossa.
- III/JR 27 jatkaa parhaillaan maantien puhdistamista ja etenee Löytövaaran suuntaa. Maantie on murrustettu kolmesta kohdasta.
- 12.50 Vihollisen lentokoneet pommittivat Vetkon – Kesselin maastoja ja luultavasti samalla ohjasivat tykistön tulta.
- 13.00 Kapteeni Sihvonen (II/JR 27) on murrustanut Niskalammen pohjoispuolella maantien kolmekertaisella murruksella ja kaksikertaisella miinoituksella. Yksi vihollisen hyökkäysvaunu on näyttäytynyt. Etenemistä jatketaan.
- 13.05 Jälleen ilmavaara.
- 13.15 Kapteeni Airimon (III/JR 27) puhelinilmoitus: Vastarinta on koventunut Reuhkavaaran ja Loson välillä, korsujen kohdalla.

Komentajan käsky: Viipymättä on edettävä tavoitetta kohden. Korsut on kierrettävä.
- 14.15 Värikki Kumpulainen ilmoitti Löytövaaran suunnalta kuuluvan moottorin ääntä.

- 14.30 Ilmavaara, viisi pommikonetta, kaksi hävittäjää sekä yksi tiedustelukone.
- 14.40 Tuli puhelinilmoitus, jonka mukaan vihollisen partio on yllättänyt III/JR 27:n kolonnan Lehtovaara – Reuhkavaaran välisellä tiellä.
- 15.20 Kapteeni Airimo ilmoitti lisäksi edellisen johdosta: Kolonnan lähtiessä etenemään Reuhkavaaran – Loson tienhaarasta Reuhkavaaraan, se kohtasi pian vihollisen viisi miehisen partion. Kun kolonna avasi tulen, hyppäsivät viholliset suksiltaan hankeen ja lähtivät pakenemaan, minkä jälkeen kaikki viholliset otettiin vangeiksi. Meiltä kaatui yksi hevonen ja yksi mies haavoittui. Reuhkavaaran ja Loson välillä mainituista korsuista on yksi tuhottu.
- 15.40 Kapteeni Sihvonen (II/JR 27) selosti tilannetta: II/JR 27:n on saavuttanut asemat Alasenjärven kaakkoiskulmasta puroa myöten Niskalampeen. Edessä on vihollisen korsuja, joista ammutaan voimakasta tulta, mm. konetuliaseiden tulta.
- 16.05 Divisioonan esikuntapäällikkö kapteeni Marttinen ilmoitti puhelimella: 54.Divisioona (Huom! vihollisdivisioona) lentorykmentille, että yhteys on poikki ja pyytää heti pommittamaan suomalaisten raskasta tykistöä. Tykistön paikaksi mainitaan koskelta 11 km länteen. (Kiekinkoskelta).
- 16.25 Kapteeni Lassila (I/JR 27) ilmoitti puhelimella: Olen saapunut tavoitteeseen Saunajärven itärantaan asti Jumin ja järvenpään välille. Eteneminen on tapahtunut vastarintaa kohtaamatta. Lassila sai käskyn ottaa yhteys kapteeni Sihvoseen ja yhdessä harkita keinoja joilla II/JR 27 pääsee myös pian tavoitteeseensa Alasenjärven ja Saunajärven kannakselle.
- 16.35 Komentaja oli puhelinyhteydessä III/JR 27 komentajan kanssa, joka sai käskyn jouduttaa etenemistä tavoitteeseen. Kapteeni Airimon ilmoituksen mukaan, vangilta on saatu tieto jonka mukaan vihollisen divisioonan esikunta ja rykmentin esikunta olisivat Alasenjärven ja Saunajärven kannaksen länsipuolella. Ukonvaarassa on todettu olevan vihollisen varmistusosasto.
- 16.50 Tiedustelu, tarvitseeko II ja III pataljoona kranaatinheittimien apua lisää. Kumpikaan ei toistaiseksi tarvinnut.
- 17.00 Kapteeni Lassila: Saunajärven jäällä Saunasaaren ja Kannaksen välillä on hermostunut liikehdintää, autoja, hevosia ja miehiä sekasorron vallassa. Vihollisen lentokone on laskeutunut Saunasaaren länsipuolelle, josta se nousi jälleen ilmaan.
- 17.05 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle.
- 17.15 Vangit tuotiin kuulusteltaviksi.
- 17.20 Kapteeni Lassila pyysi komentajalta neuvoja aikaisemmin annetun tehtävän suhteen. Komentaja kehotti jatkamaan suunnitelman mukaisesti.
- 17.35 I pataljoonan adjutantti vänrikki Tauriainen ilmoitti, että yhteys Osasto Vuokkoon on saatu Saunajärven kaakkoispäässä. Osasto Vuokosta ilmoitettiin, että sen yksi pataljoona on reservissä, jota voidaan tarvittaessa käyttää. Osasto ei ollut tavannut vihollisen joukkoja.

- 18.35 Kapteeni Airimo ilmoitti, että hänen etenemisensä on suuresti vaikeutunut Loson länsipuolella. Pyysi ohjeita, jatketaanko hyökkäystä vai odotetaanko aamua nykyisissä asemissa.
- 18.35 Luutnantti Kattainen (3.K) ilmoitti edenneensä Jumi i:stä pohjoiseen.
- 19.25 Kapteeni Lassila täydensi vänrikki Tauriaisen ilmoitusta. (Klo 17.35). Mainittu yhteys on saatu partio Vuokkoon, vahvuus 1 au ja 22 miestä. Partio ilmoitti tulevansa Ison Hakojärven suunnasta.
- 20.00 Kapteeni Lassilan puhelinilmoitus: Niskavaarassa ollut vihollinen on katkaissut ensimmäisen pataljoonan huoltotien ja häirinnyt pikakivääritulellaan huoltokolonnaa.
- 21.30 Divisioonan toimesta lähetettiin kapteeni Möttöselle (tykistö) aliupseeri ja 34 miestä. Osaston huollosta lähetettiin rykmentin huoltopäällikölle määräyksiä. Osasto lähetettiin ”Valttiin”. (II/JR 27).
- 21.35 Divisioonan esikunnasta ilmoitettiin, että ensimmäinen komppania JR/65:stä on alistettu JR 27:lle.
- 23.30 Komentaja oli puhelinyhteydessä kapteeni Möttöseen. Komentaja antoi hänelle ohjeet seuraavan päivän toimintaa varten.
- 23.30 Lähetettiin rykmentin käsky seuraavan päivän hyökkäyksen jatkamisesta pataljoonien komentajille ja erillisyksiköille. (Liite n:o 36).
- 23.45 Komppania Härö (JR 65) lähti leirialueeltaan. (JR 65 ilmoitus).
- 24.00 Puhelinyhteydet I ja II pataljoonaan ovat poikki.
- Sotapäiväkirjan pitäjän huomioita huollosta:
 Rykmentissä oli jo havaittavissa puutteellisuuksia, joiden poistamiseksi huoltoportaamme toimi tarmokkaasti. Divisioonan vastaavat elimet eivät toimittaneet sovittuun aikaan esimerkiksi telttatarvikkeita ja elintarvikkeita, josta syystä kolonnien marssi huomattavasti viivästyi. Esimerkkeinä mainittakoon seuraavaa: Piti saada kahden päivän kuivamuona Etp:stä, mutta kolonnan mennessä sitä hakemaan divisioonan käskyssä mainittuna aikana, annettiin vain pelkkää juustoa.
 Teitten rakentaminen on myös tuottanut jatkuvasti vaikeuksia. Esimerkiksi hevostie Vetko – Lutja – Polvela on ollut huonossa kunnossa.
 Vaikeuksia on tuottanut myös se, että divisioonan lähettäessä rykmentille alistettuja (tai alistamattomia) joukkoja, lähettää se ne jatkuvasti ilman muonaa, jopa ilman tarpeellisia varusteitakin. Niiden muonitus on saatu järjestetyksi supistamalla omien joukkojen päiväannoksia. Etp on liiaksi takana, mikä osaltaan myös edellisen lisäksi aiheuttaa huollolle vaikeuksia.
- 30.1.1940 00.30 Tiedustelu-upseeri luutnantti Turtiainen lähti viemään käskyä pataljooniin.
- 02.40 Luutnantti Härö (JR 65) ilmoittautui.
- 05.00 Härön komppania Pienen Kälkäsenjärven jäällä. Opas on annettu mukaan.
- 06.00 Komppania Härö sivuutti ”Silmän” (Vänrikki Komulaisen joukkue) ja jatkoi Kälkäsen kaakkoiskulmasta kohti Löytövaaraa.

- 06.30 Kapteeni Lassila ilmoitti sen viestirakennusryhmän, jonka piti vetää viestiyhteys komppania Häröön, tuli erehdyksessä hänen komentopaikalleen.
- 07.30 Yritettiin antaa divisioonan esikunnalle tilanneilmoitusta, mutta yhteys sinne oli poikki.
- 08.30 Tilanneilmoitus divisioonan esikunnalle, nyt yhteys oli kunnossa. Samalla divisioonan esikunta ilmoitti: Vihollisen 54.Divisioonalle saapuu tänään tärkeä käsky lentokoneella, joka laskeutuu Saunajärven pohjoispäähän.
- 08.40 Puhelinyhteys divisioonan esikuntaan on jälleen poikki.
- 08.55 Toinen puhelinyhteys divisioonan esikuntaan on kunnossa.
- 09.10 Ilmoitus divisioonan esikuntaan, että sen ilmoittamat tykkimiehet ja sotapoliisit eivät ole vielä saapuneet. Opas on odottanut koko yön.
- 09.15 Kapteeni Sihvonen ilmoitti, että panssaritorjuntatykit ovat ampuneet menestyksellisesti edessä oleviin vihollisen korsuihin, jolloin niissä on syntynyt paniikkia. Konekiväärien tulella on tuhottu ulospyrkivät viholliset.
- 09.20 Komentajalla puhelinyhteys kapteeni Lassilaan. Käsky avustaa II pataljoonaa siten, että rintama saadaan Jumi i:stä Alasenjärven kaakkoispäähän. Jumista etelään riittävät konetuliaseet.
- 09.30 Puhelinyhteys kapteeni Muroleen kanssa. Lammi on varmistamaton.
- 09.35 Ilmavaara, koneiden lentosuunta on lännestä itään.
- 09.40 Kapteeni Sihvonen: Puron länsipuolella tiellä, yhteen hyökkäysvaunuun täysosuma ja ennestään osuman on saanut kaksi kuorma-autoa, joten tiellä on nyt riittävä sulkku.
- 09.45 Komentajan käsky vänrikki Kempvaiselle, että hänen on viipymättä järjestettävä puhelinyhteys Härön komppaniaan.
- 09.50 Komentaja käski vänrikki Komulaisen partion ("Silmästä") ottamaan aamulla yhteyden Härön komppaniaan.
- 09.53 Komentaja oli yhteydessä kapteeni Airimoon, joka antoi tilanneselostuksen, joka ei ollut muuttunut edellisillasta. Komentaja selosti tilannetta ja antoi ohjeita.
Kapteeni Airimo: Vihollisen moottoriajoneuvojen liikennettä on todettu yöllä Löytövaarasta länteen.
- 10.05 Luutnantti Suokkonen (II/JR 27) ilmoitti, että toinenkin hyökkäysvaunu on jäänyt II pataljoonan asemien eteen.
- 10.15 Kiireellinen puhelu kapteeni Airimolta: Loson suunnalta, maantien pohjoispuolelta, on odotettavissa vihollisen hyökkäys.
Komentaja käski torjua hyökkäyksen.

- 10.40 Vänrikki Kuuselan ilmoitus: Tykistömme on ampunut menestyksellisesti Alasenjärven – Saunajärven rannasta. Sai käskyn jatkaa edelleen, mutta on valmistauduttava ampumaan myös Loson suuntaan.
- 10.50 Lähettiupseeri sai komentajalta käskyn mennä tarkastamaan ja järjestämään Vetkon varmistuksen.
- 11.18 Kapteeni Lassila soitti: Jumissa on joitakin kranaatinheittimen tulesta johtuneita haavoittumisia.
Komppania Kattainen ryhtyy heti avustamaan Kapteeni Sihvosta.
- 11.35 Vänrikki Komulainen soitti ja ilmoitti, että luutnantti Härön lähettämä partio oli ilmoittanut saavuttaneensa maantien Löytövaaran talon kohdalla.
- 11.40 Kapteeni Airimon ilmoitus: Vihollisen hyökkäys on torjuttu suolle.
- 11.50 Kapteeni Lassilan ilmoitus: Tykistömme on ampunut erittäin hyvin.
- 11.50 135:s Panssarintorjuntajoukkue ilmoittautui.
- 11.50 Divisioonan sotapoliisista ilmoittautui yksi aliupseeri ja kymmenen miestä.
- 11.52 Komentajan käsky luutnantti Härön komppanialle: Saavutetut asemat on pidettävä, murrettava, kaivauduttava ja erikoisesti varustauduttava hyökkäysvaunuja vastaan idän suunnasta ja myös lännestä. Samalla on estettävä saarrostus.
- 12.00 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle.
Divisioonan esikunta, ”Myrsky”, käski jatkaa Härön etenemistä Löytövaaran – Löytöjärven välimaastoa länteen. On katkaistava vihollisen tie myös Löytöjärven suunnalla.
- 12.15 Vänrikki Komulainen ilmoitti partion saaneen yhteyden luutnantti Häröön.
Puhelinjohto ei riitä Löytövaaraan asti.
Komentajan käsky Härölle: Aikaisemman käskyn lisäksi on katkaistava tehokkaasti vihollisen mahdolliset tiet Löytöjärven maastossa. Murresteet ja miinoitukset on tehtävä tehokkaiksi.
- 12.40 Vänrikki Kemppainen (”Kemppi”) ilmoitti Härön osaston tuhonneen tähän mennessä yhden vihollisen auton ja joitakin miehiä.
- 12.43 Puhelinyhteys Häröön, joka tiedotti seuraavaa: On lähettänyt partion tutkimaan Löytöjärven maastoa, ei mitään mainittavaa. On varmistanut Löytövaaran maaston ja mahdollisuuksien mukaan ryhtyy suorittamaan kaivauksia, murreksia j.n.e. Miehet ovat alokkaita ja väsyneitä.
Komentaja lupasi jouduttaa pioneerien apua. Löytövaarassa on tuhottu yksi lännestä tuleva auto ja viisi miestä, sekä idästä tulleita, joitakin hevostmiehiä. Yksi hevonen on saatu elävänä.
- 13.05 Kapteeni Sihvonen tiedotti: Kolmaskin ”ryssän” hyökkäysvaunu on saanut osuman ja palaa parhaillaan. II pataljoona on saanut vihollisen tykistön tulta luultavasti Lososta. Klo 13.00 komppania Karasmaa on saanut yhteyden Kattaisen komppaniaan Niskalammen pohjoispuolella.

- 14.03 Komentaja puhelinyhteydessä "Sorsaan" (III pataljoona) ja käski jatkamaan nopeammin etenemistä.
- 14.30 Tiedustelu ja lähettiupseeri saapuivat etulinjoilta ja selostivat tilannetta siellä.
- 14.45 Komentajan käsky osasto Komulaiselle taisteluryhmän lähettämiseksi Loson ja Löytövaaran väliseen maastoon. Loson puolelle iltahämärissä.
- 14.45 Lammille partiointi ensimmäisestä komppanian kenttävartiosta.
- 15.00 Komentajan tilanneilmoitus divisioonan esikunnalle.
- 15.02 Luutnantti Lahdenperä ilmoitti olevansa "Silmän" johdon päässä, lähellä osasto Häröä, jonka yhteyteen hän pyrkii. (Luutnantti Lahdenperä lähti aamulla tiedustelumatkalle).
- 15.30 Komentajan käsky kapteeni Lassilalle: On irrotettava viipymättä komppania Hyvönen, joka kootaan Niskavaarassa ja etenee sen jälkeen Ukonvaarasta Löytövaaraan. Siellä on otettava yhteys osasto Häröön. Yksi panssarintorjuntatykki on lähetettävä viipymättä rykmentin komentopaikalle josta se saa uuden tehtävän.
- 15.50 Kapteeni Lassila ilmoitti saavansa vastaan mm. konekivääriltä saunajärven etelä- rannalta.
- 16.00 Kapteeni Arimo selosti tilannetta lohkoltaan. Komentaja käski kiertämään vihollisen korsut ja jatkamaan etenemistä Löytövaaraan.
- 16.10 Komppania Härölle alistettu pioneeriryhmä lähti Löytövaaraan.
- 16.12 Vetkoon lähetetty kenttävartio ei ole tavannut Lammin maastossa mitään mainittavaa.
- 17.05 Kapteeni Lassilan luokse tuli partio, joka ilmoitti everstiluutnantti Ruotsalon osaston olevan Kähkölässä.
- 17.15 Luutnantti Härö ilmoitti vihollisen painostuksen vuoksi vetäytyvänsä Löytövaarasta. Ei pysty tulittamaan maantietä. Vihollisen panssariautoja on matkalla lännen suuntaan.
- 17.25 Kapteeni Airimo sai lisäohjeita.
- 17.35 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle.
- 17.40 Komentaja käski vänrikki Komulaisen ottamaan kaksi kivääriryhmää ja pikaisesti etenemään osasto Härön vahvennukseksi Löytövaaraan, jonne myös aikaisemmin mainitun taisteluryhmän on riennettävä. Komentaja lupasi lähettää kaksi kivääriryhmää suojaksi vänrikki Komulaisen "Silmään" jääville konekiväärille.
- 18.15 Everstiluutnantti Mandelin (JR 65) ilmoitti alistetun komppanian lähteneen hiihtäen. Yksi joukkue hiihtää nopeammin.
- 18.25 Komentaja selosti tilannetta divisioonan esikunnalle.

Huom! Suurta haittaa on aiheuttanut ja tehokasta toimintaa viivyttänyt se, että divisioonan esikunnan lähettämät pioneerit olivat ilman työkaluja.

- 18.35 Komentajan käsky kapteeni Möttöselle, että hänen on lähetävä vielä "yksi putki täysine vetimineen".
- 18.45 Divisioonan komentajan käsky: Komppania pysyy Kähkölässä, puhdistaa vihollisen, mikäli sitä on, varmistaa itsensä hyvin ja häiritsee vihollisen liikennettä Saunajärvellä.
- 18,55 Luutnantti Härö ilmoitti perääntyvänsä "Silmään" (Kälkäsenjärven kaakkoisranta). Sai käskyn vastaiskulla viipymättä ottaa haltuunsa Löytövaaran.
- 19.02 Komentaja antoi käskyn ja ohjeita klo 18.35 annetun käskyn suhteen. Yksi panssarintorjuntatykki annetaan luutnantti Hyvösen mukaan koulutetun miehistön kanssa.
- 19.30 Ilmoitettiin osasto Härön perääntymisestä divisioonan esikunnalle.
- 19.50 Luutnantti Leino ilmoittautui komppanioineen.
- 20.00 Komentajan käsky luutnantti Härölle valmistautua etenemään Löytövaaraan.
- 20.05 Komentajan käsky kapteeni Möttöselle, jonka mukaan hänen on joudutettava tykkien lähettämistä.
- 20.30 Komentajan käsky II/JR 27:lle. Divisioonasta tulleista pioneereistä on viipymättä lähetävä yksi pioneeriryhmä rykmentin komentopaikalle, missä sille annetaan uusi tehtävä.
- 20.50 Komentaja antoi tiedustelu-upseeri, luutnantti Turtiaiselle, tehtävän johtaa ja valvoa vastaiskua Löytövaaraan.
Käytettävissä olevat voimat:
- yksi joukkue komppania Leinosta. (JR 65)
 - 3,5 joukkuetta komppania Hätöstä. (JR 65)
 - osasto Komulainen kokonaisuudessaan. (kiv-, ja kk. joukkue I/JR27).
 - lisäksi kaksi pioneeriryhmää, yksi kranaatinheitinjoukkue (JR 65) ja yksi panssarintorjuntatykki.
- 21.20 Divisioonan esikunnasta tuli ilmoitus, että kapteeni Mankonen, divisioonan esikunnasta, tulee johtamaan vastaiskua Löytövaaraan.
- 21.30 Luutnantti Turtiainen lähti suorittamaan annettua tehtävää.
- 23.25 Luutnantti Turtiainen ilmoitti olevansa Kälkäsenjärven kaakkoispäässä ("Silmässä") ja kuluvan ainakin tunnin, ennekuin voi aloittaa etenemisen. Pyysi samalla pioneereille työvälineitä. Turtiainen ilmoitti Härön komppanian olevan alikuntoinen väsymyksen takia.
- 23.30 Kapteeni Airimon ilmoitus: Ei uutta.
- 31.1.1940 00.20 Divisioonan esikunta ei luvannut kranaatinheitinjoukkueen (JR 65) alistamista JR 27:lle.
- 00.35 Lähti panssarintorjuntatykki ja pioneeriryhmä rykmentin komentopaikalta "Silmään". (Luutnantti Turtiainen).

- 01.20 Luutnantti Turtiainen ilmoitti varmistusosastonsa olevan kosketuksessa vihollisen kanssa "Silmän" – Löytövaaran tien itäpuolella olevan lammen lähellä, purolinjalla.
- 01.25 Divisioonan esikunnan puhelinsanoma klo 01.15:
"Teille alistetaan osasto Mandelinista kranaatinheitinjoukkue käytettäväksi osasto Mankosessa. Sopikaa siirtämisajasta osasto Mandelinin kanssa.
- 01.45 Ilmoitus, että ensimmäisestä komppaniasta kaksi joukkuetta on saavuttanut Ukonvaaran maantien eteläpuolella. Kulcutie oli sangen vaikea. Talo on tyhjänä. Ukonvaarasta Losoon on venäläisten autotie.
- 02.00 Kapteeni Mankonen ilmoittautui.
- 03.30 Ilmoitus III/JR 27:stä: Ensimmäisen komppanian perään lähetetty panssarintorjuntatykki ei voine seurata tien vaikeakulkuisuuden vuoksi. Tykki yrittää kuitenkin vielä eteenpäin. Sitä on avustamassa yksi kivääri-, ja yksi pioneeriryhmä sekä kaksi hevosta.
- 03.35 Kapteeni Mankonen lähti edelleen tehtäväänsä suorittamaan.
- 05.10 JR 65:n kranaatinheitinjoukkue ilmoittautui osasto Mankosen käyttöön. Jäi hänen käskynsä mukaisesti aamukahville komentopaikalle.
- 06.05 Luutnantti Turtiainen ilmoitus: Paikka lammen korkeudella, hänen johtamansa osasto on laukaustenvaihdossa vihollisen kanssa. Edessä on vihollisen konekivääriasemia, eteneminen jatkuu.
- 06.50 JR 65:n kranaatinheitinjoukkue lähti edelleen "Silmään".
- 07.00-07.30 Tilanneilmoitukset pataljoonista:
- I/JR 27: Kähkölään lähetetty partio ei ole palannut, eikä myöskään Saunavaaran partio. Kähkölän suunnalla on tulipaloja ja kannaksella liikettä. Luutnantti Kattaisen ja Karasmaan komppaniat ovat samassa rintamassa, joten aukko on suljettu.
- II/JR 27: Komppaniat Kattainen ja Karasmaa (I/JR 27) ovat kaivautuneet klo 04.00 alkaen linjalle Niskalammen pohjoispää – Jumi i:stä noin 800 metriä pohjoiseen olevaan saunajärven lahteen. Niskalammen ja Alasenjärven välillä asemat ovat ennallaan. Aikomuksena on jatkaa päivän valjettua etenemistä. Niskalammesta maantien eteläpuolitse luoteeseen, Niskaan johtavaa kapeaa metsälinjaa, "ryssät" ovat käyttäneet hevostienään.
- III/JR 27: Aamuyöllä etenimme liikaa pohjoiseen Loson kohdalla, minkä vuoksi olimme vielä puoli kilometriä länteen lähellä maantietä. Maantien eteläpuolella on varmistus. Päivän valjettua aloitetaan vihollisen korsujen tuhoaminen. Ensimmäistä komppaniaa seuraamaan yrittänyt panssarintorjuntatykki on palannut takaisin Niskavaaraan, koska maantie on liian huono. Matkalla Ukonvaaraan tykkiryhmä kohtasi sulan puron, jota ei voitu ylittää. Huom! Komentaja antoi heti käskyn kapteeni Lassilalle ryhtyä tien tiedusteluun tykin kuljettamiseksi tietä Niskavaaran, Järvenpään kautta Ukonvaaraan.

- 08.00 Tykistöemme aloitti jälleen ammunnan vihollisen asemia vastaan Kannakselle ja siitä edelleen lännen suuntaan.
- 08.55 Luutnantti Turtiainen soitti: Kranaatinheitinimet ovat aloittaneet tulituksen vihollisen asemia vastaan aikaisemmin mainitun lammen korkeudella. kapteeni Mankonen on ottanut osaston komentoonsa noin puolitoista tuntia sitten.
- 09.15 Vetkon kenttävartio (puolijoukkue) tiedotti: Illalla vihollinen ampui kahdeksan kranaattia Vetkoon. Vihollista ei ole tavattu Lammin maastossa.
- 09.45 Ilmoitus, että "Haka" (II/JR 65) siirtyy eteenpäin Lammin maastoon.
- 10.00 Käsky kapteeni Sihvoselle: Erikoisesti on huolehdittava, etteivät vihollisen tarmokkaat yritykset puhelinyhteyden aikaansaamiseksi maantien suunnalla lännestä itään onnistu. Yksi pioneeriryhmä II/JR 27:stä annetaan luutnantti Hyvöselle, koska panssarintorjuntatykin mukana olevat pioneerit eivät ole päässeet perille.
- 10.15 Komentajan tilanneselostus divisioonan esikunnalle. (Kapteeni Marttiselle).

Toistamiseen divisioonan esikunta tiedusteli, onko kaksi lähettyä tykkiä saapunut perille. JR 27 esikunnassa ei niistä toistaiseksi tiedetä mitään.
- 10.25 Luutnantti Turtiainen soitti, että Lammilla On ollut vastassa siperialaisia hiihtojoukkoja uusissa valkoisissa toppatakeissa.
- 10.35 Kapteeni Lassila: Kähkölän suunnalta, saunasaaresta ammutaan kranaatinheitin tulta I pataljoonan asemiin Saunajärven itärannalle..
- 10.40 Kapteeni Airimo selosti tilannetta. Losoa ei ole vielä saatu vallatuksi. Komentajan käsky: Loso on kierrettävä ja eristettävä. On viipymättä otettava yhteys osasto Hyvöseen. Harkitsen lisävoimien lähettämistä teille.
- 10.50 Komentaja kapteeni Sihvoselle: Yksi "porukka", tai ainakin edes osa siitä on irrotettava Airimon avuksi. Harkitse ja ota yhteys Airimoon, sekä sen jälkeen minuun.
- 11.00 Luutnantti Lahdenperä soitti vänrikki Kemppaiselle: Saunajärven eteläräpästä Löytövaaran suuntaa oleva maasto on tutkittava. Siellä epäillään vihollisen puhelinyhteyksien jatkuvan.
- 11.00 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle. Pyydettiin lisävoimia, niitä tarvitaan Loson tilanteen laukaisemiseksi.
- 11.12 Kapteeni Lassilan ilmoitus: Kranaatinheitinten tuli kohdistuu maantien suunnassa Kannakselta länteen, eikä siis Kähkölän suunnasta.
- 11.23 Kapteeni Airimon ilmoitus: Osasto Hyvönen Löytövaarassa on sulkenut maantien itään ja länteen.
- 11.25 Komentajan käsky kapteeni Mankoselle: On edettävä viipymättä Löytövaaraan. Samoin käsky huoltopäällikölle, että on viipymättä järjestettävä ruokailu osasto Hyvöselle.

- 11.35 Luutnantti Turtiainen palasi takaisin ja ilmoitti: Lammilla on käyty kiivas taistelu. Vastassa oli siperialaisia hiihtojoukkoja, jotka olivat aseistettuja pika-, ja automaattikivääreillä sekä konepistooleilla. Joka miehellä oli konetuliase. Muutkin varusteet olivat erinomaisia. Maahan "hakattiin" 186 "ryssää". (Osaston vahvuus 280 – 300 miestä).
Vänrikki Komulaisen osasto kunnostautui erikoisesti. Sen sijaan osasto Härän alokkaat olivat lopen uupuneita, jopa niin, että kaatuilivat väsymyksestä, mutta kuitenkin kaikesta huolimatta tekivät urheasti parhaansa.
Myös konekivääri-, ja kranaatinheitinjoukkue (JR 65) täyttivät hyvin tehtävänsä.
- 11.35 Komentajan tilanneilmoitus divisioonan esikunnalle Löytövaaran tilanteesta.
- 12.20 Kapteeni Mankosen ilmoitus: Maantietä Löytövaaran kohdalla ei ole vielä saavutettu. Eteneminen jatkuu Silmälammelta etelän suuntaan. Partioyhteys osasto Hyvösen kanssa on saavutettu.
- 12.25 Kapteeni Lassila ilmoitti tiedustelun Niskavaarassa, Järvenpäässä ja Ukonvaarassa johtaneen suotuisiin tuloksiin.
Komentaja ilmoitti lähettävänsä panssarintorjuntatykin ja Hyvösen komppanian kenttäkeittiön sanottua tietä pitkin.
- 12.40 Ilmoitus viestiupseerilta, että "Leski" muuttuu "Koivuksi".
- 12.40 Divisioonan esikunnasta tuli käsky, että joku sotavangeista on lähetettävä sinne kuulusteltavaksi. Käsky välitettiin edelleen sotapoliiseille.
- 12.45 Komentaja oli yhteydessä kapteeni Sihvoseen ja antoi samalla käskyn kapteeni Möttöselle, että hänen on viipymättä lähetettävä panssarintorjuntatykki Niskavaaran, Järvenpään, Ukonvaaran kautta Löytövaaraan. Marssia on kiirehdittävä.
- 13,32 Osasto Hyvösen partionjohtaja ilmoitti "Silmästä", että hän hakee yhteyttä kapteeni Mankoseen.

Komentaja käski kapteeni Mankosen jouduttaa pioneereja ja miinoja osasto Hyvöselle.
- 13.40 Komentaja selosti tilannetta divisioonan esikunnalle.
- 13.43 Saatiin puhelinyhteys kapteeni Mankoseen.
- 13.45 Vänrikki Kuusela ilmoitti, että kolmannesta patterista alistetaan kaksi tykkiä hänelle.
- 13.47 Komentaja oli yhteydessä kapteeni Airimoon, jolle lupasi lähettää puolitoista kiväärijoukkuetta II pataljoonasta avuksi. Tämä osasto etenee kaarten Loson pohjoispuolitse ja etenee Loson ja Löytövaaran väliselle maantielle.
- 14.00 Divisioonan esikunnan ilmoitus: Kranaatinheitin komppania Salonen siirretään pikaisesti lähetetyn Leinon komppanian yhteyteen ja toimii edelleen divisioonan alaisena.

Jos "Ruutu" (evl Mäkinieniemi) haluaa näihin nähden jotakin, on otettava yhteys "Ansa 1". (eversti Siilasvuo).

"Koivu", (entinen "Leski") siirtyy itään noin kaksi kilometriä.

Partio lähetetään Laamasenvaaran ja Riihivaaran välille.

- 14.10 Kapteeni Lassila anoi, että Jsp siirtyisi lähemmäksi. Pyyntöön ei voitu suostua koska tiet ovat kehoja.
- 14.10 Lehtovaarasta lähtenyt pioneeriryhmä ilmoittautui. Sai käskyn varustautua hyökkäysvaunumiinoilla ja muilla välineillä.
- 14.12 Divisioonan esikunnan käsky: Divisioonan reservistä on lähetettävä voimakas osasto Kylmäjärven pohjoispuoliseen maastoon.
- 14.15 Komppania Leinolle (Reservi) käsky olla lähtövalmiina.
- 14.30 Alikersantti Räisänen ilmoitti puhelimitse, että kapteeni Mankonen ei ole päässyt Löytövaaraan sen itäpuolitse. Huom! Sai komentajalta ohjeet edetä länsipuolelta.
- 14.35 Komentajan käsky kapteeni Möttöselle: On joudutettava panssarintorjuntatykin ja sen mukana olevien kahden pioneeriryhmän kulkua Niskavaaraan, Järvenpäähän, Ukonvaaraan, josta edelleen Löytövaaraan
- 14.45 Komentajan ja kapteeni Lassilan puhelinkeskustelu. Lassila piti suotavana "kasakkapiiskan" asettamista Jumiin.
- 14.50 Komentaja ilmoitti kapteeni Airimolle, että on irrotettava yksi panssarintorjuntatykki. "Urkuri", kapteeni Möttönen noutaa sen.
- 14.55 "Risti" (I pataljoona) ilmoitti, että Saunajärven pohjoisrannalle on laskeutunut kaksi lentokonetta. Pyysi lupaa ampua osasto Hyvöselle menevällä "kasakkapampulla". Sai käskyn panna asiaheti toimeksi.
- 15.00 Kapteeni Lassilan partio palasi Kähkölästä, jossa on Jussilan komppanian asettama varmistusosasto Selkäniemen talossa. Jussilan komppania etenee pohjoista kohti. Kiikaritähystyksellä havaittiin vihollisen tykkipatteri Kannas, ensi a:n paikkeilla. Ilmoitettiin heti 1./KTR 9:n päällikölle.
- 16.00 Kapteeni Mankonen ilmoitti, että hän on Hyvösen partion mukana lähettänyt pioneerejä maantien varteen Löytövaaran länsipuolelle.
- 16.10 Lähti komppania Leino, miinus aikaisemmin lähetetty joukkue, kapteeni Mankosen käyttöön.
- 16.15 Kapteeni Lassila ilmoitti, että Ukonvaarasta kilometri länteen on kymmenmiehinen vihollisen partio tullut panssarintorjuntatykkiä ja ensimmäisen komppanian kenttäkeittiötä vastaan, jotka palasivat kohtaamisen jälkeen takaisin I pataljoonaan.
- 17.05 2.Krh.K. (JR 65) päällikkö, luutnantti Salonen, ilmoittautui.
- 19.00 Tilanneselostus divisioonan esikuntaan "Myrskylle" (kapteeni Marttinen). Samalla komentaja edelleenkin tähdensi lentolehtisten tärkeyttä.

- 21.00 Tilannekatsaus divisioonan esikunnalle piirroksien kanssa. Alkuperäiset ovat liitteenä n:o 37. Piirroksista selviää tilanne tähän iltaan klo 18.00 mennessä.
- 21.15 Kapteeni Airimo ilmoitti osasto Hyvösen vetäytyneen Löytövaarasta Ukonvaaran suuntaan. Komentaja käski Hyvösen edetä uudelleen Löytövaaraan.
- 21.35 Kapteeni Lassila ilmoitti luutnantti Hyvösen palanneen komppaniansa, pioneerien ja panssarintorjuntatykin kanssa komentopaikkaansa.
- 21.40 Luutnantti Hyvönen selosti komentajalle tilannetta.
Komentajan käsky: Miehillä ruokaa, lepoa, aamun sarastaessa osaston on oltava jälleen Löytövaarassa.
- 21.45 Komentajan käsky ”Hakaan”, yhdysupseeri Riviojan puhelimeen.
- 22.15 Luutnantti Rivioja selosti tilannetta, jossa yhteydessä ilmeni, että kapteeni Mankonen ei paljon perusta komentajan antamista käskyistä. (Alistussuhde on jotenkin epäselvä).
- 22.25 Komentaja soitti edellisen johdosta divisioonan esikuntaan, jolloin selvisi, että kapteeni Mankonen on alistettu JR 27:lle.
- 22.30 Komentajan käsky kapteeni Lassilalle: Komppania Hyvösen on valmistauduttava heti ruokailun jälkeen siirtymään lepoon Ukonvaaraan tai mahdollisuuksien mukaan jonnekin lähemmäksi Löytövaaraa, minkä jälkeen oltava valmis etenemään tavoitteeseen.
- 22.40 Huoltopäällikkö ilmoitti, että Kälkäsestä, huoltotien suunnalta, kuuluu kiväärin laukauksia. Partio sinne on lähetetty.
- 22.45 Komentaja oli puhelinyhteydessä divisioonan komentaja kanssa.
- 23.00 Komentajan käsky kapteeni Lassilalle: Vänrikki Liisanantti määrätään komppanian päälliköksi Hyvösen komppaniaan ja Hyvönen joukkueen johtajaksi samaan komppaniaan.
- 23.50 Edellä mainittu ammunta oli kuormasto miestemme aiheuttama.
- 24.00 Tilanneselostus ”Myrskylle” divisioonan esikuntaa. (Kapteeni Marttiselle).
- Helmikuu
- 1.2.1940 00.25 Puhelinyhteys ”Hakaan” (I JR 65 komentaja): Ensiksi yhdysmies luutnantti Rivioja selosti tilannetta. Joukot ovat muutamia satoja metrejä maantiestä. Tiellä on vihollisen autoliikennettä.
- Komentajan käskystä kapteeni Mankonen haettiin puhelimeen. Tällöin Mankonen sai tiukan käskyn ottaa ja pitää Löytövaara sekä murrosta ja miinoittaa, kuten aikaisempi käsky edellyttää. Samalla komentaja ilmoitti Mankoselle vänrikki Liisanantille antamastaan tehtävästä.
- 01.45 Divisioonan komentajan käsky: Komppania Liisanantin on lähdettävä Ukonvaarasta klo 03.00.
- 01.50 Komentajan käsky kapteeni Lassilalle edellisen johdosta.

- 02.00 Luutnantti Rivioja ilmoitti, että maantie on Löytövaarassa murrettu sekä miinoitettu ja että panssarintorjuntatykki on paikoillaan.
- 02.25 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle.
- 02.40 Käsky huoltopäällikkö luutnantti Klemolalle. On lähetettävä teltoja ja muonaa Löytövaaraan viesti-, ja hevosmiehille.
- 08.00 Tilanneselostus divisioonan esikuntaan. Samalla divisioonan esikunta tiedotti vihollisen kaapatusta radiosanomasta ilmenneen muun muassa, että armeijakunnan esikunta ilmoittaa toimittavansa ampumatarvikkeita 54.Divisioonalle selvästi merkittyyn paikkaan. (Edellisiltana saapuneessa radiosanomassa armeijakunta jo käski muun muassa: "Taistelkaa viimeiseen mieheen, älkää antautuko".
- 08.30 Tuli ilmoitus "Silmästä" (kersantti Kajaus), että aamuyöllä Lammilla vihollisen kymmenen miehen partio on yllättänyt Kylmäjärven kenttävartiolle ruokia vievän viisi miehen ja hevosen käsittävän varmistuspartiomme. Hevonen kuoli ja kolme miestä on kateissa. Puhelinyhteys kapteeni Mankoseen on poikki.
- 08.40 Kapteeni Lassila ilmoitti Saunasaaren aamuyöllä lähetetyn partion palanneen. Se oli kohdannut vihollisia ja joutunut tulitaisteluun saaren pohjoispäässä. Pari vihollista kaatui. Partio vetäytyi takaisin, kun vihollinen sai lisävoimia mantereelta. Aikaisemmin lähetetystä partiosta ei havaittu jälkeäkään.
Hetkistä myöhemmin Lassila täydensi ilmoitustaan kertomalla, että saunasaaren pyrkii vihollisen sairasajoneuvoja. Kun kranaatinheitin tulella häirittiin ko. aikeita, ajoneuvo luopui aikeistaan ja palasi takaisin. Lisäksi noin 15 vihollista juoksi sen mukana mantereen puolelle.
- 08.45 Komentaja lähetti luutnantti Turtiaisen ottamaan selvää tilanteesta Kylmäjärven maastossa.
- 09.30 Divisioonan esikunta ilmoitti, että kranaatinheitinkomppania (Salonen) JR 65:stä on kokonaisuudessaan alistettu JR 27:lle. Samalla annettiin tilanneselostus Löytövaaran suunnalta.
- 09.30 Luutnantti Kekkonen saapui ja selosti varmistustehtävänsä ja toimenpiteitäan komentajalle.
- 09.40 Luutnantti Turtiainen ilmoitti, että Kylmäjärvelle on idän suunnasta tullut noin 100 vihollista, jonka takia kenttävartiomme on vetäytynyt Kälkäsenjärven kaakkoisrannalle, osan jäädessä saarroksiin. Viholliset ovat edenneet Ukonvaaran ja Loson suunnalle.
- 09.50 Edellisestä ilmoitettiin kapteeni Airimolle ja käskettiin iskeä "ryssien porukkaan" maantien pohjoispuolelta sekä on pyrittävä yhteyteen kapteeni Mankosen kanssa jolle on myös tiedotettava tilanteesta.
- 09.50 Ilmoitus edellisestä myös kapteeni Sihvoselle ja käsky, että hänen varmistettava selustansa.
- 10.00 Käsky kapteeni Airimolle, että hänen on välitettävä tieto edellisestä kapteeni Mankoselle Liisanantin komppanian kautta.

- 10.30 Komentaja oli yhteydessä JR 65 komentajaan: Kranaatinheitinkomppaniasta lähetetään kymmenen miestä luutnantti Turtiaisen käyttöön "Silmään".
- 10.50 Ilmoitus "Silmästä": luutnantti Turtiainen on Kylmäjärven maastossa.
- 10.55 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle.
- 11.05 Divisioonan komentajan käskystä alistetaan yksi komppania JR 65:stä.
- 11.10 Kapteeni Lassila soitti: Komppania Liisanantti on ylittänyt Löytöjärven klo 07.00 ja saapunut maantielle, jossa ei ollut mitään liikennettä. Ukonvaarasta kuuluu ammuntaa, joka myöhemmin todettiin johtuneen siitä, että muutamia vihollisen heinäkuormien hakijoita oli tullut sinne, jolloin Liisanantti tuhosi heinien hakijat.
- 11.25 "Koivu" ilmoitti: Aamuyöstä on tullut noin sadan miehen vihollisosasto idästä Kylmäjärven eteläpuolelle. Luultavasti tämän joukon partio yllätti sinne asetetun kenttävartion, jolloin kolme miestä vetäytyi siitä Kylmäjärven jäätä etelä – kaakkoon ja joutuivat pimeässä JR 65:n kenttävartion tulen alaiseksi, jolloin yksi mies haavoittui.
- 11.30 Kapteeni Lassila ilmoitti osasto Vuokon partion saapuneen luokseen. Partio oli kulkenut Iso-Hakojärven ja Lehmivaaran kautta Kuusijärven etelärannalle josta he olivat tähyistäneet Hilikkoon.
- 11.40 Divisioonan esikunta antoi käskyn kapteeni Lassilalle, että hänen on asetettava taisteluryhmä ja yksi konekivääri Saunasaareen.
- 12.00 Luutnantti Lahdenperä selosti JR 65:lle partio Vuokon toiminnasta Kuusijärven suunnalla.
- 12.15 Ilmoitus JR 65:stä, että Pyrrön komppania on lähtenyt.
- 12.35 2.Krh.K:sta (JR 65) kymmenen miehinen osasto on saapunut "Silmään". Osaston johtaja sai käskyn ottaa yhteys Turtiaiseen.
- 12.50 "Silmästä" soitettiin luutnantti Turtiaisen ilmoitus: Lammin etelärannalla on noin komppanian vahvuinen vihollisen hiihto-osasto. Itse olen asemassa yhden ryhmän kanssa Lammin pohjoisrannalla ja toinen ryhmä saarostaa lännen kautta. Edellä mainittu kymmenen miehen osasto sai käskyn viipymättä edetä luutnantti Turtiaisen käyttöön.
- 12.53 Ilmavaara.
- 13.00 Vuoristo Lososta: "Ryssä" saarostaa kolmelta suunnalta ja yrittää murtautua ulos korsuistaan.
- 13.10 Komentajan käsky kapteeni Sihvoselle: On oltava varuillaan Lehtovaarasta käsin, jos Vuoriston suunnalta alkaa vuotaa.
- 13.15 Jälleen ilmavaara.
- 13.20 Luutnantti Lahdenperä lähti viemään käskyä Pyrrön komppanialle.

- 13.50 Ilmoitus jonka mukaan Saunasaaresta kadonnut partio (alikersantti Lammasaari + kolme miestä), on osasto Vuokon komentopaikan luona Kujajärvellä. Asiasta ilmoitettiin kapteeni Lassilalle.
- 14.05 Pyrrön komppania (JR 65) ilmoittautui, sai komentajalta seuraavan käskyn: Kolme joukkuetta komppanian päällikön johdolla "Silmään", josta on jatkettava viipymättä luutnantti Turtiaisen käyttöön Lammin maastoon. Vihollinen on lyötävä ja maasto pudistettava länteen päin.
- 14.10 "Silmästä" ilmoitettiin, että viholliset yllättivät luutnantti Riviojan asettaman kenttävartion tänään kahdeksan tienoilla, jolloin kolme miestä haavoittui, yksi mies teltan ovelle. Yhdeksän miestä saapui "Silmään" noin kello yhdeksän aikaan. Teltta osastolta oli jäänyt.
- 14.30 Kapteeni Airimo ilmoitti: Lososta vihollinen on murtautunut maantien pohjoispuolelle ja etenee Lehtovaaran suuntaan.
- 14.40 Vänrikki Pyrrö ilmoitti olevansa "Silmässä". Sai käskyn jatkaa edelleen ja ottaa yhteys luutnantti Turtiaiseen. Vihollinen on lyötävä Lammin maastossa, ja jos se siirtyy länteen päin, sitä on ajettava takaa ja tuhottava.
- 15.00 Kapteeni Lassila: Saunasaari on varmistettu. Siellä ei tavattu vihollisia. Sen sijaan vihollinen liikehtii edestakaisin maantiellä Saunajärven pohjoisrannalla.
- 15.50 "Isäntä Kallesta" (JR 65) ilmoitus: Varmistusosasto on joutunut kosketukseen vihollisen kanssa Kylmäjärven pohjoispuolella olevan pienen lammen ja "Koivun" välisessä maastossa.
- 15.50 Divisioonan esikunnasta saapui ilmoitus, että täydennykseksi saapuu yksi upseeri, kaksi aliupseeria ja 150 miestä.
- 16.25 Kapteeni Airimo: "Ryssien" läpimurtoyritys Losossa on lyöty takaisin, vihollinen on ottanut entiset asemansa.
- 16.45 Saapui ilmoitus luutnantti Riviojalta. (Liite n:o 38).
Saapui ilmoitus vänrikki Liisanantilta. (Liite n:o 38).
(Ilmoitukset antoi puhelimella kapteeni Airimo).
- 17.25 Komentajan tilanneselostus ja käsky kapteeni Mankoselle. (Liite n:o 39).
Käsky annettiin puhelimella kapteeni Airimolle, josta sen partio vei edelleen Löytövaaraan kapteeni Mankoselle.
- 17.30 Komentopaikan tähystysasema teki seuraavan havainnon: Kälkäsenjärven yli kaakkoissuunnassa ammuttiin valoraketteja: sininen – valkoinen – punainen.
- 18.00 Komentajan tilanneselostus divisioonan komentajalle.
- 18.35 Komentaja antoi käskyn kapteeni Airimolle, että hänen on huoltovaikeuksien takia vedettävä Vuoriston komppanijat jonkin verran taaksepäin, muuta on myös jätettävä varmistus nykyiselle paikalle.
- 19.05 Luutnantti Turtiainen antoi puhelimella selostuksen tilanteesta. Yhteys osasto Mankoseen on kunnossa.

- 19.07 Komentajan käsky Pyrrön komppanialle: Komppania majoittuu ruokailtuaan Kylmäjärven ja sen länsipuolella olevan lammen pohjoispuoliseen maastoon.
- 19.10 Luutnantti Turtiaisen osasto palasi tehtävänsä suoritettuaan. Turtiaisen selostus:

Aikaisemmin ilmoitetun lisäksi Lammin maasto pudistettiin seuraavasti: Käytettävissä olevien voimien, aluksi noin parikymmentä miestä käsittänyt osasto, joka oli koottu ajomiehistä, keittäjistä sekä 1+10 vahvuisesta sotapoliisiosastosta, eteni Lammin länsirannalle, jossa jouduttiin puolenpäivän aikaan kosketuksiin vihollisen noin 100 miehen hiihto-osaston kanssa. Taistelun kulku on jo aikaisemmin selostettu. Saarostava ryhmä oli sotapoliisista, jota aluksi johti kersantti Hurskainen. Hänen kaaduttuaan ryhmää johti vänrikki Hanhirova. Saarostukseen lisättiin myöhemmin tullut 2.Krh.K/JR 65:n kymmenen miehen kivääriryhmä. Vihollinen tuhottiin. Sen jälkeen otin yhteyden kapteeni Mankoseen Löytövaaraan.
- 20.15 Kapteeni Lassila soitti ja ilmoitti, että huoltotie on poikki maantien eteläpuolitse Löytövaaraan. Löytöjärven saarella väitetään olevan kaksi vihollisen konekivääriä. Lisäksi hyökkäysvaunut tulittavat maantietä idän suunnasta.
- 21.35 Kapteeni Airimon ilmoitus: Vänrikki Vierimaan komppania on sopivassa kohdassa Loson ja Löytövaaran välissä.
- 23.05 Divisioonan esikunnasta seuraavat tiedot: Oma hyökkäys kapteeni Muoleen kaistalla alkaa 2.2 klo 08.00. Tykistön tuki entisiin maaleihin klo 08.00 – 10.00 välisenä aikana on lopetettava.
- 23.20 Vänrikki Pyrrö ilmoittautui ja sai samalla viipymättä viedä komppaniansa Kylmäjärven maastoon.
- 23.50 Alikersantti Kilpeläinen ”Silmästä” soitti: Laukausten vaihtoa lammen maastosta. Kylmäjärven rannalta en tavannut varmistustehtävään jätettyä joukkuetta.
- 2.2.1940 00.15 ”Risti” (Vänrikki Saarinen): Pioneerijoukkue on palannut takaisin Ukonharjun suunnalta. Sai käskyn toistaiseksi jäädä ”Ristiin”.
- 00.45 Alikersantti Kilpeläinen palasi ja selosti tilannetta Kylmäjärven suunnalla. Kaikki kunnossa.
- 02.00 ”Risti”: Saunasaaresta yhteyspartio von Essenin osastoon Kähkölässä. Lentokone ammuttiin alas Luvelahdessa. Koneen oli tuhonnut Essenin osasto.
- 02.15 ”Vihuri” (Osasto Volanen): Valkoisia valoraketteja ammutaan kovasti (Merkitsee olemme siellä), kolme perättäistä punaista (Poistumme maastosta).
- 03.20 Vikapartio ilmoitti: Puhelinyhteys on Lammille. Löytövaaran suunnasta on kuulunut noin 20 minuutin ajan kiivasta konekivääriltä.
- 03.35 Vänrikki Pyrrö ilmoitti siellä olevan rauhallista.
- 05.00 Tuli panssarintorjuntatykki, mutta ilman miehistöä ja ammuksia.

- 05.15 "Koivu" ilmoitti yhteyden olevan Kylmäjärven pohjoisrantaa. Yhteyttä naapuriporukkaan ei kuitenkaan ole. On kehoitettu hakemaan yhteyttä osasto Pyrröön.
- 05.20 Käsky luutnantti Veijolalle panssarintorjuntatykin miehistön lähettämistä heti "Ruudun" komentopaikalle.
- 07.15 Panssarintorjuntatykin miehistö ilmoittautui, mukana 100 tykin ammusta. Sai käskyn heti jatkaa tykin kanssa Löytövaaraan.
- 07.45 Väinö Lipponen ja 27 miestä ilmoittautuivat palanneeksi sairauslomalta.
- 08.30 Kapteeni Rinta saapui mukanaan kolme pioneeriryhmää.
- 08.35 Komentaja oli puhelinyhteydessä kapteeni Airimoon. Sai käskyn ottaa Loso eteläpuolelta.
- 08.40 Panssarintorjuntatykki on saapunut "Silmään". Sai käskyn jatkaa edelleen. Pyrrö asetetaan lisäsuojan.
- 08.55 Vihollisen tykistön tuli suuntautui Kylmäjärven maastoon.
- 08.57 Everstiluutnantti Mandelin hätäili Kylmäjärven suunnan varmistuksesta.
- 09.05 Jälleen puhelinyhteys Löytövaaraan. Ei erikoista. Komentaja käski kapteeni Mankosen erikoisesti varmistamaa Löytöjärven ja Kylmäjärven suunnille.
- 09.15 2.Krh.K/JR 65 sai käskyn kokonaisuudessaan siirtyä Löytövaaraan osasto Mankosen vahvistukseksi.
- 09.20 Käsky JR 65 konekiväärijoukkueelle ja reservinä olevalle osasto Pyrrön jalkaväkijoukkueelle: On oltava valmiina etenemään Löytövaaran suuntaan.
- 09.25 Luutnantti Rivioja lähti yhdysupseeriksi Löytövaaraan. Samoihin aikoihin lähti myös kapteeni Rinta pioneerien kanssa.
- 09.40 Sovittiin JR 65: komentajan kanssa, että JR 65 lähettää JSp:n Löytövaaraan.
- 09.45 Komentaja antoi viestiupseerille käskyn rakentaa parannettu viestiyhteys Löytövaaraan. Neuvoteltava kalustosta ym. JR 65:n viestiupseerin kanssa.
- 09.53 Yllätettiin jälleen vihollisen kolme miehinen partio "Silmän" ja Löytövaaran väliseltä puhelinlinjalta.
- 10.00 III pataljoonasta tuli ilmoitus, että partio on todennut vihollisen tykistön olevan entisellä paikallaan.
- 10.25 Konekiväärijoukkue (JR 65) ja puoli kiväärijoukkuetta Pyrrön komppaniasta saivat käskyn: Edellinen lähettää kaksi konekivääriä Löytövaaraan ja jälkimmäinen saa jäädä edelleen "Silmään".
- 10.30 Kapteeni Lassila ilmoitti: Kattaisen komppania on saavuttanut maantien Saunajärven koillislahden pohjoispuolella. Osa vihollisista pakeni ja osa on vielä korsuissa.

- 11.55 Luutnantti Rivioja ilmoitti Löytövaarasta: Vihollinen painostaa hyökkäysvaunuilla idästä sekä lännestä Löytöjärven seutuja, jossa on myös komppania Liisanantti.
- 12.00 Puhelinkeskustelu vänrikki Pyrrön kanssa: Löytövaaran suunnalle on lähetetty kaksi partiota, jotka molemmat ovat kohdanneet vihollisen partioita, jotka tuhosivat.
Käsky: Erikoisesti on varmistettava Kylmäjärven maasto, lampi ja Löytövaara. Myös yhteys osasto Mandelinin asettamaan kenttävartiioon on otettava.
- 12.35 Toivomus everstiluutnantti Mandelinille, että asettaisivat "Koivusta" käsin, voimakkaan partion, häiritsemään vihollisen kolonnaa Löytövaarasta itään johtavalle maantielle.
- 12.45 Käsky kapteeni Lassilalle: Hänen on irrotettava viipymättä yksi panssarintorjuntatykki ja lähetettävä se miehistöineen komentopaikalle.
- 13.25 Yhteys luutnantti Riviojaan joka on Löytövaarassa. Tilanne ennallaan.
- 13.40 Divisioonan esikunta ilmoitti, että pyydettyjä viestivälineitä saadaan, mutta kuljetusauto on anottava divisioonasta.
- 13.55 Ilmavaara, ilmatorjunta avasi tulen, mutta tuloksetta.
- 14.15 Kapteeni Mankonen ja vänrikki Pyrrö ilmoittivat, että venäläiset ovat Silmälammen ja Löytövaaran välissä hevosenkengän muotoisessa ketjussa. Mankonen aikoi lähettää osaston tuhoamaan ne.
JR 65:stä lähetetty JSp on nyt Silmälammen pohjoispuolella, eikä pääse sijoituspaikkaansa Löytövaaraan.
- 14.45 Ilmavaara, koneet lensivät luoteesta kaakkoon.
- 15.30 Ilmavaara, ammuttiin konekivääritulta komentopaikalta.
- 15.45 Everstiluutnantti Mandelin ilmoitti noin komppanian vahvuisen vihollisen hiihto-osaston ilmestyneen Syvälottojärven ja Kiekinkosken maastoon.
- 15.47 Kapteeni Airimo ilmoitti, että hänen partionsa ovat todenneet Löytöjärven eteläpuolisen maaston vapaaksi vihollisista. Myöskään mitään vihollisen rakentamaa tietä ei ole Löytöjärvellä tai sen lähistöllä.
- 15.50 Ilmavaara, vihollisen pommikoneet pommittivat rykmentin huoltoelimiä ja esikuntakomppanian majoitusaluetta. Ei vahinkoja.
- 15.55 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle.
- 16.20 Vänrikki Leskinen "Koivusta" (JR 65) ilmoitti kenttävartiionsa olevan Kylmäjärven ensi K:sta suoraan pohjoiseen noin yhden kilometrin päässä olevan puron lähistöllä. Väärin! Piti olla Kylmäjärven r:n kohdalla pohjoisrannalla.
- 16.20 Luutnantti Turtiainen soitti "Manasta" ja kaipasi puhelinryhmää. Samalla hän ilmoitti taistelupartionsa ajavan takaa vihollisia. Vastausilmoitus, että ryhmä on lähtenyt puolitoista tuntia sitten rykmentin komentopaikalta.

- 16.45 Komentaja soitti luutnantti Turtiaiselle ja ilmoitti hänelle, että "Koivun" asettama kenttävartio on väärässä paikassa, mutta että se siirtyy everstiluutnantti käskystä klo 22.00 mennessä oikeaan paikkaan.
- 16.55 Luutnantti Volanen selosti tämä päivänä suorittamaansa iskua Kannakselle. Hän pääsi aika helposti maantielle, missä alkoi kiivas kahakointi. Vihollinen on kaivautunut. Korsuja on paljon. Vihollisen tykistö on entisessä paikassa Kannaksella maantien eteläpuolella.
- 18.45 Kapteeni Airimo selosti komentopaikalle tilannetta, joka on vieläkin Loson suunnalla suurin piirtein ennallaan..
Komentajan käsky: Vierimaan komppanioiden on säilytettävä asemansa maantien eteläpuolella.
- 19.05 Kapteeni Sihvonen ilmoitti edenneensä noin 500 metriä länteen. Olen nyt linjalla Alasenjärven kaakkoislahden pohjukka – Saunajärven koillislahden pohjukka. Jälkeen on jäänyt maantien eteläpuolella joitakin suuria korsuja, jotka saarrostettiin ja jätettiin taakse, mutta myöhemmin nekin tuhottiin. Edestäpäin ammutaan voimakasta kranaatinheitin tulta.
- 19.15 Luutnantti Turtiainen selosti tilannetta "Silmän" – Löytövaaran väliltä: "Ryssät" ovat tunkeutuneet Kylmäjärven – lammen väliseen maastoon. Tie Löytövaaraan on epävarma.
- 20.10 Komentajan käsky kapteeni Sihvoselle: Komppania Kattainen irrotetaan viipymättä ja se suorittaa hiihtomarssin Kälkäsen etelärantaan, mistä jatkaa edelleen "Silmään".
Kapteeni Lassilalle: Kattaisen komppanian teltat ja muu kuormasto on toimitettava I pataljoonan toimesta viipymättä rykmentin huoltotietä "Silmään".
- 22.05 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle.
- 22.20 Luutnantti Turtiainen ilmoitti, että vihollisen hiihtojoukkoja on myös Kylmäjärven eteläpuolella. Kylmäjärven ja läntisen lammen välisessä maastossa lyötiin "ryssät" hajalle, mutta niitä on edelleen lähimaastossa. Puhdistusta ja tiedustelua jatketaan.
- 22.30 Divisioonan esikuntapäällikkö tiedotti, että osasto Volanen hyökkää jälleen aamulla Luvelahden ja Kannaksen välille. Vihollinen on yrittänyt hyökkäillä itään päin Luvelahdessa ja Klemetissä. Ainakin Luvelahdessa yritykset on torjuttu.
- 23.25 Luutnantti Turtiainen ilmoitti, että vihollisen painostus ei helpota. Pyysi lisävoimia.
- 23.45 Divisioonan komentajan käsky: Osastonne valtaa 3.2 kuluessa Loson ja puhdistaa maantien Loson ja Löytövaaran väliltä. Saavutetut linjat Saunajärvi – Alasenjärvi – Kylmäjärvi – Löytöjärvi on pidettävä.
- 3.2.1940 00.15 Komentajan käsky Sihvoselle: Irrottakaa yksi joukkue 1.K:sta ja puoli joukkueita 6.K:sta kapteeni Airimon vahvennukseksi.
- 01.00 Luutnantti Kattainen ilmoittautui.

- 01.00 Vetkon kenttävartio (kaksi kivääriryhmää) sai käskyn siirtyä kapteeni Airimon vahvennukseksi.
- 01.25 Kapteeni Lassila ilmoitti puhelimella saaneensa vänrikki Liisanantilta 2.2 klo 20.45 päivätyn raportin: Vihollinen on yrittänyt hyökätä idästä. Hyökkäystä tukivat panssarivaunut. Hyökkäys on torjuttu ja viholliset lyöty ja asemat säilytetty.
- 01.50 Saatuaan ohjeet komentajalta, luutnantti Kattainen lähti Lammille. Komppania hiihti parhaillaan Kälkäsenjärven jäällä.
- 02.30 Kapteeni Arponen (JR 65) ilmoitti Kylmäjärven pohjoispuolella olevan kenttävartion ohi painuneen suksi ja jalkamiehiä itää kohden. Luultavasti olivat vihollisia. Puhelu yhdistettiin luutnantti Turtiaiselle ”Manaan”.
- 04.20 Kapteeni Airimo ilmoitti tilanteen Loson suunnalla olevan aikaisemmin selostetun kaltainen: Vierimaan komppaniat ovat hyökänneet Ukonvaarasta Loson itäpuolelle (noin 300 metriä Lososta), miinoittaneet maantien ja asettuneet aseisiin sen varteen.
- 04.22 Osasto Mankosen lähettämä partio saapui. Ilmoitus liitteenä. (Liite n:o 40).
- 04.30 Annettiin tilanneselostus divisioonan esikunnalle.
- 04.35 Komentajan käsky luutnantti Turtiaiselle: On aloittava heti toiminta tien aukaisemiseksi Löytövaaraan.
- 07.15 Ilmoitus, jonka mukaan oma lentokone lentää klo 07.15 – 08.45
- 07.20 Ilmoitus ”Kylmän” kenttävartiosta: Vihollinen vetäytyy pienissä ryhmissä itään päin Kylmäjärven jäätä.
- 08.30 Kysely luutnantti Turtiaiselta tilanteesta. Turtiainen antoi seuraavan selostuksen: Kattainen on lammen eteläpäässä, vihollisen konekiväärit eivät ole enää toiminnassa.
- 08.30 – 08.45 Tilannetiedustelu pataljoonista.
- 09.00 Ilmavaara: Esikuntakomppaniaa ja huoltoelimiä pommitettiin.
- 09.15 Tilanneselostus divisioonan esikuntaan.
- 10.00 Luutnantti Turtiainen ilmoitti tien Löytövaaraan olevan auki. Järjestää parhailaan vartiointia.
- 10.15 ”Kylmän” kenttävartio on paikoillaan, yhteys ”Manan” kenttävartioon on saatu.
- 10.20 Tilanneselostus divisioonan esikuntaan.
- 10.35 Komentaja soitti kapteeni Lassilalle tiedustellen tilannetta. Lassila sai käskyn lisätä ”höyryä”.

- 10.45 Kapteeni Arponen (E/JR 65) ilmoitti tiedustelulentäjämme tänä aamuna havainneen rajan takana Riihivaaran suunnalla noin seitsemän komppaniaa vihollisia. Kapteeni Marttinen arvelee siellä olevan noin pataljoonan verran vihollisia).
Samalla ilmoitus, että divisioonan komentaja on JR 65:stä alistanut ”paketin” JR 27:lle, joka pienissä erissä siirtyy JR 27:n komentajan määräämään paikkaan.
- 10.50 Ilmavaara
- 11.05 Komentajan ilmoitus luutnantti Turtiaiselle rajan takana olevista vihollisista. Sai käskyn järjestää Kälkäsenjärven ja Löytövaaran itäpuolisen maaston varmistuksen siten, että huoltotie pysyy avoinna.
- 11.15 ”Kylmän” kenttävartio oli yhteydessä lammen kenttävartioon. Harhailevia vihollisia on nähty Kylmäjärven pohjoispuolella matkalla itään.
- 11.20 Puhelinyhteys Löytövaaraan kapteeni Mankoseen, joka selosti tilannetta Löytövaarassa. Komentaja selosti yleistilanteen ja antoi käskyn lujittaa edelleen Löytövaaran puolustusta.
- 11.50 Kapteeni Airimo tiedusteli tilannetta kapteeni Lassilan suunnalla. Sai käskyn ottaa yhteys suoraan Lassilaan.
- 11.55 Kapteeni Lassila: Lassila on tullut Ukonvaarasta, noin kilometri itään maantielle ja mistä edelleen jatkaa Löytövaaraa kohti. Tiedustelu ulotettiin tien pohjoispuolella olevalle purolinjalle. 20-miehen partio on lähetetty maantien eteläpuolitse ja myös Löytövaaran eteläpuolitse Liisanantin komppaniaan.
- 12.00 Ilmavaara jonka pituus oli noin 20 minuuttia. Useita pommeja putosi Pikku Kälkäsen jäälle komentopaikan läheisyyteen.
- 12.55 Luutnantti Turtiainen selosti komentajalle tilannetta puhelinyhteydellä.
- 13.05 Kapteeni Rinta (Pioneerikomentaja) saapui Löytövaarasta ja selosti komentajalle siellä vallitsevaa tilannetta.
- 13.10 Jatkuva ilmavaara. Koneista pudotettiin pommeja ja ammuttiin konekivääritulta.
14.00
- 14.15 Luutnantti Junno (JR 65) ilmoittautui kiväärikomppanioineen. Sai käskyn edetä lammen – Kylmäjärven – Löytövaaran maastoon kenttävartioitehtäviin.
- 15.40 Komentaja käski kapteeni Mankosen selostaa Junnolle tilannetta Löytövaaran suunnalla ja ottamaan johtoonsa koko lohkon Löytövaaran – Kylmäjärven väliltä.
- 15.45 Komentaja antoi käskyn luutnantti Turtiaiselle palata takaisin komentopaikalle, koska kapteeni Mankonen ottaa johdon Löytövaaran – Kylmäjärven loholla.
- 15.50 II/JR 65:n JSp sai ”Ruudun” (everstiluutnantti Mäkinieki) käskyn siirtyä kokonaisuudessaan Löytövaaraan. Samoin pataljoonan lähettiupseerin on siirryttävä kapteeni Mankosen käyttöön Löytövaaraan.

- 16.05 Kapteeni Lassila ilmoitti partionsa palanneen takaisin Löytöjärven suunnalta, järven etelämaastosta joka on vapaa vihollisista.
- 16.15 Ilmoitus kapteeni Lassilalle: Löytövaarasta lähetetty partio ei ole tavannut kapteeni Lassilan klo 14.50 ilmoittamaan etulinjaa, noin 300 – 400 metrin päässä Löytövaarasta. Partio havaitsi kaikkialla tien suunnalla vain ”ryssiä”.
- 17.10 Kapteeni Lassila ilmoitti, että vänrikki Vierimaan komppaniat ovat maantien pohjoispuolitse saaneet yhteyden.
- 17.20 Luutnantti Rivioja soitti ja vahvisti edellä mainitun lisäyksellä, että maantien varressa takanapäin on vihollisen korsuja.
- 17.55 Tilanneselostus divisioonan esikuntaan. Samalla divisioonan esikunnasta ilmoitettiin, että yöllä saapuu rykmentille 170 miestä vahvistukseksi.
- 18.50 Kapteeni Lassila ilmoitti vänrikki Lipposen edenneen komppanioineen Löytöjärven luoteiseen pistävän lahden ja maantien välissä. Kahden joukkueen vahvuinen vihollisosasto yritti parhaillaan saarrosta järven puolelta. Kahdeksan miehen suuruinen partio tuhottiin.
- 20.45 Luutnantti Turtiainen saapui tehtävänsä suoritettuaan.
- 22.00 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle.
- 22.15 Käsky divisioonan esikunnalta puhelimella. (Liite n:o 41).
- 22.25 Luutnantti Rivioja tiedusteli Löytövaaran huoltoasioista, jolloin hänelle ilmoitettiin myös II/JR 65:n Jsp:n olevan matkalla Löytövaaraan.
- 22.50 Käsky ja ohjeita divisioonan esikunnasta (puh.tied.). (Liite n:o 42). Käsky välitettiin edelleen pataljoonien komentajille.
- 23.10 Kapteeni Sihvoselle: Saunasaarta on vahvistettava yhdellä joukkueella ja kahdella konekiväärillä.
- 23.20 Käsky ja ohjeet kaikille osastoille Kälkäsenjärven varmistamisesta. Samalla varoitettiin desanttijoukkojen varalta.
- 23.35 Komentajan käsky kapteeni Lassilalle: Lassilan välittömässä käytössä olevat kaksi ”pikku pakettia” siirretään Löytövaaran vahvennukseksi. Samalla siirretään kaksi konekivääriä. (Vierimaa ja Vuoristo).
- 23.40 Käsky Luutnantti Riviojalle: Vierimaa palaa Losoon. Vierimaan tilalle johtajaksi asetetaan vänrikki Vuoristo. Komentajan selostus 3.2.1940 toiminnasta. (Liite n:o 42 a).
- 4.2.1940 02.30 Saapunut täydennysmiehistö jaettiin seuraavasti:
I pataljoona: konekiväärin puolijoukkue + kolme ryhmää miehiä.
II pataljoona: konekiväärin puolijoukkue + toimitusjoukkue + kiväärijoukkue.
III pataljoona: puoli kiväärijoukkuetta + Jsp:lle 1+9 sairaankantajaa.
- 08.50 Tilanneselostus divisioonan esikuntaan.
- 09.00 Luutnantti Rivioja selosti tilannetta Löytövaaran länsipuolella:

Vierimaa ja Vuoristo yrittivät pesäkkeiden tuhoamista, mutta ovat päässeet etenemään vain noin 500 metriä. Vänrikki Vuoristo on haavoittunut vaikeasti, vänrikki Vierimaa on ottanut johdon käsiinsä. Miehet ovat väsyneitä. Komentaja antoi käskyn jatkaa etenemistä.

- 08.50 Divisioonan esikuntapäällikkö, kapteeni Marttinen tiedusteli, onko divisioonan propagandakäskey saapunut? Siitä ei tiedetä mitään. Vasta kun asiaa kysyttiin huoltapäälliköltä, selvisi että 4.2 aamuyöstä oli sinne saapunut paketti, joka sisälsi kirjallisuutta. Siinä oli lentolehtisiä sekä kaivattu propagandakäskey. Paketin sisältö ja käskey jaettiin välittömästi pataljoonille.
- 10.00 - 12.15 Jatkuva ilmavaara. Komentopaikkaa pommitettiin kaksi kertaa. Pommi osui mm. 30 metrin päähän komentoteltasta. Lähistöllä sijaitsevaan JSp:n teltaan osui pieni pommi, jolloin eräs ajomies menetti henkensä ja JSp:n varusteita vioittui. Myös eräs ratsuryhmän mies kaatui. Lisäksi kolme hevosta kuoli ja neljä haavoittui. Jatkuva pommitus häiritsi pahasti komentopaikan toimintaa.
- 12.20 Kapteeni Lassila ilmoitti aloittavansa hyökkäyksen Losoon klo 13.00.
- 12.20- 16.00 Jatkuvasti Ilmavaara. Lentokoneita lensi yhtämittaisesti edestakaisin. Kerran näkyi ilmassa 41 lentokonetta.
- 14.30 Luutnantti Veijola, II/JR 27:stä, selosti tilannetta pataljoonan loholla. Saunasaarta vastaan on tehty valtaamisyritys joka on torjuttu. Konekiväärien siirto saareen tapahtui hyvään aikaan.
- 16.15 Ilmavaara. 12 hävittäjää teki syöksyjä ja tulitti konekivääreillä Pikku-Kälkäsen rantoja, komentopaikkaa ja huoltoelimiä. Ei vaurioita. Sotapoliisiosaston päällikkö vänrikki Hanhirova haavoittui jalkaan.
- 16.40 Kapteeni Lassila selosti Loson tilannetta: Kaakosta ja koillisesta edennyt hyökkäyksemme on pysähtynyt noin 50 metriä Loson talosta olevaan piikkilankaesteeseen ja konekiväärien sivustatulen vuoksi.
- 16.45 Komentaja selosti tilannetta divisioonan esikunnalle:
Niskalammen – Loson maastoon voidaan odottaa ilmadesanttijoukkoja tai huoltotarvikkeita. T-merkit maassa ja osoittavat lentokoneille sopivia paikkoja joihin voi laskeutua. (Divisioonan esikunnan selostus). Ilmavalvonta on edelleenkin tarpeen. Kaapatun radiosanomom mukaan venäläisillä on ampumatarvikkeiden ja elintarvikkeiden puutetta ja että tilanne heillä on vakava.
- 17.30 Tähystyspaikan vartio ilmoitti, että klo 15.10 vihollisen suuri lentokone laskeutui melko alas Kälkäsenjärven länsipuolella.
- 17.35 Ilmoitettiin I pataljoonasta, että on löydetty vihollisen lentokoneista alasheitettyjä tiivistettyjä elintarvikepakkauksia.
- 18.10 Komentajan ja kapteeni Sihvosen puhelinkeskustelu, jossa neuvoteltiin mm. toimimisesta ilmadesanttijoukkoja vastaan kohdistettavista toimenpiteistä. Saunasaareen, mikäli se on mahdollista, on lisättävä voimaa ja konetuliaseita. Havuista tehtyjä T-merkkejä olisi myös harkinnan mukaan asetettava saunajärven jälle.

- 18.25 Komentaja oli puhelinyhteydessä kapteeni Lassilan kanssa. Löytöjärven – Ukonvaaran maastoja on pidettävä silmällä. Havuista tehtyjä T-merkkejä on tehtävä sopiviin kohtiin.
- 19.20 ”Ilmavalaja”- hälytys! Luutnantti Klemolan ilmoitus.
- 19.22 Luutnantti Klemola korjasi ilmoitustaan siten, että nähdyt valot voivat olla myös valoraketteja. Mutta varuillaan on joka tapauksessa oltava.
- 20.10 Komentaja antoi käskyn ja ohjeita kapteeni Möttöselle. Hänen on valmistauduttava ampumaan myös Loson seudun ”korsumaasto” johon panssarintorjunta tykistön on oltava valmis ampumaan huomen aamulla.
- 20.15 Tilannekysely divisioonan esikunnasta.
- 20.30 Luutnantti Klemola ilmoitti, että nähdyt valoraketit, vaaleanpunaiset valopallot, näkyvät Löytövaaran suunnalta. Ne näyttävät liikkuvan edestakaisin.
- 21.05 Vänrikki Kempainen tuli Löytövaarasta ja selosti tilannetta siellä sellaisena kuin se oli klo 18.00.
- 21.15 Divisioonan esikunnasta ilmoitettiin, että ”ryssät” ovat lähettäneet rajan taakse seuraavan ilmoituksen:
Klo 17.48 on Saunajärven lounaisrantaan, vastapäätä Saunasaaren etelärantaa, on laskeutunut neljä suomalaista pommikonetta.
- Huom! Omia koneita ei ole laskeutunut. Osasto Vuokko on jo saanut tiedon edellä mainitusta.
- 21.17 Edellä oleva tiedotettiin kapteeni Sihvoselle.
- 22.00 Viestiosasto JR 65:stä on asetettu JR 27 käyttöön ja on saanut käskyn mennä ”Humaukseen”. (Majuri Hyvärinen).
- 22.10 Divisioonan esikunnasta tuli ilmoitus: Ensi yön kuluessa lähetetään lisävoimaksi 70 miestä.
- 23.30 Saapui divisioonan esikunnan käsky I/JR 65:lle. Tiedoksi. (Liite n:o 43).
- 5.2.1940 06.00 Vänrikki Vehmaksen joukkue saapui vahvennuksiksi. Vehmas ja kivääriryhmä oli jäänyt Kuhmoon auton rikkoutumisen takia. Joukkue jäi toistaiseksi esikomppanian yhteyteen. Vahvuus 1 ups + 3 au + 40 miestä.
- 08.10 Komentopaikka siirrettiin pommitusten takia Pikku – Kälkäsen pohjoisrannalle, autotien länsipuolelle. Viestiyhteyksien puuttuminen järjestelyjen aikana aiheutti jokin verran vaikeuksia.
- 10.50 Puhelinyhteys kapteeni Lassilaan: Vihollinen pitää edelleenkin Losossa sinnikkäästi puoliaan. Loson on saarrettu ja vihollinen on korsuissaan. Klo 10.53 lensi 25 pommikonetta yli lännen suuntaan. Koneet kiersivät T-merkkejä, mutta eivät pudottaneet mitään.
- 11.00 Puhelinyhteys kapteeni Sihvoseen: Tilanne ennallaan. Sihvonen on todennut samoin kuin Lassilakin lentokoneiden kulun. Ei ole saanut yhteyttä hyökkävään I/JR 65:een. Sihvonen on lähettänyt partion tätä tehtävää varten.

- 11.10 Divisioonan esikunnasta saapui ilmoitus luutnantti Turtiaiselle. Saaduille vangeille itselleen on annettava lappu, jossa on nimi, joukko-osasto, vangitsemispaikka ja aika.
- 11.15 Ilmoitus: Löytöjärven ja maantien väli on täynnä vihollisia. Kapteeni Mankonen pyytää apua.
- 11.35 Vihollisen painostus Löytövaarassa on tuntuvaa idästä päin maantien suunnalla, maantien eteläpuolella.
Vihollisen partioita on jälleen Löytövaaran – ”Silmän” tien länsipuolella, maantien pohjoispuolella. Ovat luultavasti Lososta päässeitä partioita.

Komentajan käsky: Repäisevä joukkue on lähetettävä Kylmäjärven kautta etelään maantielle, missä on tehtävä raju ja häikäilemätön isku. Mainittu joukkue asetetaan Kattaisen komppaniasta. Kattaisen osasto on reservinä Kylmäjärven maastossa.
- 11.40 Komentaja täydensi edellistä:
Junnon komppaniasta lisätään kaksi joukkuetta edellisen lisäksi. Johtajaksi määrään vänrikki Vakkalan.
- 11.50- 13.15 Ilmavaara.
- 13.15 Kapteeni Lassila ilmoitti, että T-merkki on auttanut, sillä ”ryssä” on heittänyt elintarvikkeita, hernesäilykkeitä, voita, leipää ym. lentokoneistaan merkin läheisyyteen.
- 13.20 Komentopaikan tähystyspartio ilmoitti suurien lentokoneiden tulleen Kälksellä niin alas, että pyörät melkein koskettivat jäätä.
- 14.50 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle.
- 15.45 Kapteeni Sihvonen ilmoitti, että hänen partionsa on kiertänyt Alasenjärven pohjoispuolitse järven länsirannalle ja saanut Alasenjärvi A:n kohdalla yhteyden osasto Hakaseen. (I/JR 65). Vihollisia on hiittänyt Kannasta kohti.
- 16.10 Tilanneselostus divisioonan esikuntaan.
Divisioonan komentaja käski asettamaan 6.2 Löytövaaran pohjoispuolen kautta häirinnän vihollisen sivustaan. Osasto Mandelin tekee samanlaisen iskun ”Koivusta” komppanian vahvuisella osastolla edemmäksi vihollisen sivustaan.
- 16.30 Komentaja antoi käskyn majuri Hyväriselle saapua edellä mainitun johdosta komentopaikalle neuvottelemaan yksityiskohdista.
- 17.05 Kapteeni Lassila ilmoitti vihollisen lentokoneiden liikkuneen erikoisesti Ukonvaarasta kaksi kilometriä etelään olevan lammen ja jängän yllä. (Ei ole kartassa). Partio on lähetetty tutkimaan asiaa. Annettiin käsky tarmokkaaseen tiedusteluun.
- 17.10 Luutnantti Littov (9.Divisioonan Täydennyskomppania) ilmoitti lähettäneensä klo 17.00 ”paketin” täydennystä. Myöhemmin todettiin ilmoitus vääräksi.

- 17.15 Kapteeni Lassila: Lososta kilometri länteen vihollinen tekee varustelutöitä tien suunnalla.
- 19.20 Vänrikki Vakkala ilmoitti palanneensa retkeltään: Klo 16.00 hän lähestyi maantietä pohjoisen suunnasta Löytövaarasta itään olevan Löytöpuron kohdalle. Jonkin verran puron varresta länteen havaittiin vihollisosasto. Noin 15 – 20 metrin päästä avattiin tuli, jolloin noin 30 miehen osastosta jäi kaatuneina kentälle 10 miestä ja kaksi hevosta. Toiset pakenivat metsään. Paikalle tuli idästä päin henkilöauto, joka sai vastaansa konepistoolitulta, minkä seurauksena sen lasit särkyivät. Auto jatkoi matkaansa. Noin puolen-tunnin odottelun jälkeen partio palasi takaisin tapaamatta enää vihollisia.
- 19.30 Kapteeni Lassila ilmoitti edellä mainitun partion palanneen.
- 19.30 Kapteeni Sihvonen ilmoitti partionsa olleen yhteydessä Hakasen pataljoonaan Alasenjärvi A:n kohdalla noin 800 metriä länteen. On löydetty vihollisen edellisenä yönä laskema, pienellä laskuvarjolla varustettu ”valopistoolin patruuna”.
- 22.00 Majuri Hyvärinen ja kapteeni Mankonen saapuivat saamaan komentajalta ohjeita Löytövaaran puolustamiseen 6.2.1940.
- 23.15 Komentajan käsky. (liite n:o 44)
- 6.2.1940 00.25 Komentaja antoi antamansa käskyn kapteeni Airimolle puhelimella.
- 00.25 Sama käsky kapteeni Airimolle.
- Yön kuluessa suoritettiin komentajan käskyn edellyttämiä järjestelyitä, josta johtuen puhelimesta tuli paljon kyselyjä. Jonkun verran myöhästymisiä syntyi joukkojen siirroissa, koska niiden irrottaminen, teltojen purkaminen ja muu toiminta vei väsyneiltä miehiltä paljon aikaa.
- 08.00 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle.
- 10.10 Luutnantti Rivioja osasto Mankosesta ilmoitti, että aamulla Riihivaaran länsipuolella hyökkäyksen aloittanut osasto Hyvärinen on tien pohjoispuolitse lähettänyt partion Löytövaaraan. Tiellä oli vain pieniä konetuliaseilla varustettuja pesäkkeitä.
- 10.15 Ilmoitus ko. tilanteesta divisioonan esikuntaan.
- 10.20 Komentajan käsky osasto Mankoselle: Mankosen on lähetettävä partio osasto Hyvärisen luokse, jonka on otettava selvää mihin saakka venäläiset ovat häipyneet.
- 11.05 Tuli käsky divisioonan esikunnasta. (Puhelinsanoma liite n:o 45)
- 11.15 Edellisestä käskystä johtuva käsky: (Liite n:o 46).
- 11.20 1. Kapteeni Lassilalle. (Kapteeni Sihvosta koskeva osa tiedoksi).
2. Kapteeni Sihvoselle. (Kapteeni Lassilaa koskeva osa tiedoksi).
- 11.50 Puhelinsanoma osasto Hyväriselle ja osasto Mankoselle. (Liite n:o 47).

- 12.00 Tiedusteltiin divisioonan esikunnasta lisätietoja klo 11.05 saapuneen epäselvän käskyn suhteen. Selvennys: Yksi komppania etenee maantien suunnassa, kunnes saa kosketuksen viholliseen jonka jälkeen asettaa varmistuksen eteen.
- 13.05 "Urkurin" (Kapteeni Möttönen) ilmoitus, että kranaatinheittimemme ammuksset ovat viallisia. Ammuttaessa noin 50%:sta on havaittu irtautuvan u-muotoisen siiven. Asiasta on ilmoitettu divisioonan aseupseerille.
- 14.00 Eräs 1.Komppaniasta lomalle pyrkivä mies ilmoitti Löytövaaran ja "Silmän" välillä olevan vihollisen partion, joka oli ollut menossa länteen päin. Mies oli tuhonnut sen sekä ottanut yhden vangin.
- 14.40 Divisioonan esikunnan kysely tilanteesta. Käsky purkaa tänne saapunut ilma-atorjuntakonekivääri autosta ja kuljettaa se oikeaan paikkaan. Ilmoitus, että "Isäntä-Kallen" osasto on ollut kosketuksessa viholliseen Laamasenvaarassa. Kaksi hyökkäysvaunua oli ollut menossa länteen päin. Niitä ei voitu pysäyttää, mutta niitä seurannut auto ja upseeri sen sijaan tuhottiin.
- 17.00 Divisioonan komentajan käsky:

"Paketti" Hyvärinen kootaan divisioonan reserviksi Löytövaaran länsipuoliseen maastoon 6 – 7.2.1940 välisen yön kuluessa.
- 19.00 Kapteeni Lassilan lähettämä partio on ilmoittanut: Ukonvaaran ja Lehmivaaran välillä ei havaittu mitään. Myöskään Lehmivaarasta itään vievällä tiellä ei ollut mitään. Oli tavannut kersantti Lammassaaren partion, joka oli kulkenut reitillä Järvenpää – Lehmijärvi. Lammassaaren partio yöpyy Lehmijärven rannalla ja jatkaa tiedustelua. Maasto on tavallista kuusinäreikköä, lunta runsaasti.

Komentajan käsky osasto Hyväriselle ja osasto Mankoselle:
Pataljoona Hyvärinen (Kolme komppania ja kuusi konekivääriä) on irrotettava ja koottava Hyvärisen nykyiselle majoitusalueelle 6 – 7.2 välisen yön kuluessa. Osasto Mankonen (Kolme komppaniaa ja 6 – 8 konekivääriä) järjestää puolustuksen Löytöjärvi – Kylmäjärvi väliselle kannakselle. (Järvet mukaan lukien). Yhteys on otettava tien koillisessa Kylmän kenttävartioon Kylmäjärven koillisrannalla. Tiedustelu on asetettava tien suunnassa Löytöjärvestä etelään "Ruutu"
- 22.05 Divisioonan esikunnasta saapui käsky, jonka mukaan I/JR 27:n sai käskyn siirtä osasto Hakasen käyttöön. Huoltoelimet siirtyvät kapteeni Sihvosen toimesta Kälkäsen kautta Lutjalle ja sieltä osasto Hakasen huoltotielle. Komppaniat siirtyvät hiihtäen Alasenjärven itärantaa, josta edelleen hiihtävät järven yli.
Rykmentin komentaja ei tiennyt edellisestä mitään, koska divisioonan esikuntapäällikkö antoi käskyn suoraan välitettäväksi I/JR 27:n komentajalle, jolle jo sitä ennen oli yrittänyt suoraan puhelinyhteydellä antaa em. käskyn. Tämän vuoksi komentaja halusi alleviivata, että hän ei myöskään vastaa käskyn seurauksista. Myöhemmin selvisi, että sekaannus oli syntynyt vajavaisten viestiyhteyksien takia.
Huom! Kirjallinen käsky saapui vasta aamuyöllä.

- 23.15 Komentajan käsky osasto Mankoselle:
"Uhkan" käskystä (Eversti Siilasvuo) on osasto Mankosen työnnettävä yksi komppania Kuusijokilinjalta, jossa on varmistettava idän suuntaan. Osasto Mankonen pitää puolustusasemansa Löytövaarassa.
- 23.30 Komentajan käsky kapteeni Sihvoselle:
Kähkölässä oleva varmistusosasto alistetaan teille. Partioilla on tiedusteltava Pihlajavaaran ja Lehmivaaran suunta, sekä varmistettava Saunajärven itäranta ja Saunasaari.
- 24.00 Komentaja käski III/ JR 27 täydentämään I/JR 27:ää. Huom! I/JR 27 on perin vajaa vahvuinen, vain noin 300 miestä.
Airimo sai täydennyksenä noin 30 miestä.
- 7.2.1940 00.15 Kapteeni Arponen JR 65:stä ilmoitti osasto Leskisen edenneen Laamasenvaaraan, jossa on katkaissut vihollisen huoltotien. Toivoo Kuusijokilinjalta partioyhteyttä Laamasenvaaraan.
- 00.25 Käsky osasto Mankoselle järjestää klo 07.00 – 09.00 tien suunnassa partioyhteyden osasto Leskiseen.
- 02.00 Kolmekymmentä miestä lähti täydennyksenä III/JR 27:ään vänrikki Vehmaksen johdolla.
- 03.00 Ilmatorjuntatykki jaos saapui, johtajana vänrikki Tillman.
- 07.00 Kapteeni Mankonen: Kapteeni Flinkin esikuntaan (III/JR 65). Pyydän avukseni Löytövaaraan.
- 08.25 Tilanneilmoitus divisioonan esikuntaan:
Löytövaaran suunnalla tilanne on ennallaan. Samoin Losossa. Kapteeni Sihvonen on edennyt Kannaksella noin 300 metriä. Tällöin rintama on lyhentynyt siinä määrin, että Karasmaan komppania on voitu irrottaa ja sillä varmistaa Jumi ja Järvenpää suunta ja vahvistaa Saunasaarta.
Kapteeni Lassila on sivuuttanut Jumi i:n (Toisen pataljoonan) klo 03.00.
- 08.30 Kapteeni Marttinen ilmoitti divisioonan esikunnasta:
"Ruudun" (Mäkiniemen) partio ilmoittaa, että vihollinen kerää voimiaan Selkäniemeä vastaan. Osasto Vuokko on vahvistanut voimiaan siihen suuntaan.
- 08.55 Luutnantti Rivioja ilmoitti: Pyrrön komppania ei ole päässyt Kuusjoki linjalle. Vihollinen, hyökkäysvaunujen tukemana etenee ja levittäytyy oikealle ja vasemmalle maantien molemmille puolille.
- 09.00 Ilmoitettiin "Valtille". (Kapteeni Sihvoselle).
- 09.45 -11.00 Ilmavaara: Jälleen pommitettiin rykmentin komentopaikkaa. Lähistölle osui neljä suurehkoa pommia ja esikuntakomppanian alueelle 12 pommia. Esikuntakomppanian päällikön teltaan tuli täysosuma. Neljä hevosta kuoli ja kaksi miestä haavoittui.
- 10.00 Luutnantti Rivioja ilmoitti Löytövaarasta: Varmistuslinjalla (Purossa) on tulitaistelu käynnissä. "Ryssät" yrittävät hyökätä maantien molemmin puolin.

- 10.30 Divisioonan esikunnasta seuraava viholliselta kaapattu sanoma:
Liikenneyhteyksien puhdistamiseksi suomalaisista, on lähetettävä kaksi hiihto-
eskatroonaa pitkin maantietä, Hiilikko 1:een sekä pitkin jokea kaksi kilometriä
maantiestä pohjoiseen Riihivaaran suojelemiseksi. Kylmäjärvelle on asetettava
sulku sekä lähetettävä tiedustelupartio sekä sijoitettava hiihto-osasto pitkin
Kuusijärven etelä ja länsirantaa. Löytöjärvelle on lähetetty tiedustelupartio.
- 11.00 Kapteeni Sihvonen ilmoitti:
1.) 4.K. on saavuttanut sillan Kannaksella. 5.K. on edellä mainitun perässä.
2.) Yhteys Esseniin, joka on asettunut Selkäniemeen. (Ei tiennyt alistuksesta
mitään).
3.) Vihollisen tulenjohtaja ja patteri on Alasenjärven niemessä. Sinne on nähty
menevän miehiä.
- 11.35 Käsky divisioonan esikunnasta:
Lähetätkää taistelukykyinen tiedustelupartio Kuusijärvelle vihollisen siellä
olevien voimien toteamiseksi. Partion on paluumatkalla häiritävä taistelu-
etuvartion edessä olevaa vihollista sen selustasta käsin. "Uhka"
Ps. "Valtin" (kapteeni Sihvosen) on häiritävä Kannaksen maastossa olevaa
vihollista heti.
- 11.45 Luutnantti Rivioja ilmoitti, että kapteeni Mankonen on vaikeasti haavoittunut
tapaturomalauksesta päähän.
- 12.30 Kapteeni Marttinen ilmoitti divisioonan esikunnasta, että kapteeni Mankosen
tilalle tulee klo 17.30 kapteeni Arponen JR 65:stä.
- 12.35 Ilmoitus yksiköille jonka mukaan oma kone lentää klo 12.45 noin puolentoista
tunnin ajan.
Huom! Jatkuva ilmavaara oli päällä koko valoisan päivän ajan.
- 15.00 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että "ryssät" yrittävät hyökätä purolinjalla, missä
vihollisen painostus on tuntuva. On mahdollista, että purolinjalta on vetäy-
dyttävä.
Komentajan käsky: Toinenkin komppania eteen ja purolinja on pidettävä.
- 15.15 Divisioonan esikunnasta tuli puhelimella käsky:
Edettävä Kuusijokea pitkin kaakkoon ja katkaistava maantie Riihivaaran ta-
salta.
- 15.20 Komentaja antoi majuri Hyväriselle käskyn valmistautua omalla "paketillaan"
tekemään ko. koukkauksen ja sen on valmisteltava huolellisesti.
- 16.25 Divisioonan esikunta antoi seuraavan ilmoituksen:
Lentäjämme ovat havainneet tänään, että Riihivaarassa on noin 250 metriä
kertaa 250 metriä kokoisella alueella vihollisen autoja, ajoneuvoja, hevosia ja
miehiä yhtenä rykelmänä, joita pommitettiin. Oma pienehkö osasto havaittiin
tiellä noin puolitoista kilometriä pohjoiseen. ("Kalle A:n", kapteeni Arposen
arvelun mukaan varustelutöissä).
- 16.45 Tieto edellä olevasta majuri Hyväriselle, että hän voi ottaa huomioon "Ruu-
dun" esikäskyn.
- 16.45 Luutnantti Rivioja ilmoitti, että yksi hyökkäysvaunu on tuhottu.

- 17.30 Kapteeni Arponen ilmoittautui. Komentaja antoi Arposelle seuraavan käskyn:
1. On vastattava siitä, että puolustus Kylmäjärvi – Löytövaara – Löytöjärvi linjalla varmasti pitää.
2. Toiminnan helpottamiseksi on pidettävä ainakin yksi komppania edessä, mahdollisesti Kuusijokilinjalta.
- 21.00 Kapteeni Marttinen divisioonan esikunnasta, ilmoitti tulossa olevasta käskystä sisällön pääpiirtein. Käsky tulee kirjallisena myöhemmin.
- 21.15 Komentajan esikäsky em. johdosta majuri Hyväriselle ja kapteeni Arposelle:
1. Osasto Hyvärinen Kuusijokilinjaa Riihivaara – Hiilikko.
2. Osasto Arponen etenee samanaikaisesti pääosillaan maantien suunnassa puro – Kuusijokilinjaa ja lyö siinä olevan vihollisen. Hyökkäys alkaa aamulla. Tarkempi käsky annetaan divisioonan esikunnan käskyn saavuttua.
- 21.20 Komentajan esikäsky kapteeni Sihvoselle:
Saunasaarella oleva kiväärikomppania ja konekiväärijoukkue hyökkäävät Sauna- saaresta pohjoiseen. Tulituki järjestetään virran yli.
Lisäksi komentaja neuvotteli Sihvosen kanssa tämä uhkarohkean yrityksen toteuttamisesta ja kehotti miettimään keinoja sen toteuttamiseksi.
- 21.30 Kapteeni Marttisen antama käsky divisioonan esikunnasta: Siinä tapauksessa, ettei majuri Hyvärinen toivu sairaudestaan, johtaa hänen osastoaan luutnantti Turtiainen. Majuri Hyvärinen on sairastunut lääkärin arvion mukaan alkavaan keuhkokuumeeseen.
- 22.00 Divisioonan esikunnasta saapui seuraava ilmoitus:
"Uhka" käskee: Asettakaa Löytöjärvelle tai muihin sopiviin kohtiin ristin muotoisia kuvioita telttakankaista tai muista vaatteista, tuhkasta tai havuista.
- 22.15 Em. käsky ilmoitettiin luutnantti Riviojalle.
- Huom!
Rykmentin lääkärin ilmoituksen mukaan miehet ovat jo niin väsyneitä, että nukahtavat taistelujen kestäessä hangelle. Lisäksi on runsaasti sairaita, sillä lopen väsyneet ja vilustuneet miehet sairastuvat helposti.
Rykmentti on saanut kestää alinomaista taistelua ilman suurempia lepo- hetkiä jo kolmatta kuukautta.
- 8.2.1940 01.00 Odotettiin divisioonan esikunnasta tulevaa käskyä, joka koski tulevaa hyökkäystä. Sitä ei kuitenkaan alkanut kuulua. Tällöin adjutantti pyysi ja sai puhelimesta käskyn sisällön.
- Käsky "Ruudulle" ja "Isäntä - Kallelle" (Liite n:o 48).
- 01.20 Käsky annettiin kapteeni Sihvoselle.
01.50 Käsky annettiin kapteeni Arposelle.
02.00 Käsky annettiin luutnantti Turtiaiselle.
- 02.30 Kapteeni Turtiainen lähti Löytövaaraan.
- 03.15 Kirjallinen hyökkäyskäsky saatiin divisioonan esikunnasta. (Liite n:o 49).
- 03.30 Täydennyksenä saapui kaksi upseeria ja yksi kivääriryhmä. Annettiin III/JR 27:lle.

- 04.20 Jääkärikapteeni Flink ilmoittautui ja sai samalla tilanneselostuksen. Sen saatuaan Flik jatkoi matkaansa Löytövaaraan.
- 07.30 Kapteeni Sihvonen ilmoitti, että Karasmaan komppania, joka teki hyökkäyksen Saunasaaresta mantereelle, on lyöty takaisin klo 07.30. Komppania oli päässyt mantereen rannasta noin 300 metrin päähän, missä sitä vastaan oli kohdistunut viiden konekiväärin tuli. Komppania menetti kaatuneina kaksi miestä, jonka lisäksi kahdeksan miestä haavoittui.
- 07.45 Kapteeni Lassila ilmoitti edenneensä tien suunnassa noin 700 metriä.
- 08.00 Luutnantti Rivioja ilmoitti, ettei Löytövaaran suunnalle ole mitään erikoista.
- 08.15 - 09.00 Ilmavaara
- 09.15 Kapteeni Sihvonen ilmoitti, että 4.K:n (JoP) etulinjaan. Klo 08.45, 20 vihollisen lentokonetta pudottivat pommeja ja ampuivat konekivääreillä.
- 10.00 Luutnantti Rivioja ilmoitti osasto Arposen partion palanneen takaisin. Partio oli liikkunut Löytöjärven itäpuolta Kuusijärvelle, josta edelleen Lehmivaaran itäpuolen kautta Kuusijärven kaakkoispuolelle. Partio kävi puolentoista kilometrin päässä valtakunnan rajasta. Partio ei ollut havainnut muuta kuin vihollisen vanhan varmistusladun, jota ei ollut lähiaikoina hiihdetty.
- 10.10 Kapteeni Sihvonen ilmoitti jättävänsä Saunasaareen yhtä voimakkaan varmistuksen kuin mitä siellä oli ollut ennen Karasmaan hyökkäystä. Samalla hän ilmoitti noin 20 hävittäjä pommeilla ja konekivääreillä kiusanneen etulinjansa toimintaa.
- 10.20 Tilanneselostus divisioonan esikuntaan.
- 10.40 Luutnantti Riviojan ilmoitus: Pyrrön komppania törmäsi Löytövaarasta 2,5 km itään, maantiellä vihollisen osastoon, joka levitti maantietä hyökkäysvaunuilla. Osasto hajotettiin ja nyt komppania pyrkii edelleen itään päin. Purolinjalla oli yksi hyökkäysvaunu ja Löytövaarassa yksi panssarintorjuntatykki.
- 10.45 Jatkuva ilmavaara.
- 12.00 Majuri hakanen ilmoitti hyökkäyksensä Kannaksella vasemmalla sivellä alkavan aivan pian. Hyökkäys suuntautuu Alasenjärven rantaa Saunajoen varteen saakka. Pyysi voimakasta tulitukea virran yli. Etulinja osoitetaan valkoisilla valoraketeilla.
- 12.05 Edellä mainittu ilmoitettiin kapteeni Sihvoselle.
- 12.10 Partio Lammassaari, 1+8, palasi takaisin. (Kts. 6.2.klo 19.00). Partio oli partioinut reitillä Järvenpää – Lehmivaara – Kortelampi – Ukonvaara. Partio ei ollut havainnut mitään mainittavaa. Partion johtaja ei pitänyt mahdollisena vihollisen tiehankkeiden onnistumista näillä main maastovaikeuksien takia.
- 12.15 Ilmoitus, että vihollisen lentokoneet pudottavat muonaa Löytövaaraan.

- 12.20 "Urkurin" (Kapteeni Möttönen) käsky vänrikki Kuposelle. Kuposen on noudettava korjattu panssarintorjuntatykki Löytövaaraan. Asemat on tiedusteltava etukäteen.
Samalla hän ilmoitti, että kuusi hyökkäysvaunua on nyt kaikkiaan jäänyt maantielle.
- 13.55 Luutnantti Rivioja välitti seuraavan luutnantti Turtiaisen ilmoituksen:
Osasto Hyvärinen saavutti Laamasenvaaran ja Riihivaaran välisen maantien noin kaksi kilometriä Riihivaarasta koilliseen klo 11.00. Tie on katkaistu.
Riihivaaran puolella olevalla kukkulalla havaittiin olevan vihollisen korsuja. Koillisen puolella maantiellä oli liikennettä. Osasto Hyvärinen jatkoi Riihivaaran suuntaan. Riihivaaran suunnalla nähtiin koulutuksen omaista liikehdintää.
- 15.05 Luutnantti Rivioja ilmoitti, että kapteeni Arponen on yrittänyt Kuusijokilinjalta maantien eteläpuolelta. Kuusijokilinja on lujasti vihollisen hallussa. Edetessään Arponen on kohdannut purolinjan ja Kuusijoen välillä yhden hyökkäysvaunun. Arponen arvelee, että on vetäydyttävä takaisin purolinjalta.
- 15.20 Komentajan käsky kapteeni Arposelle:
On oltava niin kauan ja sidottava vihollista Kuusijokilinjalta kun Turtiaisen toiminta edessä jatkuu.
Kun osasto Arponen oli jo kuitenkin vetäytynyt pois Kuusijokilinjalta, Arponen ilmoitti lähettävänsä Kuusijokilinjalta voimakkaan taistelupartiona.
- 16.10 Majuri Hyvärinen ilmoitti:
Riihivaarasta palanneet, haavoittuneet olivat kertoneet: Luutnantti Turtiainen oli Riihivaarassa edennyt klo 14.00 mennessä Riihivaaran taloista noin 300 pohjoiseen, paikkaan, jossa on notkelma ja josta alkoi avoin rinne, missä oli vihollisella asemia. Oli ampumahautoja ja kolme piikkilankaa molemmilla puolilla maantietä. Yksi asema oli myös Hiilikon puolella. Valtakunnan rajan suunnalta oli tulossa kaksi hyökkäysvaunua ja monta autoa, joissa oli miehiä. Omat tappiot ovat, yksi kaatunut ja yksi vaikeasti ja monta lievästi haavoittunutta.
- 16.15 Vänrikki Penttilä (III pataljoonan adjutantti) ilmoitti, että vihollisen lentokoneet ovat pudottaneet Losson pieniä paketteja, jotka luultavasti sisältävät patruunoita. Lentokoneista pudotettiin myös elintarvikkeita, joista osa tuli suoalaisten puolelle.
- 16.20 Everstiluutnantti Mandelin ilmoitti, että klo 15.30, vänrikki Leskinen oli havainnut venäläisten perääntyneen tankkien suojaamana. Perääntyvässä osastossa oli noin kaksi pataljoonaa suksiaan kantavia suksi-, ja jalkamiehiä.
- 18.00 Luutnantti Turtiainen ilmoitti vetäytyneensä Löytövaaraan.
- 18.30 Kapteeni Lassila (I/JR 27) ilmoitti edenneensä päivän kuluessa noin 100 metriä edellisistä asemistaan. Vihollisen vastarinta on erittäin luja. Kaatuneita ja haavoittuneita on noin 30.
- 18.50 Komentajan selostus tilanteesta divisioonan esikunnalle.
- 20.20 Divisioonan esikunnasta tuli puhelimitse käsky, että kapteeni Sihvoselta (II/JR 27) on irrotettava jonkin verran voimia. (Liite n:o 50).

- 20.30 Divisioonan käsky annettiin alustavasti tiedoksi majuri Hyväriselle, kapteeni Arposelle, Sivoselle ja Nousiaiselle.
- 22.30 Divisioonan esikunnasta esikuntapäällikkö, kapteeni Marttinen ilmoitti, että tarkistettujen tietojen mukaan (Luutnantti Leskisen omakohtainen havainto klo 15.00) useita hyökkäysvaunuja ja noin puolitoista pataljoonaa jalkaväkeä on matkalla Riihivaarasta itään päin, mukanaan "kasakkapiiska". Osastoa vastaan on tullut ("Koivun" ja Laamasenvaaran suunta) maantiellä idästä hyökkäysvaunu, jonka katolla oli upseereita, jotka yrittivät pysäyttää osaston. Pidettiin mm. puheita joissa Stalinin nimi mainittiin useita kertoja. Osasto ei kuitenkaan pysähtynyt.
- 22.35 Edellisen johdosta ilmoitettiin majuri Hyväriselle.
- 23.15 Komentajan käsky majuri Hyväriselle ja osasto Arposelle. (Liite n:o 51).
- 9.2.1940 Yö kului melko rauhallisesti. Puhelinyhteys kapteeni Lassilaan oli vaikeaa.
- 02.10 Divisioonan esikunnasta tiedusteltiin jälleen, onko yhteys majuri Hakasen osastoon kunnossa, sekä ovatko komppaniat osasto Sihvosesta sekä kranaatinheitin lähteneet.
- 02.15 Yhteys osasto Hakaseen on kunnossa.
- 03.00 Kranaatinheitin joukkueet ja kiväärikomppania matkalla kapteeni Sihvosen toimesta valmistamaan teitä Alasenjärven yli.
- 04.00 Ilmoitus, että omia koneita on ilmassa klo 06.30 – 08.30.
- 04.20 Lomalta palaavia miehiä saapui luutnantti Siikalan johtamana.
- 07.00 Ilmoitus Löytövaarasta:
Osasto Flink lähti klo 0615.
Osasto Arponen lähti maantien suunnassa klo 06.30.
Löytövaaraa on varmistamassa Liisanantin komppania (JR 27:stä), joukkue Hornborgin komppaniasta (JR 65), osa esikuntakomppaniasta (III/JR 65) sekä kaksi konekivääriä.
- 10.25 Majuri Hyvärinen ilmoitti komentajalle, että klo 08.15 kapteeni Flinkin "paketti" on edennyt Riihivaarasta koilliseen Kuusijokilinjan koilliskulmasta maantielle. Yksi komppania on katkaissut maantien noin reilu kilometri Riihivaarasta koilliseen ja yksi vajaa komppania tien tästä vielä pohjoiseen noin kilometrin. Riihivaarassa on kenttävarustuksia.
Komentaja käski majuri Hyvärisen ottamaan johdon ja vastuun koko "itärintamalla".
- 10.40 Ilmoitus edellä mainitusta divisioonan esikunnalle.
- 10.45 Ilmavaara.
- 12.10 Kapteeni Airimo: Viime yönä pyrki Lososta traktori hyökkäysvaunun seuraamana itään päin. Traktori ajoi miinaan.
- 12.15 Kapteeni Sihvonen: Alasenjärven niemi on vallattu eilen. Niemessä oli vihollisen tulenjohtopaikka.

- 12.45 Majuri Hyvärinen: Yritys Riihivaaraan on epäonnistunut. Vihollinen on vahvoissa asemissa. Asemissa on paljon konekiväärejä, hyökkäysvaunuja, kranaatinheittäjiä ja "kasakkapiiskoja". Kapteeni Flink on suunnannut toimintansa Kuusijokilinjalta. Schönberg on edelleen maantiellä Riihivaarasta koilliseen. Osasto Flinkistä on yhteys osasto Arposeen. Molemmilla osastoilla tavoitteena on Kuusijokilinja.
- 13.30 Ilmoitus divisioonan esikuntaan. "Uhka", divisioonan komentaja, käski viedä panssarintorjuntatykin Kuusijokilinjalta.
- 13.30- Ilmavaara, kolmetoista lentokonetta ilmassa.
- 13.40 Rykmentin komentaja, eversti Mäkinen, käski kyseisen tykin seuraamaan osasto Arposta.
- 13.45 Divisioonan esikunnasta kyseltiin tilannetta Loson ym. korsupesäkkeiden alueilla.
- 14.00 Divisioonan komentaja tiedusteli jälleen, miksi panssarintorjuntatykkiä ei ole viety eteen. "Ruutu" (Everstiluutnantti Mäkinen) selosti komentajalle tilannetta: Majuri Hyvärisen käsityksen mukaan se johtuu maastovaikeuksista. Joka tapauksessa se yritetään viedä etulinjaan. Kysyttäessä korsujen valtausjärjestyksestä, Mäkinen ehdotti että ensin otetaan Löytövaaran puoleiset korsut.
- 15.10 Luutnantti Rivioja ilmoitti, että viholliset ovat alkaneet liikehtiä Löytövaaran länsipuolella ja levittäytyneet. Löytöjärvestä luoteeseen pistävän lahdekkeen luona on avattu tuli.
- 17.00 Kapteeni Airimo: Loson motista yritti lähteä etelän suuntaan vihollisen viisi miehen partio, mutta se tuhottiin.
- 18.05 "Humaus" (Majuri Hyvärinen) ilmoitti:
Kapteeni Arponen ja Flink ovat puron varressa maantiellä. Flink Kuusijoen itäpuolelta ja Arponen sen länsipuolelta suuntasi maantielle. Alue maantiehen saakka on varmasti "meikäläisillä". Arponen on mennyt tien yli Kuusijoen länsipuolelle.
Käsky Schönbergille jättää kenttäpartio.
Kapteeni Flink sai käskyn puhdistaa maantien puron ja Kuusijokilinjaa väliltä.
- 18.15 Komentajan käski majuri Hyvärisen viedä panssarintorjuntatykin viipymättä eteen.
- 21.25 Divisioonan esikunnasta saapui puhelinsanoma, missä käskettiin väijytyksien asettamisesta vihollisen e-, - ja a-tarvikkeiden suhteen.
- 23.15 Divisioonan esikunnasta jälleen tiedotettiin:
Lentokoneiden esiintymisestä on annettava tiedot eilen annetun puhelinsanomien mukaisesti.
- 23.20 "Humaus" (Majuri Hyvärinen II/JR 65 ja Löytövaaran lohkon komentaja) vahvasti ilmoituksen Kuusijokilinjalta. Asetettiin murros ja muutamia miinoja, minkä lisäksi rakennetaan puhelin-yhteyttä. Hiilikosta ei ole tietä rajalle. Vanhalla tiellä on puolimetriä lunta.

- 23.45 Lomalta ja sairaalasta palasi 38 miestä. Jaettiin omiin pataljooniinsa. Uudet miehet sijoitettiin toiseen pataljoonaan.
- 10.2.1940 01.50 Ilmoitus, että oma lentokone lentää klo 07.00 – 09.00 välisenä aikana.
- Yö kului yleisesti ottaen rauhallisesti.
- 07.15 Majuri Hyvärinen ilmoitti Löytövaaran tilanteesta:
Kuusijoella osasto Arposen yksi komppania on puolustuksessa joen länsirannalla, noin 300 metriä maantien pohjoispuolella ja 200 metriä tien eteläpuolella. Osasto Flink on puhdistanut maantietä takaisin tullessaan. Puhdistus purolinjan suunnalla edelleen jatkuu edelleen.
Vihollisen hyökkäysvaunut toimivat vielä purolinjalle saakka. Panssarintorjuntatykit on viety aseisiin. Puhelinyhteys on rakennettu Kylmän kenttävartioon.
- 07.25 Kapteeni Sihvosen ilmoitus Kannaksen tilanteesta:
Tilanne on ennallaan. Lentokoneet ovat kierrelleet yöllä Saunasaaren ja Jumin yläpuolella, mutta laskeutumisia ei ole havaittu. Vihollinen on lisännyt voimia lohkolani.
- 07.30 Kapteeni Airimon ilmoitus tilanteesta Loson suunnalla:
Tilanne ennallaan. Vihollinen on tehnyt murtautumisyriä korsiistaan.
- 08.00 Tilanneilmoitus divisioonan esikuntaan.
- 08.10 Komentajan käsky majuri Hyväriselle: Kuusijokilinjalta, joka on puolustuslinja, on asetettava lisävoimia niin, että kyseinen linja varmasti pitää. On murrostettava, kaivettava asemia ja tehtävä piikkilankaesteitä.
- 08.15 Ilmavaara.
- 10.25 Tilanne Kuusijoella:
Puolustuslinjalla on kapteeni Flinkin johtamana kolme jalkaväkikomppaniaa, vahvistettuna kahdella konekiväärillä. Puhdistus purolinjalta eteenpäin jatkuu. Maantiellä on vielä kaksi vihollisen hyökkäysvaunua toiminnassa.
- 10.45 Puhelinsanoma divisioonan esikunnasta "Valtilla": (Kapteeni Sivonen II/JR 27 komentaja).
Syyttäkää kolme nuotiota kolmioon sopiviin paikkoihin, vihollisen muona-, ja ampumatarvikkeiden pudottamista varten. Saaduista näytteistä on lähetettävä viisi kappaletta divisioonan esikuntaan.
- 10.55 Edellinen ilmoitus välitettiin Kapteeni Sihvoselle.
- 11.00 Ilmavaara.
- 14.15 Divisioonan esikunnasta tuli puhelinsanoma, joka koski venäläisen G-kirjain merkkiä vihollisen lentokoneiden harhauttamiseksi.
- 15.25 Neljä vihollisen "pommia" kierteli Kälkäsen yläpuolella ja pudotteli pommejaan.
- 15.30 Saapui seuraava puhelinsanoma: Ilmasuojelu ilmoittaa, että omat yksipaikkaiset, kaksitasoiset, yksimoottoriset lentokoneet lentävät tällä alueella tästä päivästä alkaen.

- 15.45 Annettiin kapteeni Airimolle käsky asettaa divisioonan esikunnasta tulleen puhelinsanomien edellyttämä nuotio harkitsemaansa paikkaan.
- 15.50 Sama käsky majuri Hyväriselle ja tiedoksi kapteeni Sihvoselle.
- 17.50 Saapui puhelimella annettu divisioonan komentajan käsky, jonka pääsisältö on seuraava:
Loson suunnalla olevien korsujen valtaamista on jatkettava 10 – 11.2 välisenä yönä. Osasto Hakanen alistetaan Mäkinien käyttöön.
- 18.10 Komentaja neuvotteli puhelinyhteydellä kapteeni Sihvosen kanssa em. käskyn edellyttämistä toimista ja kehotti valmistelemaan tulevaa tehtävää.
- 18.30 Sama ilmoitus majuri Hakaselle. (Liite n:o 53). Sisältö koski hyökkäystä Kannaksen maastossa.
- 20.00 Kapteeni Nousiainen kävi suullisesti neuvottelemassa komentajan kanssa.
- 20.20 Divisioonan esikunta peruutti hyökkäysaikaa koskevan käskyn. Uusi aika ilmoitetaan kolme tuntia ennen hyökkäyksen alkamista. Tästä johtuva muutos ilmoitettiin korjauksena komentajan antamaan käskyyn.
- 20.25 Saapui divisioonan komentajan käsky. (Liite n:o 54).
- 20.30 Käsky osasto Hyväriselle, jonka on asetettava varmistus Kuusijärvelle ja tuhottava hyökkäysvaunut Kuusijoen länsipuolelta.
Samalla majuri Hyvärinen ilmoitti, että Kuusijoen silta on räjäytetty.
- 21.00 Puhelinyhteys majuri Hakaseen on poikki.
- 21.00 Divisioonan esikunnan ilmoitus, jonka mukaan Riihivaaraan on iltapäivällä tullut 40 vihollisen kuorma-autoa?
- 21.20 Komentajan käsky osasto Sihvoselle. (Liite n:o 53. Sama liite kuin klo 20.00 annettiin osasto Hakaselle).
- 22.15 Tiedusteltiin luutnantti Kekkoselta, klo 21.00 divisioonan esikunnasta tulleen ilmoituksen todenperäisyyttä. Vastaus: Vain kaksikymmentä autoa oli Riihivaarassa ja ne palasivat takaisin.
- 23.25 Käskettiin majuri Hakasen osoittamaan kapteeni Sihvoselle etulinjansa ampumalla valkoisia valoraketteja kolme kappaletta pystyyn Saunasaarta kohden.
- 23.50 Ilmoitus edellisestä kapteeni Sihvoselle.
- 11.2.1940 01.00 Kornetti Renvallin johtamana saapui sairaalasta ja lomalta palaavia miehiä sekä uusia täydennysmiehiä.
- 02.20 Divisioonan esikunnasta saapui seuraava käsky:
Asettakaa yksi kiväärikomppania "Isäntä-Kallen" (Everstiluutnantti Mandelin) käyttöön viipymättä. Luovutuksesta on sovittava suoraan "Isäntä-Kallen" kanssa. "Myrsky" (Kapteeni Marttinen).

- 02.30 Komentaja käski irrottaa komppanian osasto Hyvärisestä, joka ilmoitti irrottavansa sen osasto Flinkistä Kuusijokilinjalta, koska käsketty toiminta Löytövaarassa alkaa klo 03.00 ja siltä taholta ei voi kyseistä komppaniaa toimittaa.
- 07.00 Tilannekysely yksiköiltä:
Osasto Sihvonen: Tilanne on ennallaan. Hyökkäystä valmistelevia toimia suoritetaan virran varrella.
Osasto Airimo: Tilanne on ennallaan. Kersantti Hyvösen pienehkö osasto on joutunut puristukseen Löytöjärven pohjoispuolella.
Osasto Hyvärinen: Tilanne on ennallaan. Kuusijokilinjalla ei ole painostusta. Löytövaarasta länteen olevien korsujen hävittäminen on parhaillaan käynnissä.
- 08.15 III pataljoonan adjutantti ilmoitti, että klo 04.00 alkoi tuntua vihollisen painostus kersantti Hyvösen osastoa vastaan Löytöjärvestä luoteeseen pistävän lahden länsipuolella. Klo 06.00 jälkeen murtautui osa ”korsuryssistä” tähän suuntaan, jonka vuoksi Hyvösen ”porukka” hajaantui.
- 08.30 Ilmavaara. Kuusi vihollisen ”pommia” ja kolme hävittäjää.
- 09.45 Puhelinyhteys ”Kylmään” ja ”Hakaan” on kunnossa.
- 09.50 Ilmoitus tähytyspaikalta: Suuri pommikone pudotti jotakin Kälkäsen lähitölle. Myöhemmin todettiin ”paketin” sisältävän elintarvikkeita, jotka tietenkin oli tarkoitettu vihollisten omaan käyttöön.
- 11.30 Komentaja oli puhelinyhteydessä ”Myrskyn”, esikuntapäällikkö Marttisen kanssa. Komentaja esitti, että hyökkäys lännessä aloitettaisiin aikaisin aamulla.
- 14.30 Luutnantti Rivioja ilmoitti, että Löytövaaran suunnalla korsujen puhdistaminen edistyy hyvää vauhtia, vain muutama korsu on enää jäljellä.
- 14.55 Majuri Hyvärinen selosti puhelinyhteydellä tilannetta komentajalle:
1. Kuusijokilinjalla oli kova vihollisen painostus, joka myöhemmin heikentyi.
2. Korsuja on tuhottu. Toiminta korsurintamalla jatkuu edelleen.
- 15.30 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että kapteeni Flinkin vasemmassa sivustassa on kova vihollisen painostus ja vihollinen pyrkii levittäytymään. Tilanne saattaa muuttua vakavaksi vähäisille puolustusvoimille.
- 15.35 Komentaja pyysi ”Koivusta” osasto Kekkosen (Alistettu JR 27:lle) apua osasto Flinkin tukemiseksi.
- 15.45 Luutnantti Rivioja ilmoitti korsualueen Löytöjärven länsipuolella selviävän pian.
- 15.50 Luutnantti Kekkonen ilmoitti ko. tehtävään liikenevän noin 20 miestä. Sai käskyn lähteä heti ja iskeä vihollisen sivustaan.
- 16.00 Majuri Hyvärinen ilmoitti myös lähettäneensä lisää voimia Kuusijoen pääpuolustuslinjalle, irrottamalla niitä ”korsurintamalta” joka alkaa vähitellen selvitä.
- 16.10 Komentaja selosti tilannetta divisioonan esikuntaan kapteeni Marttiselle.

- 16.25 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että kapteeni Flink arvelee, että hänen vastassaan olevat vihollisen voimat käsittävät kaikkiaan 12 jalkaväkipataljoonaa joita tukee kenttätykistöä.
- 16.40 Edellä mainittu ilmoitettiin divisioonan esikuntaan kapteeni Marttiselle.
- 17.10 Majuri Hyvärinen selosti tilannetta komentajalle.
- 17.20 Kapteeni Flink oli puhelinyhteydessä komentajan kanssa:
Pystyy ja on päättänyt pitää voimillaan Kuusijokilinjan puoleen yöhön saakka. Siihen aikamäärään mennessä hän toivoo vahvistusta ja vaihtoa.
Kävi selville, että Flinkillä on edelleenkin kaksi joukkuetta siitä komppaniasta, jonka piti siirtyä ”Isäntä-Kallelle”. Joukkueet olivat taistelussa, joten niitä ei voitu irrottaa.
- 18.00 Komentajan käsky kapteeni Airimolle:
Vänrikki Vierimaan ja Alapiessan johdossa olevat ”porukat” alistetaan toistaiseksi edelleenkin majuri Hyväriselle.
- 18.30 Divisioonan esikuntapäällikön käsky:
Yksi konekiväärijoukkue kapteeni Salomieheltä (III/JR 25) alistetaan everstiluutnantti Mäkiniemelle.
- 18.35 Ilmoitus kapteeni Salomiehelle em. asiasta. Konekiväärijoukkue saapuu Nuotiniemeen klo 23.00.
- 19.20 Majuri Hyvärinen teki tilanneilmoituksen Kuusijokilinjalta ja Löytövaarasta. Vänrikki Koponen (Spt. joukkueesta) sai käskyn viedä toisen tykin yön aikana Kuusijokilinjalle.
- 19.35 Divisioonan komentajan käsky:
Kapteeni Arponen ja loput komppania Hornborgista on luovutettava everstiluutnantti Mäkinien käyttöön.
Samalla ilmoitettiin, että Leskisen komppania on havainnut noin klo 13.00 aikaan vihollisen kuljettavan autoilla ja marssien noin 300 – 400 sotilasta Riihivaaraan.
- 19.40 Edellä mainittu käsky ja ilmoitus välitettiin majuri Hyväriselle.
- 20.30 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että osasto Hornborg on Silmälammella klo 23.30. Kapteeni Arponen lähtee illalla Löytövaarasta.
- 20.35 JR 65:stä pyydettiin hevosia noutamaan väsyneitä miehiä Silmälammelta.
- 21.45 Divisioonan esikunnasta tuli seuraava puhelinsanoma:
Kannaksella: hyökkäys aloitetaan 12.2 klo 06.00. Tulivalmistelu aika klo 05.15 – 06.00.
Ampuvat:	9.ptri	valmistelu	30
		saatto	30
	1.ptri	valmistelu	150
		saatto	100
- Luvelahti: samat ajat.
- 21.55 Edellä mainittu puhelinsanoma annettiin kapteeni Sihvoselle.

- 22.00 Edellä mainittu puhelinsanoma annettiin kapteeni Nousiaiselle.
- 22.25 Edellä mainittu puhelinsanoma annettiin kirjallisesti ratsulähetin viemänä majuri Hakaselle, koska puhelinyhteys oli poikki. Lisäksi lähetettiin sama käsky myös tykistön tulenjohtajan kautta puhelimella.
Päivän aikana oli jännitettävä, kestäkö heikoilla voimilla miehitetty Kuusijokilinja, jota vihollinen ankarasti painosti. Se kesti.
- 12.2.1940 07.00 Tilanne:
Kuusijokilinjan puolustus on järjestetty seuraavasti:
Jokilinjalla, maantien eteläpuolella 9.komppania varmistaa Kuusijärveen saakka. Siitä pohjoiseen 7. ja 4.komppania + vänrikki Alapiessan joukkue Kylmäjärven itärantaan.
Partioyhteys on Kylmäjärvi – Kuusijokilinjalla oleviin aseisiin Kylmäjärven itäpuolen kautta. Yksi joukkue on Kuusijokilinjan mutkassa. Reservi on Löytövaarassa. Vänrikki Vierimaan komppania on jatkamassa alueen puhdistamista Löytöjärven pohjois-, ja länsipuolella.
- 07.30 Vihollinen aloitti jälleen taistelun Kuusijokilinjalla.
- 07.35 Majuri Hakanen ilmoitti, että hän on ylittänyt Kannaksen taloaukean.
- 08.30 Ilmavaara.
- 08.30 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että Kylmäjärven maastossa on taas vihollisia.
- 08.45 Kapteeni Sihvonen ilmoitti, että tilanne on monen ryhmän kohdalla helpotunut, kun osasto Hakasen yökkäys alkoi tuntua. Piakkoin saataneen myös yhteys.
- 09.30 Majuri Hakanen: Yhteys osasto Sihvoseen on saatu.
- 09.55 ”Humaus”: Kusijokilinjalla on eilen tuhottu yksi hyökkäysvanu sillan ja Riihivaaran välisessä maastossa. Kylmäjärvellä nähty vihollinen oli todennäköisesti kymmenen miehinen partio, joka palasi takaisin omalle puolelleen.
- 10.05 Edellä mainitusta ilmoitettiin divisioonan esikunnalle.
”Uhkan” (Divisioonan komentajan) käskystä on heti, kun voimia liikenee, asetettava noin joukkueen vahvuinen osasto iskemään Riihivaarassa olevan vihollisen selkään etelän suunnasta.
- 10.40 Tuli ilmoitus, että oma lentokone lentää klo 10.30 – 12.30 alueellamme.
- 10.40 Kapteeni Sihvonen: Luutnantti Karasmaan komppania, yhtä puolijoukkuetta lukuun ottamatta, on mennyt joen yli. Yhteys on osasto Hakasen kanssa. Rintama on kääntynyt harjua kohti. Karasmaa vyöryttää maantien suunnassa Saunajärven rantaa pitkin.
- 12.00 Divisioonan komentajan käsky:
Irrotettava täysivahva pataljoona, joka on heitettävä Kiekinkoskelta murtautunutta vihollista vastaan.
- 12.05 Käsky osasto Hyväriselle. (Liite n:o 55)

- 12.10 Komentajan käsky majuri Hakaselle: (Hyväriselle?)
1. "Koivuun" asti heti varmistus.
2. Liisanantin (n. 100 miestä) ja Vierimaan "porukat" on irrotettava nopeasti ja viipymättä siirrettävä Kesselin maastoon.
- 12.10 Komentajan käsky osasto Sihvoselle: On otettava selvää, paljonko voi irrottaa miehiä ja konekiväärejä. Asiasta on ilmoitettava viipymättä.
- 12.15 Kapteeni Airimolle: Samoin kuin Sihvoselle: Minkä lisäksi määrään kapteeni Airimon kootun pataljoonan komentajaksi.
- 12.35 Kapteeni Sihvonen ilmoitti voivansa irrottaa koottavaan pataljoonaan kolme jalkaväkijoukkuetta, neljä konekivääriä ja yhden panssarintorjuntatykin, jotka kokoontuvat aluksi Lehtovaaraan. Johtajana on luutnantti Suokkonen.
- 12.45 Saapui seuraava puhelinsanoma: Kapteeni Hirva "Jokerille". It-jaos on siirrettävä heti Polvelan – Savelan maastoon.
- 12.47 Kapteeni Arposen ilmoitus:
Vihollinen on Salmen ja Pirttijärven ja siitä etelään olevassa maastossa. Se pyritään tuhoamaa Mäntyvaaran maastossa.
Ruotin kämpälle jää viestimies. Kusionvaarasta vetää "Isäntä-Kalle" kenttävartion pois, mutta suorittaa partiointia Mäntyvaaran ja Kusionvaaran välillä. Mäntyvaara palaa. Vihollisia arvellaan olevan noin kolme pataljoonaa.
- 13.15 Kapteeni Airimo ilmoitti voivansa irrottaa noin 60 miestä, kaksi konekivääriä ja Jsp:n. Johtajana on luutnantti Segerstråle. Kokoontuvat Kesseliin.
- 13.20 Majuri Hyvärinen: Voin irrottaa Vierimaan "porukan" (40 – 50 miestä) ja neljä konekivääriä sekä Liisanantin komppanian. Joukko kokoontuu Kesselin maastoon.
- 14.40 Komentajan käsky majuri Hakaselle: (Hyväriselle?)
"Koivusta" ja "Kylmästä" luutnantti Kekkonen on vetänyt joukkonsa pois. On asetettava uudet kenttävartiot näihin paikkoihin, minkä lisäksi on partioitava Kusionvaaraan.
Majuri Hyvärinen ilmoitti jo asettaneensa "Koivuun" kaksi kivääriryhmää. "Kylmän" itäpäässä on miehitys jo ennestään.
- 14.45 Jälleen majuri Hyvärinen: Vänrikki Alapiessan joukkue liitetään osasto Vierimaahan.
- 14.50 Everstiluutnantti Mandelin ilmoitti, että Kiekinkoskelta painostava vihollinen lieneekin kolmen komppanian vahvuinen.
- 15.05 Divisioonan esikunnasta tuli ilmoitus, että oma kaksimoottorinen lentokone lentää klo 15.00 – 17.00 alueemme yläpuolella.
- 15.35 Ilmavaara. Lentokoneista ammuttiin konekiväärisuihkuja Kälkäselle.
- 16.05 Ilmavaara. Kuusi "pommaria".
- 16.30 Kuultiin kapteeni Sihvoselta, että majuri Hakanen oli antanut käskyn hyökkäyksen keskeyttämisestä aamuun asti.

- 16.40 Komentaja antoi majuri Hakaselle käskyn hyökkäyksen jatkamisesta viipymättä.
- 17.10 Losossa olevan osaston johtajaksi määrättiin luutnantti Bjöklund. Sai käskyn sulkea korsualueen erikoisesti Löytövaaran suunnalta. Osasto on alistettuna kapteeni Sihvoselle.
- 17.20 Tilanneilmoitus divisioonan esikuntaan:
 1. Kuusijokilinjalla oli painostusta ja tykistötulta koko päivän ajan. Pohjoisessa, ko. linjalla vihollinen on päässyt huoltotielle. Miehet ovat väsyneitä ja yksiköt pieniä. Pioneeritöitä ei ole voitu suorittaa, koska pioneerit on tarvittu tulitaisteluun. "Kylmä" ja "Koivu" on varmistettu.
 2. Koottavaa pataljoonaa parhaillaan järjestetään, jota tukemaan tulee kymmenen konekivääriä.
- Samalla "Myrsky" ilmoitti:
 Kiekinkoskelta etelään on lähtenyt noin 400 miehinen vihollisosasto. Lähetettävä yksi joukkue Kusionvaaraan, jonka saa ottaa koottavasta pataljoonasta. Suunta "Koivu" Kusionvaara. On pyrittävä kosketukseen vihollisen kanssa.
- 17.35 "Isäntä-Kalle" ilmoitti, että vihollisen 400 miehen "porukka" on lähtenyt Kiekinkoskelta Kusionvaaraan.
- 18.00 Kapteeni Airimo ja hänen komppanioittensa päälliköt olivat komentajan puhuttelussa. (Muodostettu pataljoona).
- 18.10 Everstiluutnantti Mandelin ilmoitti, että vihollinen näyttää yöpyneen Kiekinkoskelta etelään noin kaksi kilometriä.
- 19.00 Edellä mainittu joukkue sai komppania Liisanantilta käskyn mennä Kusionvaaraan komppanian päällikön johtamana. Joukkue on lähettiyhteydessä "Koivuun" ja valoraketeilla taaksepäin.
- 21.00 Kapteeni Arponen ("Kalle-A") ilmoitti noin 45 minuuttia sitten vihollisen lähteneen liikkeelle nuotioiltaan etelän tai lännen suuntaan. 20-miehinen partio on lähetetty Kusionvaaran suuntaan tehtävällä, pyrkiä kosketukseen viholliseen.
- 21.30 Kapteeni Flink ilmoitti, että hänen vasempaan sivustaansa ovat "ryssät" onnistuneet murtautumaan ja vallanneet kaksi konekivääriä. Vastaiskua suoritetaan parhaillaan.
 Edellisen johdosta oli heti puhelinyhteys majuri Hyväriseen, joka ilmoitti lähettäneensä joukkueen Flinkin avuksi.
- 13.2.1940 00.00 Vänrikki Rantaniemi (JR 65) ilmoitti, että vahva hiihtolatu kulkee Salmen talosta länteen.
- 01.00 Kapteeni Flink ilmoitti, että Kuusijoella on vihollisen suorittama läpimurto torjuttu. Miehet ovat väsyneitä.
- 01.10 "Koivun" kenttävartion päällikkö ilmoitti, että pieni partio on käynyt Kusionvaarassa, joka on vapaa vihollisista. Partio oli tavannut siellä Kesselin kautta lähetetyn partiomme.

- 02.30 Majuri Hakanen sai pyynnöstään luvan keskeyttää hyökkäyksen miesten väsymyksen takia.
- 06.30 Kapteeni Sihvonen toivoisi hyökkäyksen jatkuvan, koska hänen mielestään se olisi nyt edullisinta.
- 06.40 Komentaja käski majuri Hakasen jatkaa hyökkäystä klo 08.00. Samoin on myös kapteeni Sihvosen hyökättävä.
- 06.45 Kapteeni Sihvonen ilmoitti, että vihollisen 10-miehen partio on yrittänyt häiritä Jumin kenttävartiota. Sinne on lähetetty yksi ryhmä avuksi.
- 08.15 ”Isäntä-Kallesta”: Klo 06.00 havaittiin Salmen talosta noin puolen kilometrin päässä vahva kaksoislatu joka suuntautuu suuntaan 33 - 00.
- 08.50 Divisioonan komentajan käsky. (Liite n:o 56)
- 09.00 Alkoi ilmavaara.
- 09.05 Komentajan käsky osasto Hakaselle ja Sihvoselle. (Liite n:o 57).
- 09.35 Kapteeni Sihvonen: Jumissa oleva osastoni on joutunut taisteluun suurehkon vihollisosaston kanssa. (Automaattiaseilla varustettu, hiihtävä osasto). Tähän mennessä on noin 30 vihollista tuhottu. Myös Loson eteläpuolelta on kuulunut taistelun melskettä. Tarkemmat tiedot sieltä puuttuvat vielä.
- 10.00 Majuri Hyvärinen: ”Pst-pyssyn” otan tänne. Flinkin ”porukassa” on kyllä tappioita, mutta varsinaista painostusta ei tällä hetkellä ole. Sai käskyn varmistaa etelään ja länteen.
- 10.05 Kapteeni Sihvonen ilmoitti voimiensa olevan niin vähäiset, että toivoo saavansa käyttää Saunajärven länsipuolella olevaa von Essenin kuuluvaa komppaniaa. Sai siihen luvan. (Huom! osa ennestään jo alistettu). Loson – Ukonvaaran suunnalla ei toistaiseksi vakavampaa.
- 11.05 Divisioonan komentajan käsky. (Liite n:o 58). Koskee Dolinin hiihtoprikaatin tiedustelua.
- 11.10 Komentaja selosti tilannetta divisioonan esikunnalle.
- 11.16 Kuusi pommikonetta länteen.
- 11.20 ”Isänt-Kallen” ilmoitus: Kusionvaaran länsipuolitse on kaksi viholliskomppaniaa hiihtänyt etelän suuntaan, ovat luultavasti nyt Ruotinlammen maastossa.
- 11.25 Komentaja käsky kapteeni Airimolle: Heti lähtövalmiiksi. Yksi komppania valmistautuu lähtemään ”Koivun” suuntaan. (Koivulampi). Kaikki muut komppaniat ja neljä konekivääriä lähtevät etelään Sihvosen vahvennukseksi. Neljä konekivääriä jää toistaiseksi nykyiseen paikkaansa. samoin kapteeni Arimo itse jää toistaiseksi ”Klaava 2” :n läheisyyteen. (Kälkäsen etelärannalle).
- 11.30 Komentopaikalta lähetettiin nelimiehininen partio Kesseliin, sen itämaastoon.

- 11.50 "Isäntä-Kalle" ilmoitti, että aikaisemmin mainitusta hiihto-osastosta on eronnut 30-miehinen vihollispartio joka on suunnannut matkansa Kiekinjoen eteläpuolitse Kesseliä kohti.
- 12.05 Ilmoitettiin majuri Hyväriselle edellä mainittu "Isäntä-Kallen" ilmoitus.
- 12.05 Komentaja käsky kapteeni Airimolle jättää panssarintorjuntatykki nykyiseen paikkaansa.
- 12.10 Komentopaikalta lähetettiin yksi kivääriryhmä Kesseliin.
- 12.15 Yhteys "Kupariin" poikki. (Arposeen)
- 12.20 "Koivusta" ilmoitus: Kusionvaarasta Liisanantti ilmoitti, muuten rauhallista, partio on lähetetty suuntaan 13 - 00 vihollisia vastaan.
- 12.25 Ilmavaara.
- 12.50 "Kalle-A" ilmoittaa: (Airimo) Aikaisemmin mainittu 30-miehinen vihollisen partio on ylittänyt meidän huoltotiemme todennäköisesti Kiekinjoen eteläpuolelta.
- 12.55 Käsky kapteeni Airimolle, että hänen on asetettava varmistus Kälkäsen rantaan ja asetettava sinne kaksi konekivääriä aseisiin.
- 13.00 Komentopaikan ilmatähystäjä ilmoitti, että suunnasta 58 - 00 kuuluu laukauksia.
- 13.05 Lamminpartaan vikapartio ilmoitti, että jonkinlainen vihollispartio hyökkäilee rykmentin kolonnan kimppuun. (Luk.).
- 13.15 "Isäntä-Kalle" ilmoitti, että vihollisporukka on kääntynyt itään.
- 13.30 Luutnantti Suokkonen (4./II/JR 27 päällikkö) ilmoitti, että eräs 9.komppanian mies toi tiedon, jonka mukaan kolonnien kimppuun on käynyt vihollisen partio Kesselissä ja että vänrikki Alamaunu (Kuomastopäällikkö) on asettunut miestensä kanssa aseisiin.
- 13.35 Luutnantti Klemolan ilmoitus: Noin 60-miehinen vihollinen on Kesselinjärven länsipuolella.
- 13.40 Komentajan käsky "Kalle-A:lle":
Yksi joukkue komppaniastanne on heti lähetettävä komentopaikalle käyttööni.
- 13.45 Komentaja luutnantti Suokkoselle:
Yksi joukkue komppaniastanne on heti lähetettävä komentopaikalle käyttööni.
- 13.55 Komentaja jälleen luutnantti Suokkoselle:
Viekää koko "porukka" Pikku-Kälkäsen pohjoispuolelle.
- 14.00 Yhteys "Koivun" kenttävartioon. Ei erikoista.
Komentaja käski 1.K:n partion hiihtää takaisin.

- 14.00 - Jatkuva ilmavaara.
- 14.05 Kapteeni Nousiainen ilmoitti vihollisen 30 – 40 miehen partion olevan Kesselin länsirannalla ja pyrkivän maantien suunnassa etelään. Nousiainen on esikuntamiehillään varmistanut maantien länsipuolen.
- 14.10 Ilmavaara: Hävittäjiä paljon ja ne lentävät matalalla.
- 14.20 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle.
- 14.25 Kapteeni Nousiainen ilmoitti, että luutnantti Rautila on ilmoittanut vihollisen olevan tulossa Kesselinjärven pohjois-, ja länsipuolta etelää kohti ja luultavasti etenevät maantien kahta puolta ja samalla saarrostavat lännestä. Vihollisosasto on ainakin vahvennetun komppanian suuruinen.
- 14.35 Tilanneilmoitus divisioonan esikunnalle.
- 14.45 Kapteeni Sihvonen: Jumissa taistellaan. Partioyhteyttä ei toistaiseksi ole, koska vihollinen on välissä.
Komentaja ilmoitti kapteeni Airimon olevan ”paketteineen” ja konekivääreineen tulossa.
- 14.50 Komentaja vänrikki Liisanantille ”Koivuun”:
Nopeasti, silti partioiden, yksi osa ”pikkupaketti” puronvartta Kesseliin ja toinen Kälkäseen.
- 14.55 Komentaja luutnantti Suokkoselle:
Yksi joukkue on lähetettävä kolonnan suojaksi.
- 15.05 Käsky majuri Hakaselle, että hänen on suoritettava osasto irrottaminen nopeasti.
- 15.25 Divisioonan esikunnasta ”Myskyn”, kapteeni Marttisen ilmoitus:
On kaapattu vihollisen radiosanoma:
Varuskunnilla on huutava puute muonasta. Emme pysty käskyn mukaan suorittamaan läpimurtoa. Yritämme pitää viimeiseen saakka (reipasta tai muuta sellaista mieltä).
- 15.30 Divisioonan esikunnasta:
Lentäjämme ilmoittaa, että Kuusijärvellä on 5 – 6 latua rinnakkain pohjoisen ja etelä suuntaisena. Ladut levittäytyvät etelärannassa.
- 15.40 Komentaja kapteeni Sihvoselle:
On pidettävä yllä tulta osasto Hakasen irrottamisen helpottamiseksi.
- 15.45 Komentaja kapteeni Nousiaiselle:
On avattava tykistön tuli Kannakselle osasto Hakasen irrottamisen helpottamiseksi. Kesselin länsipuolella olevaa vihollista on myös pidettävä silmällä.
- 16.50 Kuomastopäällikkö Alamaunun ilmoituksen mukaan vihollisia on Kesselinjärven eteläpuolella ainakin satakunta, jopa toista sataakin.
- 17.00 Saapui ilmoituksia Kesselin maastosta. (Liite n:o 59).
- 17.05 Luutnantti Suokkonen lähti joukkueensa kanssa Kesseliin.

- 17.35 Kersantti Sainion lähetti saapui ja ilmoitti vihollisen osaston tulleen lyödyksi hajalle ja loppuja parhaillaan "suolataan" metsiin. Venäläiset olivat Jussilan talossa ja kankaalla maantien länsipuolella.
- 17.40 Luutnantti Suokkonen kutsuttiin takaisin.
- 18.35 Tuli alikersantti Kilpeläinen ilmoittamaan, että viholliset takaa ajettuina kaartavat tien länsipuolella. (Kesseli).
- 18.45 Jälleen lähetettiin yksi joukkue Kesselin maastoon.
- 19.30 Komentaja majuri Hakaselle: Partioilla on varmistettava Lutjan ja Lammin itämaasto.
- 19.55 Alikersantti Kilpeläinen toi jälleen tiedon, jonka mukaan vihollisen, luultavasti päävoimat, ovat tulossa maantien länsipuolta pohjoisesta etelään Vetkoa kohti.
- 20.00 Komentaja käski majuri Hakasen lähettää nopeasti kaksi komppaniaa Vetkoon.
- 20.15 Saapui vänrikki Suosteen lähetti, joka ilmoitti vihollisen pysähtyneen Marttilan ja Vetkon välille, Valkeisenjärven länsi ja eteläpuolelle.
- 20.30 Komentajan käsky majuri Hakaselle:
Joudutettava em. komppanioita aluksi Kälkäsen länsipäähän ja taistelukosketuksen saatuaan on edettävä sitä kohden. (Tarkoitus oli iskeä lepääviä "ryssiä" rykmentin komentopaikalta päin Suokkosen johdolla).
- 20.45 Tilanneilmoitus divisioonan esikunnalle.
- 21.00 Kolme kiväärijoukkuetta lähti vänrikki Suokkosen johdolla rykmentin komentopaikalta iskemään em. vihollisosaston sivustaan etelän suunnasta.
- 21.10 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että Pihlajan maastossa on hänen partionsa tavannut vahvat suksiladut noin 30 metrin etäisyydellä toisistaan. Sompien jäljet kannattavat miehen.
- 22.05 Alkoi kuulua laukauksia luoteisen suunnasta. (Valkeisenlampi).
- 14.2.1940 01.00 Majuri Hakanen ilmoitti vihollisen vahvan partion olevan Lammilla.
- 01.50 Vihollisen lentokoneita, jotka luultavasti ohjaavat omiensa toimintaa.
- 02.00 Luutnantti Suokkonen palasi hyökkäysretkeltään ja ilmoitti lyöneensä vihollisosaston hajalle.
- 02.05 Luutnantti Hallaperä ilmoittautui joukkueineen.
- 02.25 Luutnantti Kempainen, Kälkäsen etelärannalta, huoltotien päästä, ilmoitti vihollisen pyrkivän Kälkäsenjärven yli.
- 03.58 Katkesi puhelinyhteys (toinenkin linja) divisioonan esikuntaan.
- 05.00 Majuri Hakasen lähetti tuli esikuntaan.

- 05.45 Suokkosen komppania lähti uudelleen Vetkon maastoon
- 07.00 On ankara pakkaneen, ehkä -40 astetta.
- 07.55 Annettiin tilanneselostus divisioonan esikunnalle radiolla.
- 08.10 Puhelinyhteys divisioonan esikuntaan on taas kunnossa.
- 08.15 Kapteeni Arponen ilmoitti, että Kiekinkosken seudulla ollut vihollisporukka on hajonnut eri suunnille.
- 08.20 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle.
- 09.00 Ilmoitettiin kapteeni Sihvoselle, että hänellä on käytettävissä osasto Vuokon kaukotiedustelupartio.
- 09.10 Luutnantti Suokkonen pyysi apua. ”Ruudun” (Rykmentin komentajan) käskystä Hallaperän joukkue lähetettiin vahvennukseksi.
- 09.25 Partionjohtaja, alikersantti Huotari, ilmoitti ”Koivusta”, että sillä suunnalla ei ole vihollista.
- 09.40 Luutnantti Suokkosen lähetti saapui ja ilmoitti, että osasto on Vetkon maastossa, entisen tykistötien varrella. Komppanian päällikkö toivoo pikaista apua, jotta voitaisiin siellä oleva vihollinen tuhota. Ketju vuotaa, koska voimamme ovat vähäiset.
- 09.50 Annettiin käsky yhden konekiväärin viemisestä Kesselin maastoon, jossa vihollinen yrittää saarrosta kolonnamme.
- 10.15 Ilmoitus divisioonan esikunnasta: Oma lentokone lentää klo 09.00 – 11.00 välisenä aikana alueemme yllä.
- 10.40 Lähetettiin 10-miehininen kevytryhmä + konepistooli kolonnan avuksi maantien länsipuolelta.
- 11.30 Komentopaikalla hälytys. Kaikki valmistautuvat torjumaan venäläisten yllätyksen. Se tosin oli vain umpimähkäinen, noin 100 vihollisen törmäily komentopaikkaa kohti. Viholliset tuhottiin noin 200 metrin päähän. Vihollisia kaatui noin 60 ja loput hajaantuivat metsiin.
- 12.00 Kapteeni Airimo sai käskyn asettaa joukkueen ja kaksi konekivääriä Kälkäsen etelärannalle. (Huom! Vihollinen yrittää ylittää järven).
- 12.10 Tilanneselostus divisioonan esikuntaan. Majuri Hakasen tilannetta ei voitu ilmoittaa.
- 12.15 Komentajan käsky majuri Hyväriselle:
On lähetettävä lisävoimia, neljä kivääriryhmää ja kaksi konekivääriä, johtajana luutnantti Rivioja.
- 13.10 Luutnantti Suokkosen komppania palasi takaisin. Muuan vihollinen, joka oli jäänyt henkiin erääseen kuoppaan, sai ammutuksi Suokkosta aivan komento-
paikan lähetyvillä. Suokkonen haavoittui vaikeasti päähän.

- 13.45 Divisioonan esikunnasta "Myrsky". (Esikuntapäällikkö Marttinen).
Vetkosta pohjoiseen on noin 15 minuuttia sitten lähtenyt 60 vihollista, joita yksi komppania on ajamassa takaa. Vetkossa on ainakin yksi komppania venäläisiä.
- 13.55 Komentopaikalle tuli ilmoitus, että kolmijonossa etenee paljon vihollisia Kälkäsen saaren länsirantaa etelän suuntaan.
Käsky siellä olevalle konekiväärille olla valmiina avaamaan tuli pohjois-, ja etelärannalle.
- 14.00 Tilanneilmoitus divisioonan esikunnalle sekä pyyntö välittää majuri Hakaselle velvoitus jo aikaisemmin "Ruudun" antaman käskyn toteuttamiseksi.
- 14.25 Kapteeni Sihvonen selosti kaatuneelta vihollisnaapurilta saamaansa karttaa ja siihen tehtyjä merkintöjä. (Puhelimella).
- 14.30 Pyysi "Vaistossa" (Vaisto oli komentopaikan tähystysvartio joka sijaisi Kälkäsenjärven pohjoisrannalla olevan torpan katolla ja jonne oli puhelinyhteys) oleva konekivääriryhmä kivääriryhmää suojakseen. Se lähetettiin viipymättä.
- 15.10 Luutnantti Kuronen ilmoitti, että aikaisemmin mainittu joukkue (JR 65) oli palannut takaisin "Isäntä-Kalleen". (JR 65 esikunta).
- 16.00 Kapteeni Arponen ("Kalle-A") ilmoitti antaneensa luutnantti Kuroselle seuraavan käskyn:
Vänrikki Kokkoseen yhtyy 40-miehininen "paketti", joka lähtee Mäntyvaarasta ja on Kesselissä tunnin kuluttua. Tehtävänä on varmistaa idän suuntaan ja yhdessä luutnantti Kurosen kanssa lyödä vihollinen ja avata oma huoltotie omaan käyttöön. Vänrikki Kokkonen pudistaa Kesselinjärven länsipuolen.
- 16.10 Kapteeni Sihvonen ilmoitti, että "politrucki-poika", (saatu vanki) on kertonut: Vihollisen apujoukossa (Dolinin hiihtoprikaati) oli lähdössä ollut kaikkiaan kolme pataljoonaa. (Hiihtopataljoona = 2100 miestä). Näistä Kälkäsen pohjoispuolitse eteni ainakin kaksi pataljoonaa. (Noin 1500 miestä). Eteläpuolesta vanki ei tiedä.
- 16.15 Ilmoitus "Vaistosta", että Kälkäsen saarella olevat viholliset yrittivät takaisin samoja teitään kuin tulivat. Saareen ammuttiin tykillä.
Myöhemmin tähystyspaikka korjasi ilmoitustaan siten, että yksittäisiä miehiä juoksee saaresta mantereelle.
- 17.45 Komentaja selosti tilannetta divisioona esikuntapäällikkö Kapteeni Marttiselle: Tilanne on vakava, koska voimakas vihollinen on katkaissut rykmentin huoltotien ja sitä ei onnistuta varmistamaan käytettävissä olevin voimin, vaikka se saataisiin avatuksikin. Ottaen huomioon, että rykmentti on laajalla alueella joutunut jo viikkokausia taistelemaan yötä päivää, menettäen kaatuneina, haavoittuneina ja sairaina varsin paljon parasta ainestaan ja että miehet yleensä ovat kerta kaikkiaan väsymyksen takia pois raiteiltaan. He eivät enää yksinkertaisesti jaksa täyttää tehtäviään.
- 18.00 Vänrikki Salmen johdolla lähetettiin joukkue, joka koostui kivääri-, pikakivääri-, ja konekivääriryhmästä, yhteensä 40-miehestä kuormastokolonnan kulku-reitille, avaamaan tietä.

- 18.30 Jälleen ilmaantui komentopaikan läheisyyteen vihollisia Vetkon suunnalta. Ne tuhottiin.
- 20.25 Divisioonan esikunnasta tuli seuraava ilmoitus:
 1. Rajavaarasta saapuu avuksi kaksi joukkuetta.
 2. Kälkäsenjärven rantaan saakka on asetettava miehitys.
 3. Aamuun mennessä on otettava tarkka selko missä vihollinen oikein on.
- 22.10 Puhelinyhteys majuri Hakaseen. Komentaja kehotti häntä puskemaan pian läpi Vetkon kautta Kälkäseen. Vihreät valoraketit ovat merkinä etenemisestä. Komentaja käski osasto Hakasen, ellei yöllä pääse eteenpäin, yhtymään hyökkäykseen yhteisvoimin kapteeni Lassilan kanssa heti aamun koittaessa.
- 15.2.1040 08.00 Tilanneilmoitus divisioonan esikuntaan.
 1. Kuusijokilinjalalla rauhallista.
 2. Saunajärven suunnalla ei uutta. Etelästä ei aikaisemmin tuhottujen lisäksi ole tullut lisää vihollisia.
 3. Kälkäsen – Vetkon – Kesselin maastossa on vihollisia, mutta heidän lukumäärästään ei ole tietoa. Pienehköjä partiokahakoita on ollut yön aikana ja myös muutamia vankeja on saatu.
- 08.40 Komentopaikan läheisyydessä on jälleen vihollisia. Kevytryhmä hälytettiin niitä tuhoamaan.
- 08.45 ”Vaistosta” ilmoitus, että viholliset pyrkivät taas Kälkäsen saaresta järvenpohjoisrannalle.
- 11.00 Värikki Holmströmin partio ilmoitti venäläisiä yhä olevan komentopaikan läheisyydessä.
- 11.05 ”Isäntä – Kalle” pyysi apua Rajavaaran seudulle.
- Havaintoja huollosta:
- Yön kuluessa kuljetettiin 25:llä hevosella haavoittuneita ja sairaita Kälkäsen Auto-Sas:sta Kesseliin. Näin oli pakko menetellä, koska huoltotie oli edelleen vihollisen katkaisema ja autokuljetukset eivät olleet mahdollisia. Palatessaan hevoset toivat a-, ja e-tarvike täydennystä. Tie yhteyden puuttuminen toi ylimalkaan paljon vaikeutta huollon toimintaan. Varsinkin rehu puute alkoi tuntua.
- 11.25 Divisioonan esikuntapäällikkö, ”Myrsky” tiedusteli tilannetta. Samalla ilmoitettiin, että Lutja, Vetko ja Savela on varmistettu.
- 11.35 ”Vaistosta tuli ilmoitus, että Vetkon talon pihalla on liikettä itään päin.
- 11.50 Divisioonan esikunnan ilmoitus:
 Osasto Hakanen on puhdistanut Vetkon saaren ja jatkaa puolentunnin kuluttua itään. Hakanen on saanut tehtäväkseen varmistaa Kälkäsen saaren kohdalla olevan järven pohjoisrannan konekiväärillä ja päävoimillaan hänen on jatkettava Kälkäseen.
- Osasto Lassila on tällä hetkellä Vetkon (Valkeisenjärven) pohjoispuolella olevan lammen pohjoispuolella ja etenee Pikku – Kälkästä kohti.

- 12.10 Vänrikki Vierimaa ilmoittautui joukkueineen.
- 13.40 Kapteeni Lassila saapui ”paketteineen”. (Kaksi komppaniaa)
- 13.45 Divisioonan esikunnan käsky. (Liite n:o 60).
- 14.00 Komentaja antoi kapteeni Lassilalle käskyn puhdistaa Vetkon, Nuottiniemen ja Kesselin maaston vihollisista.
- 16.00 Majuri Hakanen ilmoittautui. Komentaja antoi hänelle käskyn, jonka mukaan hänen on puhdistettava ja varmistettava Vetkon ja Kälkäsen sivumaastot, minkä lisäksi hänen on puhdistettava Kälkäsenosaari vihollisista.
- 18.15 Komentajan tilanneselostus divisioonan esikunnalle.
- 18.35 Vänrikki Salminen ilmoittautui. Komentaja käski joukkueen (poisluettuna konekiväärit) jatkaa matkaa Kuusijokilinjalle. (Palautus takaisin majuri Hyväriselle).
- 21.30 ”Koivun” kenttävartion ilmoitus: Noin kaksi kilometriä pohjoiseen kenttävartiosta on tavattu verekset ladut, joita on hiihtänyt parikymmentä miestä idän suuntaan.

Yleiskatsaus päivän tapahtumiin:

Kaukotiedustelun, jota tietenkään ei rykmentin puitteissa voitu suorittaa ja jota divisioonan toimesta ei kyllin hyvin ja tehokkaasti suoritettu. Sen puuttuessa on tilanne muodostunut sangen vakavaksi. Vihollisen saarrosten laajuudesta ei ollut riittäviä, eikä tarkkoja tietoja. Rykmentin, jonka eri osastot olivat hajotetut monelle rintamalle, voimat joutuivat täten varsinaisen tehtävän ohella kovalle koetukselle, mutta yksikköjen nopean siirron ansiosta saatiin tilanne pelastetuksi. Tämä johtui osaksi vihollisen joukkojen kehnosta kunnosta, joten pienet partiomme tekivät selvää jälkeä monin verroin vahvemmassa vihollisesta.
(Johtui siitä, että vihollinen sai jatkuvasti iskuja eri suunnilta, vaikkakin pieniltä porukoilta, joutui näin ollen hajalleen ja tuli epävarmaksi).

- 16.2.1940 03.15 Luutnantti Hallavuori ilmoitti, että luutnantti Sainion komppanian kenttäkeit-tiö on Vetkossa.
- 07.00 Tilanteessa ei ole sanottavia muutoksia.
- 07.15 Vihollisia ilmaantui jälleen komentopaikan läheisyyteen. Ovat rippeitä tuho-tusta hiihtojoukosta.
- 07.40 Kapteeni Arponen ilmoitti, että huoltotie on avattu ja vänrikki vierimaan ja lpatin osastot on jätetty sitä varmistamaan.
- 08.30 Divisioonan komentajan käsky:
”Koivusta” on lähetettävä häiritsevä osasto vihollisen huoltotien varteen. Mukaan 14 mm panssarintorjuntakivääri.
- 08.45 Luutnantti lpatin osasto palasi takaisin ja osaston johtajan pyynnöstä komentaja antoi osastolle käskyn palata Nivalaan.

- 09.30 Käsky majuri Hyväriselle järjestää edellä mainittu häirintäosasto. Komentopaikalta lähetetään mainittu panssarintorjuntakivääri miehistöineen. (1+10).
- 12.00 Komentajan käsky Kälkäsen ja Kesselin maaston puhdistamisesta. (Liite n:o 61)
- 18.00 Tuli ilmoitus "Vaistosta", että Kälkäsen saaren suunnalla on ammuttu valkoinen valoraketti.
- 19.10 Luutnantti Klemola ilmoitti, että Ruotinlammen suunnalla on ammuttu valkoisia valoraketteja, joihin vastataan lähempää samasta suunnasta.
- 19.15 Luutnantti Lahdenperä käski "Koivun" kenttävartion lähettämään partion tutkimaan kyseistä maastoa. Sama käsky annettiin "Kylmän" kenttävartiolle.
- 22.00 Saapui divisioonan komentajan käsky. (Liite n:o 62).
- 17.2.1940 00.45 Edellä mainittuun aikaan mennessä oli divisioonan käskystä johtuneet rykmentin komentajan käskyt annettu.
- 02.00 Ilmoittautui 2.pioneerikomppnian päällikkö vänrikki Huttunen, joka sai käskyn mennä edelleen Löytövaaraan.
- 03.05 Majuri Hyvärinen ilmoitti partion tavanneen klo 20.30 Pihlajan ympäristössä ladun, jota on hiihtänyt arviolta noin 100 miehen osasto lännen suuntaan. Kapteeni Sihvonen sai käskyn lähettää joukkue tämän joukon tuhoamiseksi.
- 05.20 Majuri Hyvärinen sai käskyn vielä toistaiseksi jättää häiritsijäosasto Laamasenvaaran suunnalla, vihollisen huoltotien varteen.
- 07.50 Vihollisen lentokoneet pommittivat kolonnaamme.
- 08.05 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle.
- 08.30 Komentaja käski kapteeni Airimon tarkasti tiedustella ja tutkia Loson korsualueen siten, että sen perusteella voidaan laatia suunnitelma sen valtaamiseksi.
- 09.00 Kapteeni Flink pyysi: Kuusijokilinjalle on saatava pikaisesti konekivääri apua. Vihollisen tykistön tuli on ankaraa. Vihollinen on yhden kerran tehnyt väkivaltaisen tiedusteluyrityksen.
- 09.15 Komentaja käski kapteeni Lassilan muodostamaan osasto Volasesta yhden taistelukykyisen joukkueen, joka on lähetettävä heti Kylmäjärvelle. Joukkue saa komentopaikalta vahvistukseksi yhden konekiväärin. Tehtävänä on yhteydenpito ja varmistaminen Kylmäjärvi – Kuusijokilinjalla. Kapteeni Flink on asettanut jo "Kylmään" 13-miehisen kenttävartion, mutta siitä huolimatta lähetettiin edellä mainittu joukkue.
- 09.40 Kapteeni Lassilalle ilmoittautui myös niin sanottu Komulaisen 20-miehininen joukkue. Lassila sai myös käskyn majoittaa koko pataljoonansa Kälkäsen maastoon.
- 09.45 "Kylmään" aiottu Osasto Volasen joukkue lähetettiinkin kapteeni Flinkin toivomuksesta Löytövaaraan.

- 10.20 "Klaava 2:n" (JR 27 viestiosasto) suojana ollut pikakivääriryhmä sai käskyn palata takaisin.
- 10.25 Komentaja selosti tilannetta divisioonan esikunnalle. Hän kiinnitti erikoisesti huomiota Kuusijokilinjan heikkouteen, missä komppaniat ovat pieniä ja miehet väsyneitä.
- 13.05 Kapteeni Airimo ilmoitti, että kaksi komppaniaa vihollisen hiihtojoukkoja on tulossa etelän suunnasta kohti Losoa.
Komentaja käski iskeä sen kimppuun viipymättä ja ottaa asiassa yhteyden myös kapteeni Sihvoseen.
- 13.10 Selostus divisioonan esikunnalle. Samalla annettiin ilmoitus Kuusijokilinjalla vallitsevasta vakavasta tilanteesta.
- 13.15 Komentaja kehotti kapteeni Sivosen valvomaan, etteivät vihollisen komppaniat pääse Losoon.
- 14.00 Osasto Hyvärisen lähettämä 10-miehinen partio oli noin klo 10.00 aikaan tavannut vihollisia Laamasenvaarassa.
- 18.15 "Koivun" kenttävartion ilmoitus:
Puolitoista kilometriä "Koivusta" pohjoiseen on tavattu latu, jota on hiihtänyt noin 40-miehen vahvuinen osasto lännen suuntaan, siis Kesseliä kohti. Latu on ilmestynyt ehkä noin klo 14.00 – 15.00 aikoihin. Osasto oli vetänyt perässään puhelinjohtoa joka katkaistiin.
- 19.35 Kapteeni Flink ilmoitti myös edellä mainitun ilmoituksen. Komentaja antoi Flinkille käskyn palauttaa vänrikki Vierimaan "porukka" takaisin Kälkäseen.
- 19.55 Kapteeni Airimo ilmoitti olevansa taistelussa Loson eteläpuolella kahta viholliskomppaniaa vastaan.
- 21.50 Kapteeni Airimon ilmoitus:
1. luutnantti Kumma on hyökännyt lännestä ja on nyt rintamasuuntana etelä.
2. osasto Hyvönen on Niskavaarassa.
3. Losoon on päässyt noin 100-miehen vihollisosasto.
- 23.20 "Koivun" kenttävartion ilmoitus:
Noin joukkueen vahvuinen vihollinen on paikassa, joka on puolitoista kilometriä "Koivusta" pohjoiseen ja siitä noin puoli kilometriä lännen suuntaan.
- 18.2.1940 Yön kuluessa tilanteessa ei muutoksia. "Koivun" suunnalla esiintynyt vihollinen on edelleen paikoillaan. ja Loson suunnalla on pientä taistelukahinaa. Saunajärven ja Kuusijoen rintamilla yö oli rauhallinen.
- 08.00 Luutnantti Rivioja ilmoitti Kuusijokilinjalta, että saatujen tietojen mukaan vihollisen tykistövoima Riihivaarassa on yksi kenttätykkipatteri, yksi kranaatinheitinkomppania sekä useita "kasakkapiiskoja".
- 08.05 Alkaen ilmavaara.

- 08.35 Kapteeni Airimo ilmoitti, että Loson eteläpuolella ollut vihollisosasto on noin klo 07.00 mennessä tuhottu viimeiseen mieheen, paitsi Losoon päässeet 100 venäläistä. Arviltä noin 100 vihollista kaatui. Omat tappiot kaksi kaatunutta ja 24 haavoittunutta, joista kaksi oli upseeria.
- 08.55 ”Koivu” ilmoitti, että 10-miehinen vihollisen partio on tavattu vänrikki Vierimaan joukkueen perästä ladulta. Partio on lähetetty jälleen tämän vihollisosaston jälkeen.
- 09.15 ”Kylmään” seuraava käsky: Osasto Volasesta on siirrettävä joukkue ”Koivuun”.
- 09.20 Käsky kapteeni Lassilalle. Lassilan on lähetettävä partio osasto Vierimaan edellä hiihtävää ”vihollisporukkaa” vastaan.
- 09.25 Kävi selville, että kapteeni Flink on luvatta asettanut komentajan reservin (Osasto Vierimaan) omaan käyttöönsä. Vierimaan on siirryttävä häiritsemään Riihivaarassa olevaa vihollista etelän suunnasta.
- 10.10 Kapteeni Lassila ilmoitti partio Vaaraniemen palanneeksi takaisin saamatta kosketusta viholliseen. Viholliset olivat todennäköisesti palanneet takaisin.
- 10.15 Käsky osasto Volaselle yhden joukkueen sijoittamisesta toistaiseksi ”Koivu 1:een”. (Talviteiden risteys)
- 10.20 Useita pommeja. Puhelinyhteyksiä poikki.
- 10.30 Ilmavaara. Pommikoneet pudottivat useita 50 kg pommeja komentopaikan lähimaastoon.
- 11.10 Yhteys ”Kylmään” luutnantti Volaseen. Sai selostuksen Vaaraniemen partio ja muiden partioiden toiminnasta. Sai myös käskyn siirtyä iltahämärässä ”Koivu 1:een” mikä on hänen tukikohtansa toistaiseksi.
- 12.05 Jälleen ilmavaara. Pommeja.
- 12.40 ”Koivun” kenttävartio ilmoittaa:
Vihollinen on jälleen korjannut viestijohtimiaan. Lisäksi on sekä hiihtojoukkoja, että jokunen jalkamies mennyt Kusionvaaraan menevän tien yli lännen suuntaan.
- 13.00 Ilmavaara. Lentokoneista pudotettiin pommeja ja ammuttiin konekivääri-suihkuja. Yhteys divisioonaa on poikki, kuten myös pataljooniin.
- 13.20 ”Koivun” kenttävartio: Noin kaksi kilometriä kenttävartiosta pohjoiseen on taistelu käynnissä vihollisen ja osasto Volasen kesken.
- 13.25 Löytövaarasta luutnantti Rivioja ilmoitti, että Vierimaan ”porukka” on havainnut Kuusijärven länsirannalla (Kuusijärvi K:sta) lounaaseen johtavan vahvan ladun, sekä saman järven länsirannan lounaiskulmasta (Kuusijärvi – Lehmivaara – Kalliolampi) vilkkaasti liikennöidyn tien.
- 13.45 Viestiyhteydet ovat jälleen kunnossa.

- 13.45 Kapteeni Airimo ilmoitti, että ”ryssät” hyökkäsivät klo 08.00 ja 10.00. Lyötiin takaisin. Klo 11.00 viholliset ovat murtautuneet Lososta etelään Ukonvaaran suuntaan, joka on nyt vihollisella. Viholliset painostavat Kalliolammen suunnalla.
Sai käskyn iskeä rivakasti ja pyrkiä hajottamaan vihollisen voimat. Tiedustelu Losoon.
- 13.50 Ilmavaara.
- 13.55 Klo 13.45 ilmoituksesta tiedotettiin kapteeni Sihvoselle. Annettiin käsky tutkia, olisiko mahdollista iskeä Löytövaaran suunnasta Losoon.
- 14.00 Komentajan tilanneselostus divisioonan esikuntaan. Hän painotti, että niin pohjoisessa kuin etelässäkin on vain vähäisiä voimia käytettävissä.
- 14.15 ”Koivun” kenttävartion ilmoitus, jonka mukaan huomattavan suuri vihollinen, jonka vahvuudesta ei ole tarkkaa tietoa, on mennyt ”Koivun” ja Kusionvaaran välisen tien länsipuolelle, jossa oma joukkueemme on taistelussa.
Osasto Volanen sai käskyn kaikilla voimillaan rientää ko. paikkaan tuhomaan vihollisen.
- 14.20 Tykistö sai käskyn aloittaa ammunnat Reuhkavaaraan ja Losoon.
- 14.25 Sai I/JR 27:n Jsp käskyn siirtyä pikaisesti ”Koivuun”. Joukkue Meriö, osasto Volasesta, lähtee myös viipymättä sinne. (Nykyinen kapteeni Lassilan komentopaikka).
- 14.35 Komentajan käsky luutnantti Riviojalle (yhdysupseeri) lähettää osasto Vierimaa heti Ukonvaaran kautta iskemään vihollisen selustaan.
- 15.00 ”Koivun” kenttävartio ilmoitti, että vihollinen painostaa ja otetaan vastaan järven päässä. (Hyvin ylimalkainen ilmoitus josta ei oikein saatu selvää).
- 15.20 Komentaja soitti divisioonan esikuntaan ja pyysi osasto Hyvärisestä lähettämään jo kuluvan päivän aikana yhden komppanian Kesselinjärven etelä tai itämaastoon. Se luvattiin.
- 15.35 Pyydettiin majuri Hyväriseltä Rajavaaran ja Vetkon alueen varmistamista.
- 15.40 Kapteeni Flink ilmoitti, että hänen oikea sivustansa on vaarassa murtua. On vetäytynyt taaksepäin uudelle linjalle. Sai luvan käyttää oikean sivustansa vahvistukseksi osasto Vierimaata.
- 16.10 Komentaja antoi käskyn luutnantti Riviojalle: Hänen on varmistettava Löytövaara itään päin.
- 16.15 Kesselin varmistusosaston päällikkö sai käskyn varmistaa tarkoin Kesselinjärven itärannan.
- 16.20 Komentaja selosti rintaman tilannetta divisioonan esikunnalle. Erikoisesti hän painotti Kuusijokilinjan oikeaa sivustaa.
- 17.15 ”Koivusta” saapui lähetti, joka selosti tilanteen olleen sellainen kuin edellä on kerrottu.

- 17.30 Kapteeni Flink ilmoitti vetäytyneensä uudelle puolustuslinjalle. ”Kylmän” kenttävartio on parhaillaan taistelemassa sinne hyökännyttä kahden joukkueen vahvuista vihollista vastaan. Sinne on lähetetty avuksi kaksi ryhmää.
- 17.50 Osasto Volanen sai käskyn lähettää ”Kylmään” puoli joukkuetta.
- 18.05 Kapteeni Flink ilmoitti noin 80-miehisen vihollisosaston ilmestyneen etelästä päin Löytövaaran ja Loson välille.
- 18.30 Kapteeni Airimo ilmoitti, että Ukonvaara – Kalliolampi (venäläisten tie) tien suunnalla ollut vihollinen on lyöty takaisin Losoon päin.
- 18.35 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle. Sieltä annettiin seuraava käsky:
 1. Kalliolammen vihollinen on lyötävä ja tuhottava sekä Ukonvaara on otettava takaisin.
 2. Osasto Hyvärinen siirtyy Silmälammelle.
 3. Kuusijärven eteläpuolinen maasto on tiedustelemalla selvitettävä.
 4. Löytövaaraan tunkeutunut vihollinen on lyötävä.
 5. Kuusijärven länsipäähän on asetettava joukkue ja kaksi konekivääriä kenttävartioksi.
- 19.20 Luutnantti Volanen ilmoitti, että ”Kylmässä” on hänen partionsa ilmoituksen mukaan vain muutamia vihollisia.
- 19.45 Kapteeni Flink ilmoitti jälleen: Olen ajatellut vetäytyä takaisin Löytövaaraan. Komentaja kielsi sen jyrkästi ja käski pitää ehdottomasti nykyiset asemat.
- 19.50 Luutnantti Kärkäs ”Kylmässä”, sai käskyn rientää yhden joukkueen kanssa Löytövaaraan ja lyödä siellä Flinkin selkäpuolella olevat viholliset ja palata sen jälkeen komppaniaansa.
- 21.35 Majuri Hyvärinen ilmoittautui pataljoonineen (Komppanioineen?). Komentaja käski hänen majoittua Silmälammen ja Kylmän maastoon.
- 19.2.1940 04.50 Divisioonan esikunnasta tuli käsky rykmentin komentajalle, jonka mukaan Pataljoona Flink (III/JR 65) on siirrettävä rintamalta taaksepäin lepoon. (Huom! Kapteeni Flink oli ottanut suoraan yhteyden divisioonan esikuntaan).
- 05.00 Käsky majuri Hyväriselle vaihtaa pataljoona Flink, joka siirtyy lepovuoroon Kylmäjärven maastoon.
- 05.15 Luutnantti Isotalo ilmoittautui kahden joukkueen kanssa. (Osasto Volasen täydennys).
- 07.45 Luutnantti Volanen ilmoitti lähettäneensä ”Kylmän” kenttävartion avuksi joukkueen, noin 80-miestä, koska siellä on vihollisen painostusta.
- 07.55 ”Kylmän” kenttävartio ilmoitti myös vihollisen painostuksesta. Viholliset ovat kenttävartion länsipuolella, arviolta noin 200 miestä.
- 08.10 Ilmavaara. Pommituksia.

- 08.25 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle:
 1. Kuusijokilinjalla on rauhallisempaa.
 2. Hyökkäys Ukonvaaran valtaamiseksi on käynnissä.
 3. Lännessä ei uutta.
 4. Vihollisen lentotoiminta on jälleen vilkasta. Omien hävittäjien toiminta olisi tarpeen.
- 09.30 Jälleen pommituksia. On jo viides hyökkäys tänä aamuna.
- 10.35 Luutnantti Volanen ilmoitti, että "Kylmässä" taistellaan edelleen. Vihollisen pienehkö osasto on murtautunut länteen, mutta oma partiomme seuraa sitä. Myös Kusionvaaran suunnassa on partio. Ja vielä on tarkoitus lähettää yksi partio.
- 10.55 Kapteeni Hirvonen ilmoitti partionsa havainneen uuden kaksoisladun Kusionvaaran eteläpuolella, joka johtaa länttä kohti. Partio on saanut tulta vastaansa tällä suunnalla.
- 11.05 Varmistusosastosta lähetettiin taistelupartio edellä mainittuun suuntaan. Samoin vänrikki Liisanantitin varmistusosastosta.
- 11.15 Ilmoitus edellisestä myös JR 65:n komentajalle, joka lupasi asettaa varmistuksen Kesselistä pohjoiseen.
- 11.25 Jälleen ilmavaara, jo yhdeksäs hyökkäys.
- 11.40 Tilanneselostus divisioonan esikuntaan. Komentaja korosti erikoisesti miesten suurta väsymystä, joka ehkä saattaa koitua meille kohtalokkaaksi, varsinkin kun vihollinen yhä uudelleen painostaa vereksillä voimillaan.
- 12.20 Pommitus, jo kymmenes tänään.
- 12.25 Puhelinyhteys "Kylmään" on taas kunnossa. Taistelu on edelleen käynnissä. Vihollinen vetäytyy itään, mutta saadaan todennäköisesti tuhotuksi.
- 12.40 Kapteeni Airimo ilmoitti, että Ukonvaara on jälleen vallattu. Ukonvaarassa yksi korsi, jossa oli 14 miestä, on antautunut.
- 13.00 Divisioonan esikunta ilmoitti seuraavat vihollista koskevat tiedot:
 Riihivaarassa on viisi eskadroonaa (suksilla), kaksi kiväärikomppaniaa ja konekiväärejä.
 "Vasiljeff" on tulossa 25 hevoskuorman kanssa Losoon. "Ryssät" kyselivät, missä se viipyy?
 Vihollisella lienee voimassa seuraavat valomerkit:
 2 – 3 punaista valorakettia = olemme huomanneet vihollisen.
 2 – 3 vihreää valorakettia = samoin.
 2 – 3 keltaista valorakettia = edetkää eteenpäin.
 1 punakeltainen valoraketti = työskentele meidän radioaseman kanssa.
 2 – 3 punakeltaista valorakettia = ilmaiskaa paikkanne.
 1 punakeltainen valoraketti = vastaa edelliseen.
- Valomerkkejä koskevat tiedot on saatu 17.2.1940 "Parrun" ja Kälkäsen välillä tapahtuneessa kahakassa. Edellä oleva annettiin tiedoksi pataljoonille.

- 14.00 Ilmavaara
- 14.10 Ilmavaara. Hälytys oli jo kahdestoista kerta päivän aikana.
- 14.25 Ilmoitettiin, että oma kaksimoottorinen lentokone lentää klo 14.15 – 17.15 välisenä aikana.
- 15.30 Luutnantti Volanen ilmoitti, että Kusionvaaran suunnalla on tilanne sikäli vakava, ettei siellä voi määritellä vihollisen määrää ja paikkaa toistaiseksi, koska vastustajat ovat levittäytyneet.
- 15.35 3.K. sai käskyn olla hälytysvalmiina.
- 16.10 Ilmavaara. Pommituksia.
- 16.15 ”Kisun” kenttävartion päällikkö ilmoitti Kusionvaarasta:
Klo 15.30 kosketus viholliseen ”Kisusta” noin 2,5 km ”Koivun” suuntaan. Ahkioladut ja useampia suksen latuja on havaittu samaan suuntaan. Lentokoneet ovat risteilleet alueen ympärillä. ”Kisun” länsipuolella on havaittu useita suksenlatuja, jotka kulkevat idän ja lännen suunnassa.
- 16.40 Divisioonan esikunta on alistanut kaksi komppaniaa osasto Ruotsalosta JR 27:lle. Komentaja oli yhteydessä mainittuun osastoon ja kehotti lähettämään kyseiset komppaniat viipymättä Vetkon ja Nuottiniemen kautta.
- 16.55 Majuri Hyvärinen ilmoitti tykistötulen jatkuvan Kuusijoella ankarana.
- 17.00 Luutnantti Volasen ilmoitus: Suurehko vihollisosasto Kusionvaaran eteläpuolella on sidottu. Jos tarvitsen apua, niin pyydän sitä ja toivon sen olevan noin kahden tunnin sisällä taistelupaikalla.
- 17.40 Luutnantti Volanen pyysi apua. Sinne lähetettiin viipymättä kolmas komppania ja kaksi konekivääriä.
- 18.15 Kolmas, Lipposen komppania, ilmoitettiin lähteneeksi sinne.
- 18.45 Ilmoitus osasto Ruotsalosta, että kaksi komppaniaa on lähtenyt Kälkäseen. Ilta oli sangen rauhallinen. Mitään mainitsemisen arvoista ei tapahtunut.
- 20.2.1940 05.30 Ilmatorjuntajaoksen päällikkö, vänrikki Halme ilmoittautui..
- 07.00 Luutnantti Volasen ilmoituksen mukaan ”Koivun” ja Kusionvaaran maastossa ollut vihollinen on lyöty. Alueen puhdistaminen jatkuu.
- 07.50 Ilmavaara. Pommeja pudotettiin esikunnan lähimaastoon.
- 08.10 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle:
1. Kuusijokilinjalla yöllä melko rauhallista. Vihollisen uusi tie kulkee Löytöjärven etelärantaa länteen päin.
2. Kylmän ja Koivun tilanne on selvä. Partiot tutkivat vihollisen tulolatuja rajalle asti.
Luutnantti Volasen partio on käynyt Laamasenvaarassa, ja havainnut, että sinne on rakennettu korsuja ja että siellä on myös tykkipatteri.
3. Vihollisella havaittiin olevan uusi hävittäjätyyppi, joka on F 16.

"Myrsky" tiedotti seuraavan viholliselta kaapatun radiosanoman:
 Olemme olleet 22 päivää saarrettuna. Hevoset kuolevat nälkään. Polttoainetta ei ole. Hyökkäysvaunut eivät kulje. Akkumalaattoreita ei ole. Yhteys katkeaa. Toimittakaa apua.
 Radiosanoma annettiin 19.2.1940 klo 12.10.

- 08.35 Ilmavaara.
- 09.07 "Vaistosta" ilmoitettiin, että suunnassa 16 – 00 vihollisen lentokone tekee taivaalle savumerkkejä.
- 09.20 Majuri Hyvärinen ilmoitti Löytövaarasta, että vihollisen painostus on siellä ankara. Vihollisella on toiminnassa viisi hyökkäysvaunua, yksi patteristo ja kranaatinheittäjiä, minkä lisäksi vielä haupitsipatteri. Vihollinen korjaa Kuusijoen pientä siltaa. Puolustuslinjan vahvuus on nyt: II/JR 65, jossa on 180 miestä, III/JR 65, jossa on 109 miestä, sekä lisäksi konekivääri-, ja kranaatinheitin komppaniat. Toinenkin panssaritorjuntatykki on nyt menetetty. Hyvärinen pyysi ohjeita pahimman varalle.
- 09.35 Tilanneselostus divisioonan esikuntaan.
- 09.45 Osasta Lassila sai valmistautumiskäskyn.
- 09.50 Luutnantti Volanen sai käskyn lähettää panssaritorjuntakivääri majuri Hyväriselle. (Huom! Omia kouluttajamiehiä ei ollut, vaan ne otettiin Lipposen osastosta, joka oli sillä hetkellä Volasella).
- 10.30 Kapteeni Airimo ilmoitti, että "korsurintama" on edelleen paikoillaan. haupitsimme ovat suorittaneet Reuhkavaaran korsujen tuloksellista pommitamista.
- 11.05 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle:
 Kuusijokilinjalta on vedetty pois valvontamiehistö. Majuri Hyvärinen on pyytänyt ohjeita sen varalta, että jos pääpuolustuslinja ei kestä.
 Divisioonan komentaja antoi käskyn edellä mainitun johdosta:
 Linja on pidettävä käytettävissä olevin voimin. Luutnantti Sainion ja kapteeni Lassilan komppanioista on yhdistettävä pataljoona mahdollista vastaiskua varten. (Huom! Lassilalla oli tuolloin vain osia vapaana).

 "Ruutu": Pataljoona voidaan koota, esimerkiksi irrottamalla osasto Volasesta yksi, osasto Sainiosta toinen ja kaksi muuta joukkuetta, Keselistä yksi ja Kälkäsen maastosta yksi. Mutta konekiväärit ovat hajallaan.
- 11.25 Osasto Volanen sai käskyn irrottaa Lipposen komppanian komentajan käyttööseen.
- 11.30 Ilmavaara, pommituksia.
- 11.35 Kapteeni Nousiainen ilmoitti saaneensa käskyn tulittaa Riihivaaran seutua ja suorittaa tästä johtuvaa tiedustelua.

- 11.40 Majuri Hyvärinen ilmoitti pääpuolustuslinjansa jo osittain joutuneen käsikähmään, mutta vihollinen saatiin lyötyä takaisin pioneerien avulla. Komentaja ilmoitti divisioonan komentaja käskyn linjan ehdottomasta pitämisestä. Ilmoitettiin myös niistä toimenpiteistä joihin on ryhdytty.
- 11.45 Kapteeni Lassilalle annettiin valmistautumiskäsky.
- 12.25 Luutnantti Volanen ilmoitti, että vihollinen on asemissa "Kylmästä" noin 500 metriä itään. Sai käskyn lähettää paikalle taistelupartion.
- 13.00 Kapteeni Airimo: Losossa on tavallista vilkkaampaa, suksia kannetaan ja vihollisella on reput selässä.
- Majuri Hyvärinen: 41 miestä on haavoittunut tästä aamusta alkaen. Tykistö-tuli kiihtyy jälleen. Pyydän haavoittuneiden evakuoimista.
- 13.20 Komentaja majuri Hyväriselle neuvottelevasti: Olisiko edullista suunnata sivustaisku "Koivusta ja Kylmästä" käsin? Kehotti tutkimaan niitä mahdollisuuksia.
- 14.25 Komentaja kapteeni Lassilalle:
Osasto Lipponen siirtyy "Koivusta" "Kylmän" maastoon. Samoin siirretään Lassilan pataljoona vähin erin samaan paikkaan ryhmittymistä varten. Reservi kootaan Löytövaaran maastoon. Entinen Flinkin "porukka" on vaihdettava johonkin sopivaan paikkaan taakse.
Komentopaikalle jää Liisanantin pienehkö osasto.
- 16.30 Luutnantti Sainion komppaniaa tule johtamaan kapteeni Hirvonen. Sainio palaa osasto Ruotsaloon.
- 17.50 Luutnantti Volanen ilmoitti vihollisen pyrkivän sinnikkäästi "Kylmän" pojoispuolella länteen päin. Vetävät perässään puhelinjohtoa.
- 18.00 Viestiupseeri, luutnantti Kemppainen, on nähnyt useita valorakettisarjoja Löytövaaran ja "Kylmän" välillä. Raketit ovat olleet valkoisia tai kellertäviä 2 – 3 raketin sarjoissa.
- 18.15 Divisioonan esikunta ilmoitti seuraavan viholliselta kaapatun sanoman:
54.Divisioona Hiilikoon 20.2.1940 klo 11.00.
Saarroksista lähtiessänne täytyy olla selvillä yhteysmahdollisuuksista pataljoonasta. Ilmoittakaa heti sähkötysteitse tappiot ja voimien kulutus, sekä yhteysmahdollisuudet 28.1.1940 alkaen saarroksesta lähtöhetkeen saakka.
- 18.25 Kaapattu sanoma ilmoitettiin tiedoksi majuri Hyväriselle, kapteeni Sihvoselle ja Lassilalle.
- 22.10 "Vaistosta" ilmoitettiin, että venäläiset ovat on ampuneet yhden keltaisen valoraketin.
- 22.30 Divisioonan esikunnasta ilmoitettiin lentotiedustelun tulos:
Tänään klo 19.00 lähti Repolasta Kolvasjärven suuntaan noin 30 -40 autoa, jotka etenivät kolonnana. Kylmäjärven itäpään niemessä oli leirinuotioita. Nuotiot olivat suorakaiteen muodossa alueella, jonka koko oli noin 50 x 50 metriä. Kulmissa oli suuremmat ja keskellä pienemmät nuotiot.

- 22.30 Käskey divisioonan esikunnasta:
Kesselissä oleva JR 65:n komppania Nikkilä alistetaan "Ruudulle". Komppania (- yksi joukkue) on asetettava osasto Volasen käyttöön, joka oman joukkueensa lisäksi käyttää sitä häirintätehtävässä vihollisen huoltotiellä. Yksi joukkue jää Kesseliin varmistukseen.
(Huom! Koko komppanian vahvuus on vain 60 miestä). (Tämä on sotapäiväkirjan pitäjän huomautus).
- 21.2.1940 00.15 Käskey divisioonan esikunnasta:
1. Puhkaistava tie Lehtovaaran tieltä länsipuolitse Kälkänen – Lutja tielle.
2. Kuormastot Niskala – Riihivaarantien pohjoispuolelle.
3. Panssarintorjuntakivääri Volaselle riskin uhallakin.
- 00.45 Edellinen annettiin kapteeni Airimolle ja Sihvoselle.
- 03.00 Yksi komppania osasto Ruotsalosta saapui ja majoittui Nuottiniemen maastoon. (Hankio 1./Er.P 12).
- 06.45 Kapteeni Salomies III/JR 25:stä ilmoittautui mukanaan:
- kaksi kiväärikomppaniaa
- esikuntakomppania
- kaksi konekiväärijoukkuetta
Osasto majoittui toistaiseksi Kälkäsen pohjoismaastoon.
- 07.40 Tilanneselostus divisioonan esikuntaan:
Idässä: Kylmäjärven itäpää on puhdistettu vihollisista klo 08.00. Vihollisia kaatui 50. Heillä oli mukanaan piikkilankaa ja paaluja sekä puhelinlinjaa, joka johti koilliseen.
Lassilan pääosat etenivät Kuusijoen molemmin puolin etelään maantietä kohden ja pääsivät 150 metrin päähän maantiestä pohjoiseen johon pysähtyivät.
Loso – Reuhka: Rauhallista. Koillisen suunasta 2 kilometriä etelään on tavattu vihollisen osasto asemissa. Taistelupartio on lähetetty paikalle.
Kannas – Niska: Rauhallista.
- 08.00 Saapui täydennystä 2+11+22 miestä, jotka lähetettiin kapteeni Lassilalle.
- 10.00 Luutnantti Volanen pyysi lupaa saada tulla käymään rykmentin komento-paikalla. Sai luvan.
- 10.14 Divisioonanesikunta tiedotti seuraavan viholliselta siepatun radiosanoman:
Sanoma on annettu klo 02.00. "Kestäkää toverit, enintään 48 tunnin kuluttua kaikki on kunnossa. Tilanne muuttuu loistavaksi".
- 10.30 Kapteeni Lassila ilmoitti, että vihollinen yrittää kiertää pohjoisessa "Kylmän" kenttävartion Kylmäjärven pohjoispuolen kautta.
- 10.45 Kapteeni Sihvonon ilmoitti Kannaksella olevan liikettä. Sihvonon sai luvan käyttää kranaatinheitimien tulta.
- 10.46 Kapteeni Airimo ilmoitti vihollisen liikehtivän Loson ja Reuhkan maastosta Kalliolammelle päin.
- 10.47 Losossa on nostettu kolme valkoista lippua korsujen taakse.

- 12.05 Kapteeni Airimo ilmoitti lähettäneensä kielitaitoisen tunnustelijan valkoisilla lipuilla varustettujen korsujen suuntaan. Tunnustelijan antautumisvaatimukseen vastattiin korsuista konekivääritulella.
- 13.55 ”Kylmässä” on jälleen taistelu käynnissä.
- 14.00 Löytövaaran suunnalla on vihollinen jälleen aloittanut painostuksen. Vihollisen tykistön tuli on sangen ankaraa.
- 15.45 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle.
- 19.40 Divisioonan esikunta antoi käskyn. (Liite n:o 63).
- 20.00 Divisioonan esikunnasta kaapattu vihollisen radiosanoma, jossa oli vain aikamäärä 00.30. (Suomen aikaa 23.30).
Samalla ”Myrsky” tiedotti seuraavaa:
Erikoisesti on tarkattava linjaa Kylmäjärvi – ”Koivu” – Kusio, sekä Kuusijärven rantaa aina sen itäkärkeen saakka.
- 20.15 Edellisestä johtuva suullinen käsky kapteeni Sihvoselle, Airimolle ja Lassilalle. Kirjallinen vahvistus annetaan myöhemmin.
- 20.20 Viestiyhteys ”Koivuun” poikki.
- 22.45 Komentaja majuri Hyväriselle: Pääpuolustuslinja pidetään edelleenkin. (Tarkemmin käskyssä). III/JR 65 saa yöllä täydennystä 80 miestä.
- 23.00 Komentajan käsky kaikille osasto Mäkiniemeen kuuluville. (Liite n:o 64).
(Huom! Vihollisen ilmatoiminta oli koko päivän lamassa vallinneen lumipyryn vuoksi).
- 22.2.1940 04.00 Osasto Volaselle saapui 40 täydennysmiestä.
- 07.00 Saapui 80 täydennysmiestä jotka lähetettiin edelleen Löytövaaran, III/JR 65:n täydennykseksi.
- 07.15 Tilanneselvitys yksiköistä. Kaikkialla on ollut rauhallista.
- 08.05 Ilmavaara, kuusi lentokonetta lensi lännen suuntaan.
- 08.15 Ilmavaara, pommituksia.
- 09.00-10.00 Tiedusteltiin tilannetta eri rintamilta. Kaikkialla oli oudon hiljaista. Annettiin käsky tehokkaaseen tiedusteluun.
- 10.02 Ilmavaara, useita pommeja pudotettiin komentopaikan läheisyyteen.
- 10.10 ”Koivun” kenttävartion ilmoitus, että luutnantti Volanen on häiritsemisosastonsa kanssa vihollisen huoltotien varressa, tiestä noin 200 metriä ja valtakunnan rajasta noin puolentoista kilometrin päässä.
- 10.50 Divisioonan esikunnasta tuli seuraava divisioonan komentaja käsky:
”Uhka”, divisioonan komentaja, kehottaa lähettämään Kuusijärven etelärannalle kenttävartion, joukkueen tai puolijoukkueen, joka jatkuvasti

pitää silmällä vihollisen mahdollista liikehtimistä Kuusijärven itäpään yli ja ylivoimaisen vihollisen pakottaessa siirtyä taistellen ”tossutietä” Essenin osaston yhteyteen.

Tämä käsky on välitettävä von Essenille ja ellei saa yhteyttä, asetettava itse siihen saakka. (Käsky välitettiin von Essenille klo 11.10).

Samalla divisioonan esikunta antoi seuraavat tiedustelulennon tulokset:

Ilmatiedustelu suoritettiin klo 07 – 09 välisenä aikana.

Hiilikko H, noin 200 x 200 metrin alueella oli miehiä ja noin 20 autoa.

Kapustaisen lammen länsipäässä samanlainen alue, jossa samanlaiset vahvuudet.

Kylmäjärven niemessä oli pieni vihollisosasto.

Tie Repolan ja Riihivaaran oli tyhjä, hyvin vähän liikennettä.

Muuta ei havaittu.

Kiekinniemessä Niemi talon itäpuolella oli pieni pesäke. Tie oli liikennöimätön.

- 11.05 Komentaja käski kapteeni Nousiaisen suuntaamaan tykistötulensa lentotiedustelun toteamiin kohtiin, joissa on havaittu joukkojen keskityksiä.
- 11.10 Käsky välitetty von Essenille.
- 12.25 Majuri Hyvärinen ilmoitti tiedustelun tuloksista seuraavaa:
Viime yönä Pihlajassa käynyt partio ei ole nähnyt siellä mitään liikettä, eikä myöskään jälkiä tiellä eikä laduilla. Uusi partio on nyt matkalla. Myös kaksi tuntia sitten on lähetetty Kuusijärven itäpään partio, mutta sieltä ei ole vielä mitään tietoja.
- 14.45 ”Vaisto” ilmoitti, että sen itäpuolisesta niemestä on tehty seuraava havainto:
Klo 14.40 havaittiin vihollisen pommikoneista hyppäävän viisi miestä suunnassa 40 – 00, etäisyys 3 – 4 km:n päähän tähtystyspaikasta.
- 14.50 Edellä mainitusta ilmoitettiin kapteeni Sihvoselle ja Airimolle sekä majuri Hakaselle.
- 15.05 Majuri Hyvärinen ilmoitti ko. savun nousevan noin puolitoista kilometriä Löytövaarasta itään olevasta tukkikämpästä, jonka venäläisten kranaatinheitintuli oli syyttänyt palamaan.
- 15.25 Osasto Ruotsalosta ilmoitettiin, että laskuvarjot tulivat alas Luvelahti i:stä noin 1 – 2 km itään. Siis ei kenenkään maalle. Niillä pudotettiin tavaraa.
- 16.00 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle.
Samalla saatiin ”Uhkan” (divisioonan komentajan) käsky: Toinen pioneeri-komppania on irrotettava ja sen on siirryttävä tämän päivän kuluessa Kesseliin.
- 16.10 ”Vaistosta” tuli jälleen ilmoitus, että suunnassa 36 – 00 on pudotettu taas laskuvarjoilla jotakin, mahdollisesti muonaa.
- 16.12 Saapui jo majuri Hyväriselle ilmoitettu ”Uhkan” käsky toisen pioneeri-komppanian irrottamisesta.
Majuri Hyvärinen ilmoitti, että vihollinen liikehtii ja kaivautuu vänrikki Vierimaan komppanian edessä.

- 16.25 Komentaja käski kapteeni Lassilan vaihtaa ja ottaa haltuunsa "Kylmän" kenttävartion, josta edellinen vartiomiehistö palautetaan majuri Hyväriselle.
- 16.30 Ilmavaara, useita hävittäjiä ja konekivääritulta.
- 16.35 III/ JR 27: adjutantti, luutnantti Penttilä ilmoitti, että vihollinen korjaa meidän tykistöemme rikki ampumaa korsua.
- 17.00 Lähetettiin partio Vetkon maastoon, jonka tehtävänä on ottaa selvyyttä vihollisen lentokoneiden puuhailuista.
- 17.10 Ilmavaara, kaksi hävittäjää risteili alueellamme.
- 18.10 Luutnantti Volanen ilmoitti tuhonneensa vihollisen huoltotien varressa olleen kenttävartion. Häiritsemisosasto on nyt väijyttämässä vihollisen huoltotien varressa.
- 19.20 Ilmoitus, jonka mukaan viholliset yrittävät hyökätä "Kylmän" kenttävartion suunnalla pienillä voimilla.
- 21.05 Majuri Kahva ilmoittautui komentajalle.
- 23.00 Divisioonan esikunta ilmoitti seuraavan viholliselta kaapatun radiosanoman: 22.2. klo 17.20 kaapattu ilmoitus: "Pommituksen tulos hyvä. Täytyy kuitenkin pommittaa vielä etelämpänä ja lännempänä Petrovista sekä taloa Lososta koilliseen. Feodoroff pysyy toistaiseksi asemissa. (Lähetty joko Lososta tai Reuhkasta). Huom! Petrov on todennäköisesti Reuhkassa ja Feodoroff todennäköisesti Losossa".
- 23.2.1940 01.15 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että lähetetty partio on palannut. Partio oli kiertänyt Kuusijärven ympäri, mutta ei ollut nähnyt tai kuullut siellä mitään vihollisista.
- 07.30 Tilanneselostus divisioonan esikuntaan.
- 11.00 Ilmavaara, viisi "pommaria" länteen. Aamupäivällä ei ollut lentotoimintaa lumipyryn takia.
- 12.00 Divisioonan esikunnasta ilmoitettiin, että ATp:ssa on "sissikipinöitä" saatavana.
- 13.45 Vihollinen aloitti tykistötulen Kälkäsen maastoon.
- 14.40 Luutnantti Kemppainen ilmoitti "Vaistosta", että vihollisen lentokoneet risteilevät jälleen Valkeisenjärven ja Vetkon yläpuolella ja tekevät laskeutumisyriä.
- 16.10 Edellisen johdosta lähetettiin partio tutkimaan edellä mainittua maastoa.
- 17.15 Luutnantti Volanen ilmoitti noin 40-miehisen vihollispartion hiihtäneen "Koivun" kenttävartioon päin. Sinne on lähetetty partio tekemään selvää.
- 19.35 Tilanneselvitys divisioonan esikuntaan, ei mitään uutta.

- 20.10 "Vaistosta" ilmoitettiin, että Löytövaaran suunnalla ammuttiin valkoisia valoraketteja.
- 24.2.1940 00.10 Divisioonan esikunnasta ilmoitettiin seuraava viholliselta siepattu sanoma: Feodoroff (Lososta) tänään klo 18.16. Vastaus numeroon 406.
"Te ette lainkaan ymmärrä, että meidän olosuhteemme on hankala (tukala). Teidän kuuma vetenne vaikuttaa ironiselta ja pilanteolta. Joskus meidän onnistuu sulattaa lunta. Jos te onnistutte heittämään vettä tynnyriin, niin pidämme sitä onnena. Ajatelkaa tarkemmin meidän ampumahauta olosuhteitamme suomalaisten yhtämittaisen ...(epäselvää). Heittäkää vaikka tulitikkuja. Feodoroff".
- 07.00 Tilanne:
Idässä: Vihollinen on Riihivaarasta rajalle johtavan huoltotiensä varressa lujasti kaivautuneena ja muodostaa samalla konetuliaseiden ketjun. Partiomme yritykset tunkeutua tämän ketjun läpi ovat epäonnistuneet. Partiomme ovat olleet liikkeellä "Kylmästä" ja "Koivusta" käsin. Löytövaaraan vihollinen ampuu tykistötulta.
Muualla: Rauhallista.
- 07.15 Jälleen alkoi vihollisen vilkas lentotoiminta.
- 07.54 Tilanne selostus divisioonan esikunnalle.
- 11.00 Komentajan käsky: Kranaatinheitin puolijoukkue (Vänrikki Lehtinen) alistetaan kapteeni Airimolle ja siirretään Ukonvaaraan.
- 11.30 Majuri Hyvärinen ilmoitti vihollisen jatkavan varustautumistaan pääpuolustuslinjamme edessä.
- 11.35 Divisioonan esikunnasta tuli käsky, jonka mukaan yhden upseerin rykmentin esikunnasta on mentävä suunnittelemaan Loson ja Reuhkavaaran korsujen valtaamista asian omaisen pataljoonan komentajan kanssa. Luutnantti Lahdenperä lähti esikunnasta tälle komennukselle.
- 12.00 Komentaja ilmoitti kapteeni Airimolle, että edellä mainittu kranaatinheitin puolijoukkueen lisäksi voidaan kapteeni Sihvosen osastosta asettaa kaksi jalkaväkijoukkuetta hänen käyttöönsä.
- 15.20 Luutnantti Kempainen ilmoitti, että hänen lähettämänsä partio on löytänyt kolmannen komppanian jättämän teltan ja panoksia Vetkon maastosta.
- 16.50 Kapteeni Airimon pyynnöstä annettiin vänrikki Vierimaan komppanialle käsky siirtymisestä kapteeni Airimon käyttöön. Asiassa kysyttiin majuri Hyvärisen mielipidettä.
Myös osasto Volaselle oleva panssarintorjunta kivääri siirrettiin kapteeni Airimolle.
- 20.55 Divisioonan esikuntapäällikkö, kapteeni Marttinen, saapui tutustumaan Reuhkan korsualueen valtaussuunnitelmaan ja toi samalla divisioonan esikunnan käskyn. (Liite n:o 65).
- 22.35 "Vaisto" ilmoitti, että Löytövaaran suunnalla ammutaan vaalean punaisia valoraketteja.

- 25.2.1940 07.00 Tilanne ennallaan.
Reuhkavaarassa ovat joukkomme päässeet aamuhämärissä osittain jo vihollisen korsuille, joidenka valtaamisyrietykset on aloitettu.
- 07.32 Alkoi päivän ilmatointa.
- 07.45 "Vaisto" ilmoitti, että siellä on havaittu kahden viholliskoneen pudottaneen neljä pakettia Loson suunnalle.
- 09.30 "Vaisto" jälleen. Vihollisen lentokoneiden havaittiin taas pudottelevan jotakin Loson suunnalle.
- 10.10 Kapteeni Airimo ilmoitti tiedusteltaessa, että Reuhkavaarassa kolme korsua on tuhottu ja neljäs on menossa. Osa vihollisista purkaantuu itään päin. Epäiltiin, että myös Loson korsuista joukkoon yhtyy pakenevia osastoja.
- 10.20 Ilmoitus "Vaistosta", että Vetkon suunnalla on harvinaisen vilkasta vihollisen lentotoimintaa. Partio lähetettiin tutkimaan kyseistä maastoa.
- 11.15 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle. Samalla sieltä annettiin divisioonan komentajan käsky:
Osasto Hämäläiselle on palautettava ensi yön kuluessa kaksi joukkuetta osasto Volasesta. Illalla on lähetettävä 30 – 40-miehininen osasto Kuusijärven etelä-, ja itäpuolta Hiilikon maastoon tiedustelemaan ja häiritsemään siellä olevaa vihollista.
- 11.25 Edellä mainittu partio lähetetään komentajan käskystä kapteeni Lassilan pataljoonasta.
- 12.20 Kapteeni Airimo ilmoitti Reuhkavaaran korsualueen tulleen vallatuksi. "Ryssät" yrittivät isosta korsusta paeta itään päin savuverhon suojassa. Maaston puhdistaminen vihollisista jatkuu.
- 12.30 Komentaja selosti tilannetta divisioonan esikuntaan.
Suunnitelmaa Loson valtaamiseksi, ryhdytään viipymättä laatimaan.
- 13.00 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että Löytövaaran ja Loson väliin on päässyt noin 30-miehen vihollisosasto idästä päin. Sinne on lähetetty jo taistelupartio. Pyysi ilmoittamaan kapteeni Airimolle.
- 13.04 Edellä mainittu ilmoitettiin kapteeni Arimolle.
- 14.30 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että Kuusijärven etelä – kaakkoispäässä olevan kenttävartion kimppuun on hyökännyt yllättäen vihollisosasto.
- 14.35 Käsky kapteeni Lassilalle asettaa divisioonan komentajan käskyn edellyttämä osasto Kuusijärven etelä/kaakkoispuolelle.
- 14.45 Puhelinyhteys osasto von Essenin ja ilmoitus kenttävartion tilanteesta. (Essenin asettama kenttävartio).
- 15.30 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että Kuusijokilinjalla vihollinen on aloittanut jälleen painostamisen.

- 17.25 Kapteeni Airimo välitti von Essenin ilmoituksen, jonka mukaan noin kolme kilometriä Kalliolammesta itään on hänen 40-miehininen osastonsa asettunut aseisiin ja venäläiset, ehkä hyvinkin suurilukuisena joukkona, etenevät huoltotietään myöten.
- 17.50 E/JR 65:stä ilmoitettiin, että osasto Volaselta tulevat joukkueet, noin 30-miestä, jäävät toistaiseksi Kesseliin.
- 19.05 Divisioonan komentajan käsky:
Kapteeni Airimon on irrotettava pääosa voimistaan ja lyötävä ”tossutietä” etenevä vihollinen. Pataljoona Kahvasta asetetaan Airimon käyttöön lisää voimia, niin että hänen käytössään tehtävän suorittamista varten on noin pataljoona.
- 19.15 Käsky kapteeni Airimolle irrottaa pääosat voimistaan ja vahvistettuna noin pataljoonan vahvuiseksi, hänen on lyötävä ”tossutietä” Kalliolammelle edennyt vihollinen. (Loson valtaaminen siirtyy, yksi komppania jätetään varmistamaan. Vihollisen vahvuudeksi arvioidaan kaksi pataljoonaa).
- 19.20 Komentaja käski majuri Hyvärisen irrottaa komppanian ja kaksi konekivääriä kapteeni Airimon käyttöön.
- 19.45 Komentaja käski kapteeni Sihvosen, siinä tapauksessa, että vihollinen osillaan pääsisi etenemään Saunajärveä kohden, olemaan varuillaan ja estämään vihollisen pääsyn siihen suuntaan.
- 19.50 Divisioonan esikunnalle selostettiin tilannetta sekä luutnantti Volasen partiotoimintaa:
Ensimmäinen partio, johtajana luutnantti Volanen, on tutkinut maaston Riihivaaran pohjoispuolelta Ulvinlammelle saakka, josta palasi Rutkunpuron kautta Kusionvaaraan. Partio ei ollut havainnut mainittavaa.
Toinen partio oli liikkeellä lähempänä valtakunnan rajaa pohjoisen suuntaan. Partio seuraa vihollisen rajan suunnassa tekemää hevostietä. Partio ei ole vielä palannut.
- 20.15 Komentaja käski kapteeni Lassilan asettaa Kuusijärven eteläpäähän noin 20-miehisen kenttävartion, johon tehtävään asetetaan aikaisemmin määrätty partio. (Partio ei ollut vielä ehtinyt lähteä).
- 21.40 Vihollisen lentokone on ilmassa. Pommittaa ja ampuu konekivääreillä ”Kylmän” maastoa.
- 23.30 Jälleen vihollisen lentokone on lennolla. Pudotti pommeja komentopaikan läheisyyteen.
- 26.2.1940 02.15 Ilmavaara. Lentokoneesta pudotettiin kolme pommia ja ammuttiin konekivääritulta komentopaikan läheisyyteen.
- 07.00 Tilanne:
Kuusijärven kautta tulleeseen viholliseen, jonka von Essenin kenttävartio arvioi liian suureksi, ei yön aikana saatu kosketusta. Vihollinen oli toden näköisesti vetäytynyt takaisin. Tarmokasta tiedustelua jatketaan.
Loson korsualueella varten lähetettiin suurikokoisia propaganda tauluja, jotka pystytettiin näkyville paikoille.

- 08.10 Ilmavaara, hävittäjiä.
- 09.20 Noin kilometri ”Kylmästä” ”Koivuun” päin, on kapteeni Lassilan lähettämä partio tavannut vihollisen, noin joukkueen vahvuisen osaston, jota on lähdetty ajamaan takaa.
Vänrikki Vaaraniemen joukkue vaihtaa Kuusijärvellä kenttävartion taas osasto von Essenille ja palaa vaihdon tapahduttua takaisin komppaniaansa.
- 10.00 Kapteeni Airimon lähettämä yöllinen partio on palannut ja todennut, että vihollinen, arviolta korkeintaan 60-miestä, oli hiihtänyt Kuusijärven eteläpäähän, josta osasto oli kääntynyt takaisin.
Essenin kenttävartio oli kauempaa kiikarilla seurannut vihollisen tuloa ja lähtenyt sen jälkeen pakoon.
- 13.45 Ilmavaara. Kaksi hävittäjää ”suihkutteli” konekivääreillään.
- 14.20 Kapteeni Airimon ilmoitus Reuhkan korsualueen valtauksessa saadusta sotasaalista:
Konekiväärit	5
Pikakiväärit	20
Automaatti kiväärit	23
Konepistoolit	2
Kiväärit	135
Pienoisheittimet	2
Valopistoolit	2
Puhelimet	3
Autoja	4
Kenttäkeittimiä	2
Hyökkäysvaunuja	2
Vankeja	3
Kaatuneita vihollisia on	200
- 14.35 ”Vaistosta” ilmoitettiin, että vihollisen lentokone on suuntaan 19 - 00 pudottanut jonkin paketin.
- 14.45 Kapteeni Salomiehen (JR 65) telta-alueelle vihollinen on pudottanut lento-lehtisiä.
- 14.50 Kapteeni Sihvonen ilmoitti edellisenä päivänä havainneensa, että aikaisemmin mainitut vihollisen valomerkit ovat edelleen voimassa.
Tähän mennessä kapteeni Sihvosen lohkolle vihollinen on heittänyt lentokoneista yli 10 000 kiväärin patruunaa.
- 15.15 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että puolen päivän aikaan noin 70-miehen vihollisosasto oli edennyt Kuusijärven itärantaa sen kaakkoispäähän. Löytöjärveltä on lähetetty taistelupartio katkaisemaan sen etenemisen. Viholliset liikkuvat suksilla.
- 15.25 Edellisestä ilmoitettiin von Essenille.
- 15.30 Tilanne ja sotasaalisilmoitus divisioonan esikunnalle.

- 15.45 Kapteeni Sihvonen ilmoitti, että vihollisen laskuvarjoilla heittänyt lähetys sisältää radioaseman elementtejä. Laskuvarjo on lisäksi arvokas. (Vertaa "Vaiston" ilmoitukseen klo 14.35).
- 16.00 Kapteeni Airimo ilmoitti, että ilmapommituksissa on kaatunut yksi mies ja kymmenen on haavoittunut.
- 17.50 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että kenttävartio on vetäytynyt vihollisosaston edellä Kuusijärven länsirantaa pohjoiseen. Joukkue on valmiina. Vihollinen on ilmoitettu 70-miehen vahvuiseksi. Siellä on myös konekivääreitä.
- 19.50 Divisioonan esikunnasta saapui komentajan käsky:
Kun Kuusijärven länsipuolella oleva vihollinen on selvitetty, menevät molemmat osastot kenttävartion paikalle.
Osasto Essen tullaan siirtämään Löytövaaraan josta edelleen se siirtyy Kaikkolammen maastoon alistettuna "Ruudulle". (JR 27 komentajalle).
Tieyhteys on järjestettävä Löytöjärveltä Kaikkolammelle. Samoin lankayhteys on rakennettava aina kenttävartioon asti. Siihen saakka, kun osasto von Essen on paikallaan, vastaa yhdistetty osasto suunnan varmistamisesta.
- 20.10 Edellisen käskyn johdosta annettiin käsky majuri Hyväriselle.
- 20.20 Samoin kapteeni Sihvoselle ja tiedoksi kapteeni Airimolle.
- 20.30 Divisioonan esikunnan käsky osasto von Essenille. (Liite n:o 66).
- 21.15 Kapteeni Lassila ilmoitti vihollisen aloittaneen ääni propagandan lähettämisen, josta kuului musiikkia ja palopuheita. Lähetyspaikka "Kylmän" kenttävartiosta noin 1-2 km itään.
- 22.20 Ilmavaara, hävittäjiä konekivääreineen.
- 27.2.1940 01.30 Ilmavaara, ei vaurioita.
- 08.00 Tilanne ennallaan.
Kuusijärven länsipuolelle edennyt vihollisen partio on päässyt yön aikana vetäytymään pois.
Kylmän suunnalla jatkuu vihollisen tehokkailla äänitehostelaitteilla annettu propaganda.
Hyökkäys Losoon alkoi klo 05.00 ja se jatkuu edelleen.
- 09.10 Kapteeni Airimo ilmoitti "ryssien" nostaneen Losossa vastapropagandaksi suomalaisten asettamiin antautumiskehoitus tauluihin sellaisia tauluja, joissa julistetaan muun muassa, että bolsevikit ja uljas puna-armeija ei antaudu koskaan.
- 09.15 Kapteeni Lassila ilmoitti vihollisen propaganda-auton, josta äänitys annetaan, olevan "Kylmän" kenttävartiosta puolitoista kilometriä suuntaan 27 - 00.
Sieltä on kuulunut muun muassa seuraava lähetys: "Uljaasti tappelette, mutta puna-armeija on suuri ja se tulee murtamaan teidät. Liittykää punaiseen armeijaan, sillä Viipuri on saarrettu".
- 11.00 Säästä huolimatta, vihollisen lentotoiminta on erikoisen vilkasta Loson suunnalla.

- 13.45 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että Kuusijärven länsi – kaakkoisrannalla oleva kenttävartiomme on havainnut järven vastakkaisella rannalla vihollisen liikehtimistä, mukana muun muassa 16 hevosta käsittävä kolonna. Epäilen jälleen jonkinlaisen ”retkikunnan” muodostamista. On lähettänyt partion kyseiseen maastoon, mutta pyytää myös osasto Vuokon partiointia sinne.
- 14.45 Divisioonan esikunta antoi käskyn jonka mukaan on järjestettävä partiointia Lehmivaaran ja Pihlajavaaran suuntaan.
- 17.30 Osasto von Essen sai käskyn palauttaa yhden joukkueen ja kaksi konekivääriä takaisin Saunasaareen.
Osasto von Essen on parhaillaan taistelussa noin parin joukkueen vahvuisen vihollisosaston kanssa Kaikkolammen länsipuolella.
- 17.35 Komentajan käsky osasto Essenin kuormastolle edetä Löytövaaraan. (- kk:t).
- 17.55 Kapteeni Airimo ilmoitti, että Loson korsualueesta on vallattu 10 katettua tukikohtaa ja kaksi korsua.
- 18.35 Divisioonan esikunnan käsky:
Osasto von Essenin pääosa siirtyy (kenttävartion vahvennukseksi) Kuusijärvi i:n kaakkoismaastoon, mutta varmistaa myös Kaikkolammen maaston.
- 22.10 Komentaja antoi käskyn yhden panssarintorjuntatykin viemisestä Löytövaarasta Losoon.
- 23.00 Tilanne:
Löytövaaran suunnalla tilanne on ennallaan.”Kylmästä” pohjois – koilliseen on todettu vihollisen jälleen liikehtineen Koivujoen varressa ja osittain kaivautuneenkin. Losoon jäi korsujen valtaus kesken, mutta sitä jatketaan aamulla.
Kannaksen suunnalla ei uutta.
- 28.2.1940 07.00 Tilanne:
Loson valtaamista on jatkettu klo 05.00 alkaen.
Kapteeni Lassilan partio pääsi etenemään Kuusijärven kaakkoispäähän, jossa tapasi asemissa olevan vihollisen, eikä päässyt useista yrityksistä huolimatta läpi. On saanut käskyn selvittää päivän aikana ulottuuko venäläisten miehitys rajalle asti.
Partio ilmoitti myös, että osasto von Essenin kenttävartio ei ole paikoillaan Kuusijärvi i:n luona vaan, Kuusijärvi K:n kohdalla.
- 11.00 Kapteeni Airimo ilmoitti vihollisen lentokoneen edellisenä päivänä Loson seudulle laskuvarjolla radioelementtejä.
- 12.30 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle.
- 15.40 Kapteeni Lassila ilmoitti vihollisen noin yhden tunnin ajan ampuneen tykistöllä ”Kylmän” kenttävartiota.
- 16.00 Kapteeni Airimo ilmoitti, että vihollisen korsualue Losossa on noin 450 x 800 metriä. Tämän päivän kuluessa on vallattu kolme pesäketä. Korsualue on nyt kokonaan eristetty ja ilmasta käsin heitettyjä lähetyksiä voidaan myös valvoa. Pyysi vaihtoa.

- 16.05 Luutnantti Volasta kehoitettiin partioimaan partioimaan Rutkunpuron suuntaan missä tiedetään olevan vihollisen kenttävartion.
- 17.10 Kapteeni Lassilan partion lähetti Kuusijärveltä on kertonut, että partio on todennut Kuusijärven eteläpäästä itään, valtakunnan rajaan saakka, yhtäjaksoisen konetuliaseilla varustetun ja aseisiin kaivautuneen vihollisen.
- 17.15 Selostus edellä mainitusta divisioonan esikunnalle.
Rykmentin komentaja on antanut käskyn pataljoona Salomiehen yhdelle komppanialle siirtyä kapteeni Airimon vahvennuksiksi.
- 21.10 "Vaistosta" ilmoitettiin, että suunnassa 39 - 00 (Kannas) on ammuttu noin 15 valorakettia.
- 21.35 Kapteeni Lassila ilmoitti vihollisen jälleen avanneen tykistötulen Kylmäjärven kenttävartiota kohden.
- 29.2.1940 07.00 Tilanne:
Kaikkialla ennallaan. Losossa jatkuu korsualueen vyöryttäminen.
Klo 05.30 vihollinen aloitti jälleen tykistötulen "Kylmän" kenttävartiota kohti. Tunnin kestäneessä tulituksessa ei tullut vaurioita.
Yön aikana vihollinen yritti Kannaksella hakea rintamalinjojen välistä lentokoneista pudotettua muonaa, mutta ne yritykset estettiin.
Kuusijokilinjalle ei uutta.
- 07.30 Ilmavaara, kova pakkanen.
- 07.35 Kapteeni Lassila ilmoitti vihollisen tykistötulen jälleen jatkuvan kiivaana, minkä lisäksi venäläiset ovat hyökänneet kenttävartion kimppuun Kylmäjärven eteläpuolelta.
- 08.15 Kapteeni Lassila täydensi edellistä ilmoitustaan sikäli, että etenevä vihollinen on todettu noin komppanian vahvuiseksi.
- 08.30 Vihollisen lentokoneet pudottivat pommeja komentopaikan läheisyyteen.
- 09.15 Kapteeni Lassila ilmoitti, että "Kylmän" kenttävartiota on pommitettu. Vihollisen tykistön tuli suuntautuu vuorotellen Kylmäjärven maastoon tai Kuusijokilinjalle.
- 10.00 Divisioonan esikunnasta tuli seuraava puhelinsanoma:
- Kapteeni Kuistio siirtyi III/JR JR 65:n komentajaksi 29.2.1940 illalla.
- Majuri Kahva ottaa vastaan I/JR 27:n I7JR 27 komentajan tehtävät 1.3.1940.
- Kapteeni Lassila siirtyy 9 divisioonan esikuntaan.
"Uhka" (Divisioonan komentaja).
- 10.40 Kapteeni Sihvonen ilmoitti, että vihollisen 2-moottorinen pommikone on pudonnut II pataljoonan ja Ukonvaaran, siis huoltotien varteen, lähelle tien risteystä. Kone oli ilmassa syttynyt tuleen ja siitä oli laskuvarjolla hypännyt alas venäläinen kapteeni, joka oli myös jo ilmassa syttynyt tuleen ja saanut heti surmansa.
- 11.40 Kapteeni Sihvonen ilmoitti, että kannaksen korsualueella kolme korsua on vaimennettu tykistömme avulla.

- 13.10 Kapteeni Lassila ilmoitti, että "Vierin" kenttävartio on vetäytynyt pois ja kenttävartion päällikkö on kaatunut. Vihollinen hyökkää Kuusijärven ja maantien välissä, jossa painostus on kova. Maantien suunnassa hyökkäys on torjuttu.
Kylmäjärven eteläpuolella vihollispartio on tuhottu, mutta lisää lumipukuisia vihollisia on tulossa Kylmäjärven eteläpuolta.
Tykistö-, ja lentotoiminta Kuusijokilinjalalla on vilkkaampaa kuin koskaan aikaisemmin.
- 13.15 Yhteys majuri Hyväriseen, joka vahvistaa edellä olevan. Ilmoitti osasto Essenin varmistuksen jälleen olleen epävarma. Kylmäjärven pohjoispuolelta vihollinen yrittää hyökkäystä.
- 13.20 Saapui majuri Hyvärisen lähetti, joka toi ilmoituksen. (Liite n:o 67).
- 13.35 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle.
- 14.00 Vihollisen lentokoneet heittivät lentolehtisiä komentopaikan maastoon.
- 15.20 Kapteeni Airimo: Osasto von Essenin lähetti on lähtenyt osastostaan klo 12.00 ja saapui Ukonvaaraan klo 15.00.
Sanoma: Kaikki yhteydet ovat poikki, ilmeinen vihollisen saarroitusyritys. Mitä tekee?
Sai käskyn taistella ja lyödä vihollinen. Yhteys on otettava Löytövaaraan majuri Hyväriseen.
- 16.30 Ilmavaara, 15 vihollisen lentokonetta jotka pudottivat pommeja.
- 17.20 Tilanne Kuusijoen suunnalla:
Vihollisen hyökkäys on kestänyt koko päivän kautta koko puolustuslinjan. Maantien länsipuolitse eteni "Vierin" kenttävartion arvion mukaan noin kaksi komppaniaa vihollisia, jotka pääsivät tunkeutumaan noin 500 metriä eteenpäin kenttävartion vetäytyttyä pois. Painostus on ankara. Von Essenin osasto perääntyi etelään. Vihollisen hyökkäys on pysäytetty ja osittain jo lyötykin takaisin.
- 17.30 Yhteydet, jotka olivat poikki useita tunteja, ovat jälleen kunnossa kapteeni Lassilaan ja majuri Hyväriseen.
Kylmäjärven eteläpuolitse pääsi myös vihollinen tunkeutumaan eteenpäin, mutta se lyötiin takaisin. Samoin järven pohjoispuolelta yrittänyt pienehkö vihollisjoukko lyötiin.
- 17.50 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle.
- 18.40 Saapui majuri Hyvärisen lähetti, joka toi ilmoituksen. (Liite n:o 68).
- 19.35 Majuri Hyvärinen ilmoitti, ettei osasto Esseniin ole vielä saatu yhteyttä. Komppania Pyrrö on osasto Vierin vartion paikalla, jonne on saanut vahvennukseen yhden joukkueen.
Komentaja antoi käskyn huolehtia siitä, ettei vihollinen pääse kaivautumaan asemiemme eteen ja niistä ohikin nykyisille paikoilleen.
- 21.40 Majuri Hyvärinen ilmoitti Härön komppanian olevan taistelussa Kuusijärven suunnalla ja puhdistaa nyt siellä maastoa. Tilanne on helpottunut ainakin toistaiseksi.

- 1.3.1940 02.00 - 04.00 Yölenotoja, joitakin pommeja ja valojuova konekivääriammuntaa.
- 07.00 Tilanne:
Kuusijokilinjalalla aloitti vihollinen jälleen aikaisin aamulla voimakkaan tykistö-
tulen. Komppania Härö on taistelussa "Vierin" maastossa, jossa vastassa on
voimakasta konekivääri-, ja kranaatinheitin tulta. Etulinja on kovan painos-
tuksen alla.
Kylmäjärvellä vihollinen hyökkää, taistelu jatkuu.
Losossa jatketaan korsujen valtaamista
Kannakselta ei uutta.
- 07.30 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle.
- 07.50 Annettiin käsky osasto Volaselle pysyä toistaiseksi majoitusalueellaan, josta
sen tulee olla valmiina toimimaan "Kylmän" suuntaan.
Huom! Klo 07.00 alkoi ilmavaara. Sää erikoisen kirkas ja pakkanen on aika
kova.
- 08.10 Vihollinen pudotti päivän ensimmäiset pommit komentopaikan läheisyyteen.
- 08.30-09.30 Erittäin voimakasta vihollisen tykistökeskitystä Kylmäjärvi – Kälkänen puro-
linjalle, joka on aivan tyhjää maastoa.
- 12.35 Divisioonan esikunnasta tuli puhelinsanoma joka koski tulevia toimia.
(Myöhemmin kirjelmänä). (Liite n:o 69).
- 12.40 Divisioonan esikunnasta komentajan ("Uhkan") käsky, jonka mukaa on
selvitettävä Loson tilanne pian, sillä painostus idän suunnasta voi käydä ylivoi-
maiseksi.
Ilmoitettiin kapteeni Airimolle ja käskettiin toimia tarmokkaasti.
- 13.00 Kapteeni Airimon välityksellä von Essen ilmoitti Seuraavaa:
Vihollisen tykistötulen painostamana olen vetäytynyt pois Kuusijärven lounais-
rannalta 29.2 aamulla lammelle, jossa vihollisen "tossutie" leikkaa Kuusijärvi
K:sta etelään johtavan tien. Pitää nyt nykyistä paikkaansa edullisena, koska
sieltä voi toimia kaikkiin suuntiin.

Kenttävartio, joka oli Kaikkolammella, saapui 29.2 illalla von Essenin luo, ja
kysyy, mitä on tehtävä. Huoltovaikeudet ovat suuret. Muonaa on tuotu
repuilla 29.2. Hevoset ovat Löytövaarassa.
Niemi Kuusijärvi vi:n pohjoispuolella on vihollisen miehittämä konekivääreillä,
sekä purolinja Kuusijärvestä etelään on myös miehitetty.
- 13.35 Selostus tilanteesta divisioonan esikuntaan. Esikunnasta annettiin käsky, jonka
mukaan von Essenin on varmistettava Kuusijärven länsi ja lounaisranta ja
pidettävä yhteys majuri Hyväriseen. Kuusijärven länsipäähän on asetettava
kenttävartio entiselle paikalle. Puhelinyhteys on rakennettava molempiin
paikkoihin.
- 14.12 Komentajan käsky osasto Essenille. (Puhelinsanoma kapteeni Airimon väli-
tyksellä). (liite n:o 70).
- 14.30 Edellä mainittu käsky annettiin majuri Hyväriselle tiedoksi.
Lisäksi käsky: "Vierin" maasto on otettava vihollisilta mahdollisimman pian.
Samalla majuri Hyvärinen ilmoitti, että vihollinen on ryhtynyt jälleen
hyökkäämään maantien suunnassa.

- 15.00 Komentaja neuvotteli kapteeni Lassilan kanssa.
- 15.15 Kapteeni Salomiehen osasto (III/JR 25) sai käskyn hiihtää ladut valmiiksi nykyisestä majoituspaikastaan (Kälkäsen maasto) Silmälammen – Kylmäjärven maastoon.
- 17.40 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että vihollisen on koko päivän kestänyt hyökkäys, on jotenkuten saatu torjutuksi. Osasto on käyttänyt loppuun kaikki voimansa ja pyysi aamuun mennessä lisävoimia.
- 17.55 Komentaja selosti tilannetta Divisioonan esikuntaan ja korosti sen vakavuutta. Kuusijokilinjalla raivonnon yhtämittaisen tykistötulen takia tappiot ovat suuret ja muutenkin vähäiset reservit kuluvat loppuun.
- 18.15 Majuri Hyvärinen ilmoitti vihollisen hyökkäyksen alkaneen uudelleen.
- 18.35 Komentajan käsky: Airimo vapauttaa osasto Salomiehen komppanian takaisin omaan pataljoonaansa ja kapteeni Sihvonen lähettää ”porukan” tilalle.
- 18.40 Komentaja ilmoitti majuri Hyväriselle lähettävänsä osasto Salomiehen (III/JR 25) vahvennukseksi Kuusijoen pääpuolustuslinjalle.
- 18.45 Komentajan käskyn kapteeni Salomiehelle:
Yksi komppania lähtee viipymättä liikkeelle ja ilmoittautuu majuri Hyväriselle. Kapteeni Salomies itse kahden komppanian kanssa, mukaan luettuna Airimolla lainassa oleva komppania, siirtyy pimeän aikana Silmälammen maastoon, jossa kaivautuu tykistötulen takia. Konekiväärien käytöstä, kuten muustakin, on neuvoteltava majuri Hyvärisen kanssa.
- 22.00 Tilanne:
Pääpuolustuslinja: Vihollinen, erittäin voimakkaan tykistötulen turvin, joita erään vangin kertoman mukaan on 36, joukossa raskaitakin, tukemana koko päivän kestänyt hyökkäys onnituttiin torjumaan. Vihollinen eteni jonkinlaisten panssarirekien avulla ja onnistui valtaamaan kappaleen maastoa pääpuolustuslinjamme edessä maantien suunnalla.
Loso: Ei saavutettu tuloksia.
Kannas: Tykistömme ampui edelleenkin menestyksellisesti vihollisen korsuja. (Katso karttaluonnos). Vihollisella on toiminnassa myös kaksi rykmentin tykkiä. Iltapuolella muodostui ammunta tykkien keskinäiseksi taisteluksi, jolloin vihollinen, syystä tai toisesta vaikenä.
- 2.3.1940 07.00 Vihollisen harvahkoa tykistötulta läpi koko yön ”Kylmän” ja Kuusijokilinjojen suunnalla. Yön kuluessa kuultiin ajoittain kiivastakin laukausten vaihtoa vihollisen huoltotien varresta. Venäläiset todennäköisesti taistelivat keskenään. Aamun sarastaessa kapteeni Kuistio, majuri Kahvan tilalla, aloitti hyökkäyksen etulinjassa, maantien suunnalla, ottaakseen takaisin aikaisemmin menetetyt asemat.
Muualla tilanne on ennallaan. Losossa vyöryttäminen jatkuu.
- 08.35 Kapteeni Lassila ilmoitti, että suunnasta 07-00 kuuluu jälleen aika kiivasta kivääri-, pikakivääri ja konekivääri tulta.
- 08.45 Luutnantti Volanen vahvisti edellisen. Arveli vihollisten tappelevan keskenään.

- 09.00 Mittauksien kautta todettiin laukauksien kuuluvan kohdasta, joka on "Puurojoen?" (Voisi olla Kaurojoen?) latvoilla olevasta lammesta noin kilometri lounaaseen.
- 11.00 Tilanne pääpuolustuslinjalla:
Osasto von Essen on taistelussa noin 600 metriä entisestä kenttävartiosta etelään (Kaikkolampi – Kuusijärvi) missä yrittää pudistaa etelän suunnasta järvikannasta. "Vieristä" maantiehen saakka, osasto Härö ja Hirvonen, taistelevat vihollisen kanssa. Vihollinen painostaa maantien suunnalla. Tien pohjoispuolella, linjaa Kuusijoen harjanteella, kapteeni Kuistio yrittää vyöryttää vihollisen pois pääpuolustuslinjaltamme.
- 12.50 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että panssarintorjuntakivääri ja panssarin torjuntatykki on menetetty viholliselle miehistön kaaduttua. Molempiin aseisiin tuli venäläisten tykistön täysosuma. Vain yksi mies pelastui.
- 13.20 Kapteeni Lassila ilmoitti, että Kylmäjärven eteläpäässä vihollinen perääntyy. Järven pohjoispuolella on havaittu vihollisen partio, jota vastaan on lähetetty oma partio.
- 13.35 Luutnantti Volanen ilmoitti Kylmäjärven – "Koivun" välillä olevan vihollisia. (Vertaa edelliseen).
- 13.55 Ilmavaara: Pommeja ja konekivääri tulta sekä lentolehtisiä pudotettiin komentopaikan läheisyyteen.
- 14.20 Puhelinyhteys katkesi pommin katkaistua langan, joka kulki Pikku Kälkäsen jäällä.
- 16.05 Luutnantti Volaselta seuraava radiosanoma:
"Pata", kapteeni Lassila, ei hälyttävää.
"Humaus", majuri Hyvärinen, Kuusijärven etelärannan ja "Vierin" suunnalla vihollinen on aktiivisempi. Ei hälyttävää.
"Vihuri"
- 16.55 Puhelinyhteys on saatu jälleen kuntoon.

Tilanne:
Kuusijokilinjalla, maantien suunnalla, vihollisen painostus on helpottunut. Yhteys von Essenin on jälleen poikki.
"Kylmästä" ei uutta. Puhelinyhteys kapteeni Sihvoseen on poikki.
- 17.10 Puhelinyhteys kapteeni Sihvoseen on kunnossa. Ei erikoisempaa. Vihollisen rykmentintykki on vaiennettu.
- 17.30 Puhelinyhteys kapteeni Airimoon. Yhteen isompaan korsuun on jo saatu viskatuksi käsikranaatteja.
- 17.35 Divisioonan esikunnasta ilmoitus (Kapteeni Muroleen keskuksen välityksellä):
Viholliset ovat ilmoittaneet, että meidän tykistömme on ampunut kolme heidän haupitsiaan ja kaksi korsua. Viholliset ovat pyytäneet ilmapommitusta "Ruudun" patteriin.
- 19.55 Puhelinsanoma luutnantti von Esseniltä (Liite n:o 71).

- 20.10 Saapui yksi panssarintorjuntakivääri JR 65:stä, joka Lähetettiin edelleen Löytövaaraan.
- 22.15 Kaksi joukkuetta Liisanantin komppaniasta sai käskyn siittyä "Kylmän" maastoon, alistettuna Salomiehen osastolle. Joukkueet osallistuvat aamuhyökkäykseen pääpuolustuslinjan vasemmalla siivellä.
- 23.40 Vihollisen yölentoja, ampuivat valokuova ammuksia muun muassa huolto-tiemme varteen.
Kapteeni Lassila lähti divisioonan esikuntaan.
- 3.3.1940 07.00 Tilanne ennallaan. Kuusijokilinjan oikealla sivustalla aloitettiin hyökkäys klo 05.00. Menetetyiksi aikaisemmin ilmoitetut panssarintorjuntatykki ja panssarintorjuntakivääri on saatu takaisin.
- 09.30 Kapteeni Sihvonen ilmoitti saaneensa Luvalahdesta ilmoituksen, jonka mukaan sieltä on murtautunut 80 vihollista, jotka liikkuvat Kannakselle päin.
- 09.40 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että Kuusijokilinjalla, maantien suunnalla, vihollisen painostus on helpottunut. Toiminta "Kylmän" suunnalla jatkuu.
- 09.50 Vihollisen tykkitulo alkoi entistä rajumpana pääpuolustuslinjaa vastaan.
- 10.20 Majuri Kahva ilmoitti, että vihollinen perääntyy Kylmäjärven eteläpäässä.
- 11.20 Divisioonan esikunnasta saapui ilmoitus jonka mukaan 54.Divisioonan komentopaikka on vallattu. (Esikuntakukkula).
- 11.25 Majuri Kahva ilmoitti, että viholliset liikkuvat vilkkaasti Kylmäjärven pohjoispuolella.
- 11.30 Luutnantti Volaselle annettiin käsky lähettää yksi joukkue "Kylmän" maastoon.
- 11.50 Luutnantti Volanen ilmoitti venäläisten tykistötulen keskittyvän nyt "Koivun" maastoon.
- 13.15 Komentaja majuri Hyväriselle:
Majuri Kahvalta asetetaan puolitoista joukkuetta käyttöönne ja se siirretään Silmälammen maastoon Salomiehen osaston paikalle. Luutnantti Volasen osasto huolehtii "Kylmästä" pohjoiseen. Osasto von Essenille käsky hyökätä päävoimillaan Kuusijokilinjalla maantien suuntaan, Kaikkolammen maastoon.
- 13.25 Komentajan käsky osasto von Essenille, majuri Kahvan välityksellä:
On viipymättä iskettävä Kaikkolammen länsipuolitse maantien suuntaan. On otettava yhteys majuri Hyvärisen kanssa. Kyseessä on vihollisen läpimurto-yritys, joten nopea toiminta on tarpeen.
- 13.30 Komentajan käsky Kesselissä olevalle JR 65:n komppanialle, sen on siirryttävä Kälkäsen maastoon.
- 13.40 Komentajan käsky kapteeni Nousiaiselle avustaa tykistötulella mahdollisimman tehokkaasti jalkaväen toimintaa pääpuolustuslinjalla.
- 13.45 Ilmoitus, että kranaatinheittimien ammuksista on pääpuolustuslinjalla puute.

- 14.05 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että vihollisen on onnistunut murtamaan pääpuolustuslinjan maantien suunnalla ja siitä pohjoiseen. Kapteeni Kuistio on vetäytynyt jonkun verran taaksepäin uusiin aseisiin. Mieshukka on ollut suuri. Komentaja antoi käskyn ottaa uudet asemat Löytövaaran tasalta.
- 14.15 Luutnantti Volanen ilmoitti vihollisen kenttävartion Rutkunpuron Kaurojoen latvoilta työntyvän eteenpäin ja korsuttavan aluetta.
- 14.25 Komentaja selosti tilannetta divisioonan esikunnalle:
Kuusijokilinja on repeytynyt ja menetetty. Kapteeni Kuistio vetäytyy hajanaisilla voimillaan Löytövaaraan, johon osasto Salomies on asettunut uusiin aseisiin. Kuusiojoen puolustajat ovat kärsineet raskaita menetyksiä.
- Divisioonan käsky:
Kapteeni Kuistio vetäytyy viivytystaistelua käyden Löytövaaraan. Osasto von Essen siirtyy Löytöjärven etelämaastoon, jossa varmistaa "tossupolulle" etelässä sekä maantien suuntaan pohjoisessa.
Osasto von Essenille: Vetäydyttävä Löytöjärven eteläpuolelle ja varmistettava "tossupolku" etelässä, sekä kiinteä valvonta ja yhteys maantien suuntaan.
Kapteeni Airimolle: Korsujen valtaaminen keskeytetään ja Losoon jätetään vain varmistus. Osaston on siirryttävä päävoimillaan Silmälammen maastoon.
- 14.45 Majuri Kahva ilmoitti, että vihollisen hyökkäys "Kylmän" kenttävartioon on torjuttu. taistelussa kaatui noin 60 vihollista.
Komentaja kehotti harkitsemaan, paljonko voimaa voidaan sieltä irrottaa Löytövaaran suunnalle. Siitä on ilmoitettava viipymättä.
- 15.00 JR 65 komentaja, majuri Hämäläinen ilmoitti, että hänen osastonsa saapuu Kälkäsen maastoon noin klo 18.30 mennessä.
Sai käskyn jatkaa marssiaan.
- 15.10 Komentaja selosti majuri Hyväriselle antamiensa käskyjen sisältöä.
- 15.15 Kapteeni Airimo ilmoitti voivansa irrottaa kaksi ja puolikomppaniaa. (Huom! Komppaniat ovat pieniä). Kaksi joukkuetta on heti valmiina siirtymään. Loput ovat valmiina noin kahden tunnin kuluttua.
Komentaja käski kahden joukkueen lähteä heti ja sekä päävoimien heti irrottamisen jälkeen. Kapteeni Airimo jää Losoon varmistajien kanssa.
- 15.20 Luutnantti Volanen ilmoitti, että vihollinen hyökkää Kylmäjärven pohjoispuolella vielä pohjoisempaan.
- 15.25 Divisioonan esikunnasta ilmoitettiin, että lomauttamiset keskeytetään tois-
taiseksi. Asiasta ilmoitettiin edelleen yksiköille.
- 15.30 Komentaja oli puhelinyhteydessä majuri Kahvaan ja käski estää Kylmäjärven pohjoispuolitse tapahtuvan vihollisen etenemisen.
- 15.55 Käsky kapteeni Airimolle irrottaa Löytövaaraa varten yksi kranaatinheitin joukkue.
- 17.00 Divisioonan esikunta kyseli tilanteesta. Komentaja selosti tilanteen vakavuutta ja toimenpiteitään Löytövaaran suunnalla.

- 17.15 Luutnantti Volanen ilmoitti "Koivun" ja "Kylmän" välissä olevan tällä hetkellä hiljaista. Ehdotti iskua vihollisen oikeaan sivustaan. Sai käskyn ensin tiedustella mahdollisuuksia.
- 18.40 Majuri Hämäläinen ilmoittautui osastonsa kanssa. (Noin 100 miestä). Sai käskyn siirtyä "Silmän" maastoon.
- 19.50 Tilanneilmoitus divisioonan esikunnalle.
Kylmäjärven etelä-, ja pohjoispäässä vihollisen hyökkäys on pysäytetty. Kootuilla voimilla (noin 350 miestä) isketään ensi yönä Kylmäjärven maastosta etelään, maantien suuntaan, tai paremminkin Silmälamasta kaakkoon, vihollisen sivustaan ja yritetään saada entiset asemat takaisin.
- 20.15 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että pimeän turvin on jonkin verran vihollisia päässyt ohi Löytövaaran tien suunnalla.
Edellisen johdosta ilmoitettiin Airimon joukoille.
- 20.35 Kapteeni Kuistio ilmoitti, että hänellä on jäljellä pataljoonastaan nyt vain 20 miestä.
- 20.40 Luutnantti Volanen ilmoitti "ryssän" aloittaneen jälleen propagandansa kovaäänisten välityksellä.
- 21.20 Kapteeni Airimo ilmoitti saaneensa luutnantti Esseniltä ilmoituksen, että hänen osastonsa on klo 18.30 "Munalammelta" lähtövalmiina Löytöjärvelle suorittamaan annettua käskyä.
- 23.00 Majuri Hyvärinen ilmoitti Vihollisen painostuksen helpottuneen.
Luutnantti Esseniltä oli tullut ilmoitus, että hän on vetäytynyt lähtökohta asemiinsa.
- 4.3.1940 Tilanne:
Löytövaarassa osasto Salomies on asettunut uusiin puolustusasemiin. Maantien suunnalla ei tällä hetkellä ole erikoisempaa vihollisen painostusta. Osasto von Essen on Löytöjärven etelä – länsipuolella. Kylmäjärven eteläpuolella osasto Hämäläinen on hyökkäämässä.
Tykistötuli on tällä hetkellä lievää.
Losossa tilanne on ennallaan.
Kannaksella omaa tykistövoimaa on lisätty yön aikana. Saunasaarella on yksi tykki ja Kannaksen pohjoispuolella toinen, jotka aloittavat Kannaksen korsujen pehmittämisen.
- 07.15 Luutnantti von Essen otti pitkästä aikaa yhteyden. On itse Härön osaston luona ja on väsynyt. Joukkueet ovat huoltamattomina Löytöjärven eteläpäässä.
- 08.30 Majuri Kahva ilmoitti, että kapteeni Salomiehen kohdalla, Löytövaara toisen a:n luona on repeämä vihollisen aamullisen hyökkäyksen jälkeen. Majuri Kahva ottaa selvän asiasta.
Majuri Hämäläisen hyökkäys on alkanut klo 07.25.
- 09.10 Luutnantti Volanen ilmoitti partionsa todenneen Peurajoen Latvalammen maastossa säteittäin eteenpäin hiihdettyjä vihollisen tekemiä latuja.

- 09.15 Majuri Kahva ilmoitti todenneensa edellä mainitun repeämän, mutta ei pitänyt sitä kovin vaarallisena. Kärkäs on osastonsa kanssa on sillä kohdalla.
- 09.20 Majuri Hyvärinen adjutantti ilmoitti, että Löytövaaran linja on Kyljärvestä alkaen seuraava: Kärkäs, 9./JR 25, 8./JR 25, 7./JR 25 ja Schönberg (tie mukaan luettuna). Kapteeni Schöberg etenee tien suunnassa, majuri Hämäläinen samoin 8./JR 25 kohdalta.
- 10.05 Majuri Kahva ilmoitti, että vänrikki Kärkäs on vihollisen painostamana vetäytynyt noin 500 metriä. Viimeiset kaksi ryhmää on lähetetty paikalle.
- 11.00 Majuri Hyvärinen maantien suunnalla on päässyt eteenpäin noin 300 metriä, missä päästiin tiellä olevan kolonnan itäpäähän. On vihollisen autojen alla ja muissa asemissa. Maantien eteläpuolella on Härö edennyt 300 – 400 metriä aina purolinjalle saakka. Osasto Hämäläisen hyökkäys jatkuu. Tien eteläpuolella on vallattu viholliselta kaksi konekivääriä ja viisi pikakivääriä. Kärkkään osasto on menettänyt yhden konekiväärin.
- 12.25 Majuri Hämäläinen ilmoitti: ”Ryssä” painostaa kovasti tien suunnalla, majuri Hämäläinen ei tästä syystä pääse etenemään. Härö on edennyt edelleen maantien eteläpuolella, ottanut haltuunsa kaikkiaan neljä vihollisen konekivääriä, sekä useita pikakiväärejä.
- 12.50 Kapteeni Sihvonen ilmoitti, että Saunasaarella oleva tykki on aloittanut ammunnan Kannakselle. Myös kolmas tykki on saapunut ja se viedään asemaan Kannaksen pohjoispuolelle.
- 13.45 Ilmavaara, kaksi hävittäjää, jotka ampuivat konekivääreillään.
- 14.00 Majuri Hämäläinen ilmoitti, että maantien suunnassa on Härön ja Schönbergin ollut pakko vetäytyä jonkin verran takaisin, kun Schönberg ei ole päässyt etenemään. Härö on tuonut mukanaan sotasaaliina saadut konetuliaseet. Majuri Hämäläinen yrittää päästä iskemään vihollisen selustaan. Hänen edessään ei tunnu tällä hetkellä vihollisen erikoista painostusta.
- 15.10 Vänrikki Saarinen (I/JR 27:n adjutantti) ilmoitti, että Kärkäs on vihollisen tykistökeskityksen takia vetäytynyt aamullisiin asemiinsa.
- 16.00 Luutnantti Lipponen ja luutnantti Volanen ilmoittivat, että Kärkäs on edelleen joutunut vetäytymään. Kylmäjärven eteläpuolelle tarvitaan lisävoimia.
- 16.20 Majuri Hämäläinen ilmoitti, että Löytövaaraan on tullut komppaniastaan harhaantunut mies, joka kertoo liikkuneensa Pihlajan maastossa ja kuulleensa siellä venäläistä molotusta. Vaikka kysymyksessä olisikin paikan suhteen erehdys, olisi suotavaa ilmoittaa edellä mainitusta kapteeni Airimolle. Asiasta tiedotettiin Airimolle.
- 17.15 Kapteeni Airimo ilmoittaa luutnantti Essenin ilmoittaneen, että hänen kenttäpartionsa on ”Munalammen” (tossutien risteys) maastossa, missä varmistaa tossutien suuntaan.
- 17.30 Komentaja selosti tilannetta divisioonan esikunnalle lausuen, että se on kuin ”häkissä” olevan miehen nyrkkeilyä joka puolelle lyöden yhdellä nyrkillään.

- 19.00 Luutnantti Volanen täydensi aikaisempaa tiedotustaan vihollisten hiihtola-
duista Rutkunpurolla ja Kaurojoen latvoilla. Ladut ovat epäilyttäviä.
- 19.15 Komentaja neuvotteli tilanteesta majuri Hyvärisen kanssa ja kehotti häntä
miettimään viimeisiä keinoja puolustuksen suhteen.
- 23.00 Tilanne:
Raskas päivä. Vihollisen tykistötuli aiheutti paljon tappioita. Vain äärimmäisin
ponnistuksin saatiin säilytettyä asemat Löytövaarassa. Majuri Hämmäläisen
erittäin tarmokas toiminta tänään, kuten ennenkin, ansaitsee oman
mainintansa.
- 5.3.1940 00.15 Ilmoittautui osasto Salomiehen pataljoonasta poissa ollut joukkue joka Lähet-
tettiin Löytövaaraan.
- 00.30 Divisioonan komentajan käsky saapui. (Liite n:o 72).
- 02.00 Tuli ilmoitus majuri Hyväriseltä, jonka mukaan vihollinen painostaa jälleen
maantien suunnalla.
"Ryssän" radioauto on jälleen toiminnassa. Nyt uhattiin muun muassa
saksalaisten tulolla.
- 07.00 Tilanne:
Löytövaarassa: Suunnilleen samanlainen kuin se oli illalla. Vihollisen hyökkäys
maantien suunnassa on torjuttu. Kylmäjärven ja Löytövaaran väliseen linjaan
on tullut aukko, mikä on tukittu yön aikana. Miehet ovat erittäin väsyneitä,
nukkuvat ketjussa ollessaan, josta johtuen vihollinen pääsee yllättämään.
Osasto Hämmäläinen on ryhtynyt aamulla hyökkäykseen edellisen päivän
hyökkäyksessä saamassaan, mutta nyt pienemmällä kaistalla.
Losossa: Ei uutta.
Kannaksella: Pohjoispuolella on ammuttu kahdeksan korsua hajalle, joista
kolme tai neljä oli suurempaa. Saunasaaresta käsin on tuhottu neljä korsua.
Aikaisemmin on vaiennettu yksi haupitsi ja yksi "kasakkapamppu". Vihollinen
on saanut tuekseen pieniä kranaatinheittimiä.
- 09.15 Kapteeni Airimo sai käskyn osalla jäljellä olevilla voimillaan siirtyä Löytö-
vaaraan. Vain pieni osasto jää korsujen vartijoiksi Losoon.
- 09.30 Ilmavaara
- 10.30 Komentaja selosti majuri Hyväriselle niitä divisioonan komentajan käskyn
edellyttämiä toimenpiteitä, joihin on ryhdyttävä jos tilanne Löytövaarassa käy
kestämättömäksi. Tätä varten on eri osastot koottava omien johtajiensa
alaisiksi jo etukäteen viipymättä.
- 11.20 Divisioonan käsky esikunnasta. (Liite n:o 73).
- 11.50 Edellä mainittu käsky annettiin kapteeni Sihvoselle.
- 15.30 Värikki Saarinen (I/JR 27 adjutantti) ilmoitti, että hiihtäviä vihollisia on
etenemässä Kylmäjärven eteläpuolella.
- 16.10 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että vihollinen tunkeutuu Kylmäjärven ja maantien
väliin. Useissa paikoissa on vihollisia jo päässyt valvontalinjan läpi. Osasto von
Essenin taistelupartio on oikealla siivellä iskenyt vihollisen sivustaan.

- 16.20 Komentaja selosti tilannetta divisioonan esikunnalle.
- 16.35 Komentaja antoi alustavan käskyn huoltoteltan siirtämisestä hieman taaksepäin.
- 17.10 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että vihollisen läpimurto Kylmäjärven suunnalla on jälleen estetty ja sen yhteydessä viholliselle on tuotettu tuntuvia tappioita.
- 17.15 Luutnantti Turtiainen sai käskyn lähteä heti Löytövaaraan, jossa hänen pitää ohjeiden mukaan valmistella ja järjestellä mahdollista vetäytymistä sekä avustaa majuri Hyväristä. Vetäytymistä ei suoriteta ilman erillistä käskyä.
- 17.45 Divisioonan komentajan kehoitus koota iskuryhmä, yksi joukkue von Essenistä ja toinen Kesselin maastosta. Kaksi joukkuetta saapuu Kiekinkoskelta yön aikana.
- 18.10 Divisioonan esikunnasta: Komentaja haluaa tietää Kannaksen kypsyys tilanteen, mitä ovat suorasuuntaustykit saneet aikaan ja voivatko ne vielä huomispäivän toimittuaan kypsyttää Kannasta jalkaväen hyökkäykselle.
- 18.30 Osasto Mäkinien käsky. (Liite n:o 74)
- 18.45 Edellisen johdosta kapteeni Sihvonen, sitä tiedusteltaessa, antoi seuraavan selostuksen:
Saattaa jäädä korsuja, joita ei ole vielä todettu. Vinokattoisia korsuja voidaan ampua 6.3 ainoastaan puolittain epäsuorasti. Jos tykistö voi 6.3 toimia tehokkaasti, ovat mahdollisuudet Kannaksen valtaamiseksi olemassa. Takuuseen siitä ei voi mennä. Paljon riippuu saatavasta voimasta, vihollisen tuliaseista, joita kaikkia ei ole voitu todeta, sekä vielä uuden miehistön tottuneisuudesta.
- 19.25 Klo 19.10 on luutnantti Esseniltä saapunut seuraava ilmoitus:
Venäläiset etenevät tossutietä pitkin. Kenttävartio on vetäytynyt lammen tasalle, Kalliolammesta 8 km lounaaseen. Majuri Hyvärinen on ryhtynyt toimenpiteisiin edellä olevan johdosta.
- 19.25 Ilmoitus kapteeni Sihvoselle ja Airimolle.
- 19.45 I/JR 27 adjutantti ilmoitti, että vihollisen äänipropaganda on jälleen alkanut. Sen sisältö on muun muassa seuraavanlaista:
"Älkää uskoko upseereitanne, he valehtelevat röyhkeästi. Samoin valehtelevat sanomalehtenne. Totuuden kuulette vain meiltä. Tulkaa tänne. Saatte kolmesti päivässä ruokaa, saatte kuunnella radiota ja teillä on lämpöiset vuoteet. Viipuri on vallattu. kannaksella taistelleet komppaniat ovat matalana. Mannerheimin pataljoonat pakenevat epäjärjestyksessä. Myös Kuhmon suunnalla alkaa olla selvää. Lopettakaa sota! Teitä ei auta Englanti eikä Ranska. Tappakaa valehtelevat upseerinne, upseerit, jotka ampuvat haavoittuneenne. meillä ne hoidetaan. Niin JR 27 kuin JR 65:kin miehiä, on nytkin aliupseeri ja kolme miestä". (Nimeltä mainittiin alikersantti Käyrä ja sotamies Korhonen).
- 22.35 Kapteeni Sihvonen ilmoitti, että von Essenin kenttävartio on järven päässä. Syynä vetäytymiseen kenttävartion päällikkö on ilmoittanut väsymyksen ja nälän. Kapteeni Sihvonen on asettanut partion tossutielle, samoin partio on liikkeellä Ukonvaaran suunnalta.

- 22.50 Majuri Hyvärinen ilmoitti luutnantti von Essenin kenttävartion siirtymisestä.
- 22.50 Kapteeni Sihvonen:
Luutnantti Essenin kenttävartio on tullut Järvenpäähän. Nälkä ja väsymys vaivaavat miehiä. Sihvosen toimesta on lähetetty partio tossutielle, samoin Ukonvaarasta.
- 23.00 Majuri Hyvärinen:
Klo 21.50 von Essenin ilmoitus: Olen hyökännyt ja yllättänyt vihollisen Löytöjärven itäpuolitse suoritetulla hyökkäyksellä maantien suuntaan. Noin 200 vihollista on tuhottu. Taistelupartio on vielä maantien lähellä.
- 23.15 Luutnantti Björklund:
Ukonvaaran kautta tuli sama ilmoitus von Essenilta kuin klo 22.35 kapteeni Sihvoselta.
- 6.3.1940 06.00 Tilanne Löytövaarassa:
Ennallaan. Yön kuluessa järjestettiin joukkoja komentajan käskyn edellyttämällä tavalla. Vihollisen huoltotiellä todettiin yöllä vilkasta edestakaista liikennettä. Yön aikana saapui täydennykseksi kaksi joukkuetta Kiekinkoskelta. Losossa: Tilanne ennallaan.
Kannaksella: Kapteeni Sihvosen yöllä lähettämät partiot eivät ole vielä palanneet, joten tossutien vihollisesta ei ole tietoa. Yöllä suoritettiin annetun käskyn mukaisia joukkojen siirtoja.
- 07.00 Vihollisen tykistön toiminta alkoi ankarana Löytövaaran suunnalla.
- 08.00 Selostettiin tilannetta divisioonan esikunnalle.
- 08.10 Alkaen vihollisen tykistötuli erittäin kiivasta, joka keskittyi erityisesti Silmälammen eteläpuolelle.
- 09.15 Tykistötulta myös Kälkäsen suunnalle.
- 11.00 Vihollisen ilmatoiminta vilkasta pilvisestä säästä huolimatta.
- 11.55 Pommituksia komentopaikan läheisyyteen, muun muassa esikuntakompanian alueelle.
- 12.20 Divisioonan esikunta kyseli tilanteesta.
Samalla kyseltiin seuraavaa Kannaksen tilanteesta.
1. Onko tykistö ampunut ja mitä se on saanut aikaan?
2. Samoin kranaatinheittimet?
3. Missä on sisään murtokohta?
4. Milloin hyökkäys voitaisiin aloittaa?
5. Miten välitön tulitaistelu on suunniteltu?
6. Voidaanko hyökkäys suorittaa nykyisin voimin? On pieni mahdollisuus saada saada lisävoimia.
- 12.25 Edellinen annettiin tiedoksi kapteeni Sihvoselle.
- 12.50 Luutnantti Lipponen. majuri Kahvan esikunnasta "Kylmästä" ilmoitti: Satakunta venäläistä on levittäytynyt Kylmäjärven etelä - itärannalle, minne ovat kaivautumassa. Arvellaan heidän säikähtäneen meikäläisten tykistötulta joka on tarkkaa.

- 13.30 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että osasto von Essenin Saunajärven rannalle vetäytyneen kenttävartion edessä on todettu olleen korkeintaan kymmenkunta vihollista, joiden ladut johtavat takaisin. Viholliset eivät olleet käyneet edes kenttävartion teltalla, jonka he olivat jättäneet jälkeensä.
Löytövaarassa, maantien suunnalla, on ollut jälleen vihollisen hyökkäys yritys, joka on lyöty takaisin.
- 14.00 Divisioonan esikuntaan annettiin seuraava kapteeni Sihvosen selostus:
(Selostus teksti puuttuu sotapäiväkirjasta)
- 14.10 Ilmoitettiin kapteeni Sihvoselle ja samalla annettiin käsky hyökkäyksen aloittamisesta edellä mainitun mukaisesti.
- 15.55 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että vihollinen on painostanut jatkuvasti. Kylmäjärvestä, noin 200 metriä etelään, oli sisään murto, mutta eräs Hämmäläisen komppania löi sen takaisin. Maantien suunnalla oli myös yritys, mutta sekin lyötiin takaisin.
- 16.15 Tiedusteltiin divisioonan esikunnasta, mihin ensi yönä tulevaisi luvatut 200 täydennysmiestä on tarkoitettu? Vastaukseksi tuli iloinen uutinen, että kaikki on tarkoitettu Löytövaaran joukkojen tueksi, puoleksi JR 27 ja JR 65:lle.
Kapteeni Sihvoselle Kannaksella, ilmoitettiin, että hän saa luultavasti yhden komppanian ennen hyökkäyksen aloittamista.
- 16.30 Kapteeni Sihvonen ilmoitti, että vihollisen lentokoneet ovat jälleen pudotta-
neet muonaa Kannakselle.
Oma tykistö on jälleen täysosuman erääseen vihollisen asuntokorsuun.
- 16.35 I/JR 27 adjutantti ilmoitti, että noin kaksi vihollisen komppaniaa hyökkää
jälleen Kylmäjärven eteläpuolella. Tulitaistelu jatkuu.
- 17.15 Kylmäjärven eteläpuolitse hyökännyt vihollisen pataljoona on lyöty hajalle.
Tykistömme keskitys osui ensimmäisinä eteneviin hiihtämällä liikkuviin komppanioihin ja hajotti ne.
Maantie suunnalla vihollinen hyökkää painostaen kovasti. Luutnantti von Essen lähetti omasta aloitteestaan taistelupartion Löytöjärven kautta vihollisen sivustaan. Taistelut jatkuvat.
- 19.00 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että Kylmäjärven eteläpuolella on vihollisen
hyökkäys lyöty takaisin. Vihollinen kärsi suuret miestappiot.
Maantien pohjoispuolella jatkuu taistelu edelleen. Vihollinen on tuonut
kranaatinheittimet aivan etulinjaan.
- 23.00 Tilanne:
Löytövaarassa vaimeni taistelu kestätyään aamusta myöhään iltaan. Tykistöl-
lä ei vihollinen häirinnyt niin pahasti kuin aikaisempina päivinä. Miesvoimien
vähäisyydestä ja suuresta väsymyksestä johtuen oli aivan onnen varassa,
kuten aikaisempina päivinäkin, vihollisen uusiutuneiden hyökkäyksien torjumi-
nen.
Losossa tilanne on ennallaan.
Kannaksella aloitettiin hyökkäys määrättynä aikana ja se jatkuu parhaillaan.
Komppania, osasto Muroleesta, on saapunut osasto Sihvosen vahvennukseksi.

- 7.3.1940 03.40 Kapteeni Sihvonen ilmoitti, että hän on keskeyttänyt hyökkäyksensä Kannaksella, koska korsuihin ei päästy vielä käsiksi. Hyökkäys pysähtyi vihollisen ankan tullen takia noin 100 metrin etäisyydelle pääkorsuista. Edessä oli lujia pesäkkeitä, joita ei ollut aikaisemmin havaittu. Reservissä ollutta Muroleen komppaniaa ei käytetty.
- 07.00 Tilanne:
Kannaksella: Kuten edellä on mainittu.
Löytövaarassa: Ennallaan.
Losossa: Samoin.
Yöllä saapui täydennyksenä kaikkiaan 88 miestä.
- 08.15 Löytövaarassa alkoi jälleen vihollisen ankara tykistötuli.
- 08.25 Selostettiin divisioonan esikunnalle Kannaksen hyökkäysyritystä. Divisionnan esikunta antoi käskyn uuden suunnitelman laatimisesta Kannaksen valtaamiseksi.
- 09.00 -10.00 Löytövaarasta saatua vankia kuulusteltaessa ilmeni, että vihollisen keskuudessa on tyytymättömyyttä, eikä haluttaisi taistella. Politrakit lietsovat sen käsityksen, että meikäläiset paloittelevat vankinsa jne... Sen vuoksi ei uskalleta antautua vangiksi. Vanki tarjoutui tekemään propagandaa meidän puolestamme.
Edellä olevan johdosta ilmoitettiin kuullusta divisioonan esikuntaan. Samalla annettiin aineistoa uusia lentolehtisiä varten. Rykmentin valistusupseeri alleviivasi äänipropagandan tarpeellisuutta.
- 11.00 Kaikki yhteydet katkesivat Löytövaaran suuntaan ankan vihollisen tykistötulen takia.
- 11.45 Kapteeni Sihvonen:
Tykistöllä on ammuspula, vain 30 jäykkää ammusta on jäljellä. Kaikkiaan on saatu kokoon 70 kpl ammuksia. Lyhyillä kanuunoilla ei ole lainkaan ammuksia. Näin ollen ei voida heti suorittaa kyllin tehokasta uutta yritystä Kannakselle.
- 13.15 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle. Samalla komentajan meni toivomus: Voidakseni taata Löytövaaran kestävyys, tarvitsen päivittäin 300 miestä täydennyksenä sekä yhden patteriston lisää, josta yksi on oltava kauas ampuva patteri.
- 14.40 Divisioonasta annettiin puhelinsanomana seuraava käsky "Ruudulle".
"Valtin" (kapteeni Sihvonen) suoritettavaksi käskettyä toimintaa ei suoriteta. "Valtin" paketti ja hänen käytössään ollut, teidän joukkueenne siirretään 7 – 8. 3 välisenä yönä reserviksemme Löytövaara – Kylmäjärvi asemien taakse. Kannaksen maastoon siirretään, sitä varmistamaan, paketti Kuistio samana yönä. Tämä paketti, joka siirron tapahduttua, alistetaan JR 65:lle (komentajalle, puhelin Parta – Arpa – Kaila) varmistaa kannaksen sekä Saunasaaren.
Sille alistetaan von Essenin nyt Kannaksen maastossa olevat osat varmistuselimet.
Kapteeni Kuistion komentopaikka on sijoitettava Kannaksen länsipuoliseen maastoon, josta puhelinyhteys JR 65 toimesta "Säppi" keskuksen.
Tykistö keskitetään erikseen.

"Uhka"

Noin	18.00	Majuri Hyväriselle, kapteeni Kuistiolle ja kapteeni Sihvoselle annettiin käsky edellisen johdosta. (Liite n:o 75). Illalla vielä tykistötuli rikkoi jo toisen kerran saman päivän aikana, kaikki kolme puhelinyhteyttä Löytövaaraan.
8.3.1940	01.30	Löytövaarassa annettiin radiovahvistimen välityksellä propagandaa vihollisen linjoille rykmentin valistusupseerin ja tulkin järjestämänä. Lähetys annettiin kaksi kertaa ja se onnistui hyvin. Vihollinen ei häirinyt kuin lyhyehkön konekiväärisarjan ampumalla. (Puheet liitteenä n:o 76).
	07.00	Tilanne: Löytövaarassa alkoi maantien pohjoispuolella vihollisen painostus tuntua kello kolmesta alkaen. Vihollinen onnistui suorittamaan sisään murren, jolloin panssarintorjuntatykki jäi vihollisen haltuun, mutta vastaiskulla se saatiin takaisin ja sisään murtokohta taas ehjäksi. Kylmäjärven eteläpuolella on vihollisen kranaatinheitin tulta ja saman aikaisesti vihollinen ampui myös tykistökeskityksiä. Yön aikana siirtyi kapteeni Sihvosen komppania ja kuusi konekivääriä Löytövaaraan ja osasto Kuistio Kannakselle. Viidettä komppaniaa JR 27:stä ei ehditty vaihtaa. Losossa tilanne ennallaan.
	08.10	Puhelinyhteys Löytövaaran on tykistökeskitysten takia poikki.
	12.35	Puhelinyhteys on jälleen kunnossa majuri Hyväriseen. Tykistötuli oli aiheuttanut vaurioita, mutta muuten ei ole erikoisempaa tapahtunut.
	14.25	Lutnantti Volanen ilmoitti, että Kusionvaaran ja "Koivun" välisessä maastossa on havaittu pieni vihollisporukka.
	15.40	I/JR 27: adjutantti ilmoitti, että Kylmäjärven eteläpuolella vihollinen jälleen painostaa.
	20.15	Majuri Hyvärisen adjutantti ilmoitti, että kolme vihollisen hyökkäysvaunua on edennyt murrokselle ja jalkaväki yrittää siltä kohdalta painostaa.
	22.00	Saapui noin 100 täydennysmiestä II/JR 65:lle.
	23.00	Saapui 61 täydennysmiestä I/JR 27:ään ja 50 täydennysmiestä III/JR 27:ään.
	23.50	Everstiluutnantti Frans Ilomäki saapui rykmentin komentajan sijaiseksi, hänen lomansa ajaksi.
9.3.1940	07.00	Tilanne: Löytövaaran suunnalla: Kylmäjärven eteläpuolella viholliset yrittivät yöllä ryömien edetä asemeimme, mutta ne lyötiin takaisin. Maantien suunnalla ei vihollinen jatkanut etenemisyrittystään. "Koivun" suunnalla oli rauhallista. Loson suunnalla ei uutta.
	08.10	Ankaran tykistötulen takia puhelinyhteys "Kylmään" ja Löytövaaraan on poikki. Vain "Koivuun" ja kapteeni Sihvoseen on yhteys kunnossa.
	08.20	Ilmavaara, useita pommikoneita komentopaikan yläpuolella ja muutamia pommituksia.

- 09.10 Luutnantti Volanen ilmoitti vihollisen tykistötulen kohdistuvan huoltotielle ja kranaatinheittimien tulen etulinjoihin. Arveli vihollisen siirtäneen tykkiase-
mansa "Kylmästä" suoraan itään.
- 11.20 Majuri Hyvärisen lähetti ilmoitti, että klo 10.30 mennessä ei vihollinen,
ankarasta tykistötulestaan huolimatta, ole hyökännyt.
- 11.50 "Silmään" on jälleen puhelinyhteys.
- 12.05 Majuri Hyvärisen lähetti on "Silmässä".
- 13.10 Luutnantti Volanen ilmoitti, että "Koivun" kenttävartion lähistöllä on vihol-
linen etenemässä.
- 14.00 Ilmavaara, pommituksia komentopaikalle. 46 pommia 10 – 50 metrin päähän
komentoteltasta. Yksi ensimmäisen komppanian ajomies sai surmansa.
- 15.00 Luutnantti Björklund ilmoitti, että Losoon piiritetyillä vihollisilla on
polttopuiden puute. Polttavat Loson talon purettuja hirsisiä ja joutuvat niitä
hakiessaan meikäläisten konekivääritulen alaisiksi.
Viholliset ovat huudelleet suomenkielellä, että lauantaina tulee tykki jolloin
joudutte ristituleen.
- 15.25 Saatiin puhelinyhteys "Lippoon". (Majuri Kahva). Noin 200 vihollista on jälleen
kenttävartion edessä Kylmäjärven rannalla.
- 15.30 Puhelinyhteys "Koivuun". Luutnantti Volanen on hajottanut aikaisemmin
mainitun vihollisen suurehkon partion.
- 15.45 Divisioonan esikunta antoi seuraavan käskyn:
"Uhka" käskee lähettämään partion osasto Volasesta, vahvuus noin 30 miestä,
Laamasenvaaran ja Osmajärven väliselle tielle. Tehtävänä on käydä vihollisen
kuljetusten kimppuun ja asettaa tielle miinoja.
Oma partiomme on toiminnassa idempänä. (Moilanen). Itse Volanen ei saa
mennä.
- 15.50 Vänrikki Saarinen ilmoitti, että on todettu 300 lumipukuista venäläistä
Kylmäjärven etelärannalla.
- 16.05 Jälleen välitti vänrikki Saarinen seuraavaa:
Vihollisen hyökkäys on lyöty takaisin Kylmäjärven eteläpuolella. Vihollisen
painopiste näyttää olevan tällä suunnalla.
Majuri Hyväriselle käsky lähetin välityksellä:
1. Käskeytetty luonnos on lähetettävä tänä iltana.
2. On tehostettava katettujen asemien välttämättömyyttä.
- 16.10 Majuri Hämäläinen ilmoitti, että hänen koko voimansa on "syötetty" ja kiinni
Kylmäjärven eteläpuolella. Pyysi järjestämään majuri Hyväriseltä reservejä.
Sai kehotuksen ottaa yhteyden majuri Hyvärisen kanssa.
- 17.30 I/JR 27:n adjutantti ilmoitti, että vihollisen hyökkäys Kylmäjärven eteläpuolella
on lyöty takaisin. Viholliselle aiheutettiin paljon tappioita.
- Majuri Hyvärisen lähetti on saapunut klo 16.00 ja ilmoittanut, että
Löytövaarassa on kaikki ennallaan.

- 18.25 Saapui majuri Hyvärisen lähetti, joka toi luonnoksen Löytövaaran puolustus asemista ja joukkojen sijoituksista. (Jäljennös liitteenä n:o 77).
- 19.15 Luutnantti Volanen ilmoitti, että "Koivun" kenttävartio on joutunut taisteluun 50 – 60 vihollisen kanssa ja lyönyt sen hajalle. Vihollinen menetti kaatuneina noin 20 miestä.
- 19.15 Rykmentin komentaja, everstiluutnantti Mäkiemi lähti 18 vuorokauden lomalle. Everstiluutnantti Ilomäki ryhtyi hoitamaan komentaja tehtäviä.
- 19.20 Majuri Hyvärinen ilmoitti lähetin ja I/JR 27:n välityksellä, että vaihto JR 25:n loholla tapahtuu ensi yön aikana. Pioneeritökaluja tarvitaan ripeästi. Tilanne klo 17.00: Vihollinen yrittää sisään murtoa maantien pohjoispuolella.
- 19.55 Saatiin puhelinyhteys kapteeni Sihvoseen.
- 21.30 Kapteeni Möttönen (Panssarintorjunta osasto) ilmoitti, että Löytövaarassa on ammuttu ja tuhottu yksi hyökkäysvaunu.
- 22.00 Von Essen kapteeni Sihvosen välityksellä:
Klo 15.00 on vihollinen lyöty Löytöjärven eteläpuolella. Vihollinen on vetäytynyt takaisin kärsittyään suuria tappioita.
Tossutiellä on noin 130 miehen vihollisosasto. Kenttävartio on vetäytynyt tuhottuaan noin 20 vihollista. En pysty lähettämään apua. Tiedustellee, voiko kapteeni Sihvonen turvata hänen selustansa?
- 22.05 Käsky kapteeni Sihvoselle lähettää joukkue vihollisen tossutielle.
Ilmoitus venäläisten etenemisestä tossutiellä luutnantti Björklundille, joka on lähettänyt partion tossutielle.
- 22.10 Ilmoitus asiasta myös kapteeni Kuistiolle
- 23.00 Majuri Hyvärinen otti yhteyden "Silmän" kautta.
Ilmoitti: Vihollisen painostus on jatkunut tien suunnassa, varsinkin maantien pohjoispuolella noin 400 metriä tiestä pohjoiseen, sekä Kylmäjärven etelärannalla. Hyökkäykset on torjuttu. Tykistö tuli on ankarampi kuin koskaan ennen. Aamupäivällä viholliset hyökkäsivät maantien suunnalla humaltuneina.
- 10.3.1940 04.00 Saapui täydennysmiehiä III/JR 27:ään, viisi aliupseeria ja 69 miestä, jotka lähetettiin heti pataljoonaansa.
- 05.00 Saapui täydennysmiehiä III/JR 25:een, 73 miestä. Ohjattiin huoltoportaaseen, josta lähetetään illalla pataljoonaansa.
- 07.00 Tilanne:
Löytövaarassa ja Kylmäjärven suunnalla yö kului rauhallisesti. Joitakin vihollisen tykistökeskityksiä tuli häirintänä huoltotielle.
Osasto von Essenin ilmoittamasta "tossuryssästä" ei yön kuluessa saatu selvyyttä.
Losossa tilanne on ennallaan.
- 08.35 Ilmoitus, että oma hävittäjä lentää klo 09.00 – 12.00 välisenä aikana.

- 10.40 Vänrikki Lillqvist (kapteeni Kuistion adjutantti) ilmoitti, että osasto von Essenin kenttävartio, joka Kuusijärveltä on vetäytynyt taaksepäin, on kenttävartion päällikön ilmoituksen mukaan joutunut taisteluun tossutien suunnalla, vahvuudeltaan useisiin satoihin nousevan vihollisosaston kanssa. Ukonvaarasta on lähetetty 17 miehen partio.
- 10.55 Divisioonan esikunnasta saapui seuraavat käskyt:
Käsky "Koivulle":
1. Antakaa käsky ilmatorjuntajaokselle siirtyä ensi yön aikana Kälkäseen. "Uhka"
2. Tie Löytövaara – Loso on huolellisesti murrostettava ja miinoitettava, niin että hyökkäysvaunujen toiminta missään olosuhteissa käy mahdolliseksi. "Uhka"
- 11.15 Luutnantti Björklund ilmoitti, että edellä mainitun kenttävartion päällikkö, kersantti Leppänen, on lähettänyt ilmoituksen, jonka mukaan hän on joutunut klo 09.45 taisteluun noin sata miestä käsittävän vihollisosaston kanssa Kalliolammen eteläpuolella. Pyytää apua.
Luutnantti Björklund on lähettänyt partion Ukonvaarasta.
- 12.10 Divisioonan komentajan käsky, joka on annettu pioneerikomppanian päällikkö vänrikki Kuosmaselle.
- 12.25 Joukkue Haila (osasto von Essen) sai käskyn lähteä venäläisten tossutielle Kalliolammen suunnalle.
- 13.15 Käsky ilmatorjuntajaoksen päällikkö vänrikki Kuokkaselle.
- 14.40 Saatiin puhelinyhteys majuri Hyvärisen kanssa.
Tilanne Löytövaaran suunnalla: Tuntuu jälleen siltä, että vihollinen valmistelee hyökkäystä maantien pohjoispuolella.
- 16.16 Majuri Hyvärinen ilmoitti (I pataljoonan adjutanttin välityksellä), että vihollinen on murtautunut tien suunnalla.
Tarvitsee kaikki reservinsä ja on käskenyt pitää "Silmän – Kylmän" suunnan kiinni.
- 16.20 Kapteeni Sihvonen sai käskyn olla valmiina.
- 16.30 Majuri Hyvärisen lähettiupseeri (puhelimella I pataljoonasta) ilmoitti, että hän noin tunti sitten, lähti komentopaikasta ja että 6./JR 27:n kohdalla oli voimakas vihollisen tykistötuli, jolloin kohtaa vahvistettiin. Sisään murtoa ei tiedetä tapahtuneen.
- 16.45 Ilmoitettiin "Vaistosta", että Löytövaaran suunnalla ammutaan valkoisia valoraketteja.
- 16.50 Puhelinyhteys kapteeni Sihvoseen, joka ei tiennyt Löytövaaran suunnalta vihollisen murtautumisesta mitään.
Löytöjärven eteläpuolitse osasto Essenin aliupseerivartion kimppuun hyökännyt 20 – 30 miehinen vihollispartio on tuhottu.
- 17.00 Majuri Hämäläinen sai käskyn ottaa yhteyden majuri Hyvärisen kanssa ja sen jälkeen tiedottamaan mitä Löytövaaraan kuuluu.

- 17.05 Kapteeni Sihvonen ilmoitti lähettinsä todenneen, ettei murtautumista ole tapahtunut.
Majuri Hyvärinen on muuttanut komentopaikkansa "Saloon". Muuttoa suunniteltiin jo eilen.
- 18.05 Majuri Hyvärisen viestiupseeri "Silmän" keskukselta:
Tilanne ei vielä vakava, vihollisen murtautumisyritys tien suunnassa on torjuttu reservin avulla.
- 18.35 Luutnantti Volanen ilmoitti "Koivun" kenttävartion lähistöllä olevan taas 20 "ryssää".
- 18.50 Kapteeni Sihvonen ilmoitti, että von Essenin kaukopartion mies on saapunut hänen komentopaikkaansa ja kertoo olleensa eilen Lehmivaarassa, josta palatessaan tossutien varressa (suunnilleen kenttävartion lähistöllä) näki noin 100 vihollista, jotka vetivät ahkioita perässään. Mies palasi Pihlajaan, josta erään toisen partiomiehen kanssa hiihtivät venäläisten editse pitkulaiselle lammelle, jossa tapasivat vetäytyneen kenttävartion, josta edelleen tuli Sihvosen komentopaikalle.
- 19.45 Kapteeni Kuistio (III/JR 65) ilmoitti saaneensa ilmoituksen edellä mainitun vihollisen joukosta ja ryhtyneensä toimenpiteisiin sen suhteen, siltä varalta, että se etenisi Saunajärven eteläpäähän. Pyysi ilmoittamaan osasto Ruotsalolle.
- 20.25 Majuri Hyvärinen (uusi linja) ilmoitti rauhan palanneen. Painostusta oli, mutta vihollinen lyötiin takaisin, kuten edellä mainittu majurin lähettämät ilmoitukset edellyttävät
- 20.30 Edellä mainittu Kuistion ilmoitus, ilmoitettiin osasto Ruotsalolle.
- 11.3.1040 Tilanne:
Löytövaarassa koko yön kestänyt hyökkäyksemme pysähtyi, omat aikaisemmin menetetyt asemat saatiin takaisin klo 04.00 mennessä.
Osasto von Essenin partio sai yöllä kosketuksen tossutietä edenneeseen viholliseen, (paikkaa ei mainittu), joka kimppuun hän aamulla hyökkää kolmella joukkueella. Osaston muodostaa vetäytynyt kenttävartio, kapteeni Sihvosen avuksi lähetetty joukkue ja osasto von Essenin täydennykseksi matkalla ollut joukkue.
Losoon on vihollinen jälleen heittänyt muonaa lentokoneista. Tällä kertaa se on tapahtunut hävittäjistä pitkiä köysiä apuna käyttäen.
- 07.55 I/JR 27 adjutantti ilmoitti, että vihollisen huoltotiellä on yöllä vilkas auto-liikenne.
- 09.10 Tilanneilmoitus divisioonan esikuntapäällikölle.
- 10.55 Ilmoitus "Vaistosta":
Vihollisen lentokone teki Loson yläpuolella savumerkkinä kompassisuunnassa 25 – 00 kirjoitus yj- merkin (voi olla "ryssän" u). Samoin suunnassa 29 – 00. Loson kohdalla on kone käynyt hyvin alhaalla, samoin Löytövaaran suunnalla.

- 13.00 II/JR 27:n adjutantti, luutnantti Veijola, ilmoitti osasto von Esseniltä tulleen ilmoituksen, että Essenin oikealle sivustalle (selustaan) on päässyt paljon vihollisia.
- 15.00 Kapteeni Airimo ilmoitti, että molemmista panssarintorjunta tykistä on suuntain rikki. Vihollisen hyökkäysvaunut liikehtivät maantiellä.
- 15.10 Luutnantti Björglund sai käskyn lähettää nopeasti suuntalaitteen Löytövaaraan.
- 15.45 Kapteeni Sihvoselta tuli ilmoitus, että hänen lähettämänsä joukkue, edettyään Ukonvaarasta tossutietä tapasi Kalliolammella osasto von Essenin, kersantti Leppäsen johtaman, vetäytyneen kenttävartion, joka itsepintaisesti jäi paikoilleen. Joukkue, edettyään Ukonvaarasta osasto Essenin kenttävartion kohtaan, tapasi siellä 60 miehisen vihollisosaston jättämät ampumakuopat, joista vihollinen oli perääntynyt.
Luutnantti Essen on koko päivän pyytänyt apua Löytöjärven maastoon, jossa muka voimakas vihollinen hyökkää. Kapteeni Sihvonen lähetti taisteluryhmän, joka selvitti tilanteen jonka jälkeen viholliset pakenivat itään.
- 16.20 Tilanneilmoitus divisioonan esikuntaan.
- 17.20 Vänrikki Saarinen ilmoitti tykistömme ja tulemme keskityksestä Kylmäjärven eteläpuoliseen harjuun, josta oli seurauksena se, että toistasataa vihollista lähti korsuista itää kohti.
- 18.35 Luutnantti Volanen ilmoitti, että "Koivun" edustalla, Rutkunpuron haaroilla, on jälleen vihollisia.
Pyysi saada "Kylmässä" lainassa olevan joukkueensa takaisin.
- 18.37 Majuri Kahva sai käskyn palauttaa heti osasto Volasen joukkueen.
- 21.40 Komentaja pyysi divisioonan esikunnasta toimenpidettä, että myös kapteeni Hyppöstä Kiekinkoskelta käsin yhteistoiminnassa luutnantti Volasen kanssa tuhoaisi Rutkunpuron latvoilla olevan vihollisen.
- 22.25 Komentaja oli puhelinyhteydessä majuri Hyvärisen kanssa, jolle selosti toimenpiteitään von Essenin osaston suunnalla.
- 12.3.1940 04.30 Kapteeni Sihvonen ilmoitti saaneensa taisteluryhmänsä johtajalta tiedon, jonka mukaan se olisi tavannut noin 300 miehisen vihollisosaston Loson eteläpuolella. Taisteluryhmän johtaja on pyytänyt apua.
- 07.00 Tilanne:
Löytövaarassa: Lähettiupseeri, luutnantti Rivioja, joka yön aikana kävi tutustumassa tilanteeseen, selosti tilannetta. Tilanne on ennallaan. Yön aikana oli kivääri-, ja konekivääritulta sekä jatkuvaa painostusta. Löytöjärven suunnalla vihollinen on von Essenin edessä, asemat ovat lähellä toisiaan. Ukonvaara va:n eteläpuolella on edellä mainittu vihollisen joukko, jonka suuruudesta ei ole tarkkaa tietoa. Sitä vastassa on noin 60 suomalaista. Rutkunpuron ja Kaurojoen latvoilla oleva "ryssä" on paikoillaan. Sitä vastaan toimivat osastot Hyppölä ja Volanen yhteistoiminnassa. Toiminta on sovittu alkavaksi klo 09.00.

- 08.15 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle.
Lisäksi komentaja ilmoitti antaneensa käskyn toisen puolustuslinjan varustamisesta noin yhden kilometrin päähän nykyisten asemien taakse. Pioneerit ovat kaivaustöissä.
Täydennysmiehet ovat kouluttamattomia (jopa kiväärin lataaminenkin on täytynyt opettaa etulinjassa), joten majuri Hyvärisen ei takaa linjojen kestävyyttä, jos vihollinen alkaa raskaammin painostaa tykistönsä avulla.
- 10.25 Komentaja antoi käskyn tykistön komentajalle, kapteeni Nousiaiselle, tiedustella tulenjohto mahdollisuuksia Löytöjärven suunnalla.
- 10.30 Kapteeni Sihvonen ilmoitti, että hänen taisteluryhmänsä on aamulla lyönyt hajalle Ukonvaaran eteläpuolella olleen vihollisen. (Noin yksi komppania). Osa vihollisista tuhottiin nuotiotulilleen, josta osa lähti itään joukkueen lähtiessä sitä seuraamaan.
Todellisuudessa venäläiset olivat noin kaksi kilometriä Löytöjärvestä etelään.
- 12.50 Ilmoitus "Vaistosta", suunnassa 25 – 00, (Kälkäsenjärven etelärannalle) on pudonnut vihollisen pommikone. Saman havainnon on tehnyt myös tykistön tuliasema.
- 13.15 Luutnantti Björklund ilmoitti, että hänen konekiväärinsä Losossa ovat ampuneet edellä mainitun pommikoneen, joka putosi Loson lähelle. Partio on lähetetty paikalle.
- 14.05 Kylmäjärven eteläpuolella on kiivasta konekivääri-, ja kivääritulta.
- 15.25 Saapui majuri Hyvärinen joka ilmoitti, että Löytöjärven jäälle on ilmestynyt kaksi vihollisen hyökkäysvaunua. Yksi hyökkäysvaunu on tuhottu maantien suunnalla.
- 15.35 Komentaja antoi tykistönkomentajalle käskyn suunnata tykistötulen edellä mainittuihin maaleihin Löytöjärvellä sekä ampua shrapnelleja eläviin maaleihin.
- 15.45 Luutnantti Volanen ilmoitti joukkueensa iskeneen vihollisen kimppuun ja olevan edelleenkin taistelussa. Kun Kiekinkoskelta tullut joukkue Bengt luopui taistelusta jo alussa, ei Volanen voi joukkueellaan yksin tuhota vihollista, joka on kaivautunut venäläisille ominaiseen tapaan.
- 16.00 Luutnantti Björklund ilmoitti Loson maastoon pudonneen pommikoneen kokonaan tuhoutuneen ja palaneen. Kolme hiiltynyttä ruumista löydettiin jätteiden joukosta.
- 17.40 Kapteeni Sihvonen ilmoitti, että osasto von Essenin oikeaa sivustaa painostaa vihollinen. Kaikkiaan kuusi hyökkäysvaunua oli Löytöjärven jäällä, mutta ne vetäytyivät takaisin. Vihollisen hyökkäys jatkuu Essenin oikeaan sivustaan.
- 17.45 Yksi panssarintorjuntatykki on saanut käskyn mennä aseisiin Löytöjärven suunnalle. Kenttätykistö on myös saanut käskyn tulittaa hyökkäysvaunujen esiintymiskohtia.
- 17.00 Tilanneselostus divisioonan esikunnalle.

- 18.30 Luutnantti von Essen ilmoitti, että vihollisen hyökkäys (noin kolme komppaniaa) päättyi klo 17.45 sen tultua torjutuksi. Kaikkiaan kahdeksan hyökkäysvaunua oli Löytöjärven jäällä. Vihollinen yritti kaikkiaan kymmenkunta kertaa, mutta lyötiin aina takaisin. Myös aikaisemmin mainittu vihollisosasto on nyt tuhottu tossutien suunnalla ja rippeet ovat vetäytyneet takaisin.
- 18.40 Kapteeni Kujala lähti osasto Essenin luokse vaihtaakseen osaston päällikkyden luutnantti von Essenin kanssa.
- 19.40 "Uhkan" käsky: Maantie Löytövaarasta Losoon on sulutettava tehokkaasti miinoilla ja murresteilla.
- 19.45 Luutnantti Volanen ilmoitti vihollisen kenttävartion olevan samoilla seuduilla kuin ennenkin.
- 22.00 Tilanne:
Löytövaarassa koko päivän kestänyt vihollisen hyökkäys torjuttiin iltaan mennessä. Vihollisen harrastama häiritsemisammunta jatkuu edelleen. Yhteensä jännittävä päivä, mutta iltaan mennessä tilanne on meille edullinen. Vihollisen lentotoiminta oli koko päivän erittäin vilkasta.
- 13.3.1940 07.20 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että vihollisen hyökkäysvaunut ovat alkaneet jälleen liikehtiä. Vihollisen tykistötuli on kiivasta ja kohdistuu maantien suunnalle. On odotettavissa vihollisen hyökkäys tällä suunnalla.
- 09.05 Divisioonan esikunnasta saapui puhelinsanoma, (Liite n:o 78) joka koski Suomen ja Neuvostoliiton välillä tehtyä rauhansopimusta.
- 10.00 Edellä olevan johdosta komentaja antoi joukoilleen käskyn sekä suullisia ohjeita.
- 10.15 Vihollinen suoritti useita pommituksia komentopaikan läheisyyteen.
- 10.30 Uusi pommitus, useita kymmeniä pommeja jälleen komentopaikan lähelle. Arviolta 100 kilon pommi putosi noin 300 metrin päähän komentopaikasta.
- 11.00 Koko aamun kiivaana toiminut tykistön tuli lakkasi, samoin muikin tulitus, sekä omilta, että vihollisen joukoilta. Outo hiljaisuus.
- 11.25 Divisioonan esikunnasta saapui seuraavia lisätietoja:
Asemat pidetään, tulitoiminta kielletty, takalinjoilla varusteluja jatkettava, aseita ei saa mennä keräämään etumaastosta.
Vihollinen vetäytyy sopimuksen mukaan Löytövaarasta nykyisistä linjoistaan yhden kilometrin itään. Varsinainen vetäytyminen muilta saarroksissa olevilta osilta 16.3 alkaen ja päättyy 22.3. klo 20.00 mennessä.
- 12.00 Pääministeri Tannerin radioon pitämästä puheesta saatiin kuulla rauhanteosta ja sen ehdoista. Tiedot herättivät yleistä mielipahaa.
- 12.30 Divisioonasta lisäohjeita:
Aseita ei vihollinen saa viedä mukanaan kaatuneita hakiessaan. Ensin on vetäydyttävä kilometri ja vasta sitten aseettomina tultava ruumiita noutamaan.

- 13.40 Edelleen lisäohjeita divisioonan esikunnasta:
Vihollinen saa hakea (aseettomana) ruumiitaan etulinjojen edestä, mutta ei linjojen takaa. Aseet ym. materiaali kerätään asemien välistä talteen.
- 16.30 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että venäläiset vaativat myös suomalaisia vetäytymään yhden kilometrin päähän nykyisistä asemistaan.
- 16.50 Divisioonan esikunnasta edellä mainitun johdosta:
Se joka on vieraan valtakunnan alueella, vetäytykseen kilometrin taaksepäin.
- 18.15 Puhelinsanoma divisioonan esikunnasta. (Liite n:o 79).
- 20.40 Majuri Hyvärinen tiedusteli:
1. Voiko Losossa vihollisen haavoittuneet evakuoida?
2. Miten järjestetään muonan kuljetus Losoon?
3. Voidaanko miinoitus purkaa Loson ja Löytövaaran väliltä?
- Divisioonan esikunnasta seuraavat ohjeet:
1. Saavat evakuoida haavoittuneet. Saattajat meiltä.
2. Meidän etulinjojemme etten, josta meikäläiset toimittavat se Losoon.
3. Miinoitus puretaan aamulla.
- 23.45 Puhelinsanoma divisioonan esikunnasta. (Liite n:o 80)
- 23.50 Yhteenveto päivän tapahtumista:
Aamulla alkoi vihollisen lentotoiminta vilkkaana heti klo kuuden jälkeen. Samoin löytövaaran suunnalla vihollisen tykistö tuli kiihtyi jälleen rumputuleksi, joka kesti useita tunteja, aina klo 11.00 saakka. Kun tieto vihollisuuksien lopettamisesta saapui, käsitettiin se vain aselevoksi, joka herätti epäilyä. Vihollisen lento-, ynnä muu toiminta oli vilkasta viimeiseen saakka. Viime minuutteina oli JR 27:n komentoporras erittäin ankaran ilmapommituksen kohteena. Vain ihmeellinen varjelus, meidän aseittemme korkein komentaja, pelasti ja säästi meidät vielä isänmaalle.
Rauhanehtojen tultua tunnetuiksi, herätti se suuttumusta ja mielihapaa koko rykmentissä. Monen kovia kokeneen soturin silmäkulman veti kosteaksi kuultu sanoma. Mutta armeijamme ei ole lyöty, sitä ei ole voitettu! Se olkoon lohdutuksemme syvässä murheessamme.

Sotapäiväkirjan pito toimestani päättyi
Valistusupseeri V Horsma?

Neuvottelu Suomen ja Neuvostoliiton edustajien välillä Löytövaarassa
13.3.1940 klo 18.00

Ryssät olivat vihollisuuksien loputtua pyytäneet suomalaisia neuvottelijoita saadakseen sopia eräistä käytännöllisistä järjestelykysymyksistä. Neuvottelupaikaksi oli ehdotettu puolustuslinjojen välissä oleva kohta päätiellä Löytövaaran mäen itäpuolella, jonne venäläiset olivat merkinneet puolueettoman alueen valkoisilla lipuilla.

Neuvottelussa olivat mukana suomalaisten puolelta Löytövaaran lohkon päällikkö majuri Hyvärinen, JR 27:n tiedustelu-upseeri luutnantti Turtiainen, sihteerinä luutnantti Rivioja sekä tulkkina sotilasvirkailija Peltola.

Neuvostoliiton puolelta, vanhempi poliittinen ohjaaja Laurentjeff, kapteeni Kempitski, vanhempi luutnantti Solovjoff sekä tulkki Poslukoff.

Neuvottelun kulku:

Laurentjeff: Suorittavatko suomalaiset tien avaamisen etulinjoilta Losoon ja edelleen Saunajärven Kannakselle?

Hyvärinen: Venäläisten on vetäydyttävä 1 km etulinjoista itään, jonka jälkeen vasta voidaan jatkaa neuvotteluja näistä asioista. Ovatko venäläiset vetäytyneet ja miten se hoidetaan?

Laurentjeff: Meillä ei ole valtuuksia jatkaa keskusteluja, ennen kuin tiekysymys on saatu selväksi.

Hyvärinen: Tietä ei voida avata, ennen kuin sopimuksen mukainen vetäytyminen on venäläisten puolelta toteutettu.

Laurentjeff: Jos majuri ei voi eikä halua ratkaista tien aukaisemiskysymystä, olisi tässä asiassa käännäyttävä korkeamman päällystön puoleen.

Hyvärinen: Ehdotan, että aseeton partio, johon asetetaan miehet sekä venäläisten, että suomalaisten puolesta, toteaa venäläisten vetäytymisen 1 km etulinjoilta. Kaatuneiden kerääminen tältä alueelta aloitetaan samalla. Tie ei aukea ennen. Piiritettyinä olevista varuskunnista emme voi keskustella, sillä niistä ratkaisevat korkeammat elimet. Teidän vetäytymisenne joka tapauksessa on ensimmäinen toimenpide.

Laurentjeff: Miten järjestyy piiritettyinä olevien varuskuntien haavoittuneiden, paleltuneiden ja nälkiintyneiden huolto?

Hyvärinen: Tämän asian ratkaisevat, kuten jo ilmoitin, ylemmät elimet.

Laurentjeff: Piiritetyt varuskunnat on muonitettu lentokoneista. Miten asia nyt ratkaistaan?

Hyvärinen: Tämä ei kuulu meidän ratkaistaviin asioihin. Ainostaan välimaastokysymys.

Laurentjeff: Meille on annettu valtuudet neuvotella koko Kuhmon rintaman asioista.

- Hyvärinen: Rintama on tässä, ei selän takana ja takana olevat asiat eivät kuulu meille. Piiritetyistä varuskunnista ratkaisevat muut.
- Laurentjeff: Pyydän ottamaan piiritettyjen asian sekä tien avaamisen mahdollisimman pian käsiteltäväksi ja antamaan viistä tiedot. Joukot tulevat siirtymään sopimuksessa mainitun 1 km heti.
- Hyvärinen: Asia järjestyy. Irrottautumisen tapahduttua ilmoitamme piiritettyjen huoltamisesta. Vetäytymisalueelta venäläiset saavat kerätä kaatuneensa, ei mitään muuta. Aseiden ja tavaran siirto siltä ei tule vielä kysymyksenäkään.
- Laurentjeff: Alue on klo 24.00 saakka meidän aluettamme ja saamme tänä aikana ottaa sieltä mitä haluamme.
- Hyvärinen: Vihollisuuksien päätyttyä klo 11.00 oli teidän vetäydyttävä heti. Kalustosta on aikaa keskustella myöhemmin, kun siitä myös saadaan tarkemmat ohjeet. Tiesiaan emme voi nyt puuttua.

Sovittiin:

1. Aseettomat partiot toteavat venäläisten vetäytymisen 1 km itään etulinjoilta.
2. Kaatuneiden keräys puolueettomalta alueelta voidaan aloittaa heti aseettomien partioiden toimesta.
3. Vastapuolelle annetaan tieto tiekysymyksestä klo 21.00 mennessä, mikäli asia on siihen mennessä selvinnyt.

Kun näin useita ja tärkeitä kysymyksiä oli esiintynyt, pyydettiin divisioonan esikuntaa lähettämään valtuutettu, jolla on oikeus ratkaista esille tulevat kysymykset. Edelleen pyydettiin tarkempia tietoja sopimuksen sisällöstä. Divisioonan esikunnasta ilmoitettiin, että sieltä ei tule tässä vaiheessa valtuutettua, vaan käytännölliset kysymykset on pyrittävä järjestämään Neuvostoliittolaisten kanssa miten parhaiten voi. Sopimusteksti lähetetään divisioonan esikunnasta Löytövaaraan.

Kello 21.00 tapasivat molempien maiden valtuutetut samassa paikassa tiellä ja sovittiin siinä, että esille tuleviin kysymyksiin palataan 14.3.40 klo 06.00, jolloin valtuutetut kohtaavat toisensa samassa paikassa.

14.3.1940 06.00

Suomalaiset neuvottelijat tapasivat venäläiset valtuutetut jälleen Löytövaarassa. Vihollisen neuvottelijat ilmoittivat piiritettyjen huollon ja tien avaamisen olevan kysymyksiä, jotka ensikädessä on saatava ratkaistuiksi. He pyysivät meikäläisiä neuvottelijoita Riihivaaraan. Neuvottelijaksi määrättiin luutnantti Turtiainen, sihteeriksi luutnantti Rivioja ja tulkiksi sotilasvirkamies Peltola. Venäläisten edustajina Riihivaarassa olivat lohkon komentaja, eversti Bogdanovitsch, vanhempi poliittinen ohjaaja Laurentjeff sekä tulkkina vanhempi luutnantti Morosoff.

Käydyssä neuvottelussa sovittiin seuraavaa:

a. Miinoitukset poistetaan meidän toimestamme, aluksi Löytövaaran ja Loson väliltä ja lännempää maantieltä myöhemmin, kuitenkin mahdollisimman pian. Päätien auraavat venäläiset.

b. Etulinjojen kohdalle asettaa kumpikin osapuoli tarkastuspartion, vahvuudeltaan, yksi upseeri ja neljä miestä. Partion tehtävänä on valvoa, ettei tiellä ole luvattonta kuljettamista, eikä aiheetonta liikettä. Tätä valvoo myös tien sivussa kulkeva hiihtopartio.

c. Kaatuneiden keräys linjojen välissä ja linjojen takana suoritetaan siten, että aseettomat partiot suorittavat keräyksen ja molemmin puolin neuvotaan kaatuneiden paikat näille partioille.

Myöhään illalla, divisioonan esikunnasta, saapuivat majuri Veijola ja kapteeni Lassila jatkamaan neuvotteluja venäläisten kanssa.

Kaatuneiden keräystä suoritettiin päivän kuluessa, aluksi molemmin puolin etulinjoilta.

Joukkojemme toimesta aloitettiin myös kaikenlaisen sotamateriaalin keräys huoltotiellellemme, josta sitä edelleen kuljetettiin hevosilla autotien päähän, josta edelleen kotiseudulle.

Upseerien lomat oli peruutettu. Aamulla otti lomalta palannut rykmentin komentaja, everstiluutnantti Mäkinie mi rykmentin jälleen komentoonsa sen v.t. komentajalta everstiluutnantti Ilomäeltä.

15.3.1940

Siirtyivät I/JR 27 ja III/JR 27 divisioonan esikunnan käskystä kunnalliskodin maastoon, lähelle Kuhmon kirkonkylää, jossa aloitettiin yleinen "täijahti". I pataljoona hiihti suoraan Kylmäjärveltä mainittuun paikkaan, mutta III pataljoona yöpyi välillä Polvelassa, josta jatkoi 16.3 aamulla hiihtomarssiaan tavoitteeseensa.

II/JR 27 majoittui Lehtovaaran maastoon.

II/JR 65 edelleen Löytövaarassa.

Krh.K/JR 27 Lehtovaaran maastoon.

Päivän kuluessa jatkui sotamateriaalin keräys. Samoin jatkettiin kaatuneiden etsintää.

17.00

Rykmentin komentopaikka siirrettiin Kesselinjärven rannalla sijaitsevaan Jussilan taloon.

16.3.1940

12.35

Divisioonan esikunnasta saapui seuraava sanoma:

Joukko-osastoille:

Joukkojen ja yksiköiden meno venäläisten luovuttamille alueille on ehdottomasti kielletty siihen saakka, kunnes divisioonan esikunta on erikseen antanut siihen luvan. Maaston haltuunotto tapahtuu everstiluutnantti Ilomäen johdolla ja alkaa 18.3.1940 aamulla Kankivaarasta sekä päättyy rajalla 22.3.1940.

"Uhka"

- 12.50 -13.50 Edellä mainittu puhelinsanoma annettiin yksiköille.
- 16.00 Divisioonan esikunnasta jälleen puhelinsanoma:
Mikäli joukko-osaston tiedossa on, että kaatuneitamme on vihollisen nyt hallussa olevilla alueilla, on näitä noutamaan lähetettävä toimestanne komennuskunta tarpeellisilla kuljetusvälineillä varustettuna. Komennuskunta lähtee 17.3 aamulla. Komennuskunnalla on oltava tulkki ja valkoinen lippu ja sen on oltava ilman aseistusta. Venäläiset ovat luvanneet ennen lähtöä jättää meidän paikallisille komentajillemme mahdolliset miinakarttansa, mikäli eivät ole voineet miinoja tarkkaan poistaa. Miinakartat on toimitettava viipymättä divisioonan pioneerikommentajalle, kapteeni Rinnalle. Venäläisten joukkojen ja toimitusten valokuvaaminen on kielletty.
"Uhka"
- 16.15 -17.00 Edellä mainittu sanoma annettiin yksiköille.
- 22.30 Saapui divisioonan esikunnan päiväkäskey. (Liite n:o 81)
- 22.30 Saapui divisioonan esikunnan käskey sotamateriaalin kokoamisesta. (Liite n:o 82).
- Päivän kuluessa jatkui kaatuneiden hakeminen ja materiaalin kerääminen.
- Venäläisten hautausosastot jatkoivat kaatuneidensa hautaamista Löytövaarassa.
- 18.3.1940 15.52 -17.00 Annettiin yksiköille puhelinsanoma, joka koski lomiam. (Liite n:o 83).
- 17.45 Divisioonan esikunnasta saapui puhelinsanoma:
Täydennyksenä lomiam annettuihin ohjeisiin käsken, että lomiam saa myöntää 10% kirjoissa olevasta vahvuudesta, loman pituus matkapäivineen saa olla korkeintaan 15 vuorokautta. Uudelleen ryhmittämisen varalta on tarkat osoitteet otettava muistiin, jotta asianomaiselle voidaan tiedottaa mahdollisesti muuttuneesta ilmoittautumispaikasta.
"Uhka"
- 18.45 Edellä mainittu puhelinsanoma annettiin yksiköille.
- Päivän kuluessa jatkui sotamateriaalin ja kaatuneiden kerääminen.
- 19.3.1940 13.00 Majuri Hyvärinen ilmoitti, että vihollisten liike ja kuljetukset näyttävät loppuneen Löytövaarassa.
- 22.15 Divisioonan esikunnasta saapui seuraava ilmoitus:
Osasto Hämäläinen siirtyy 20.3.1940 Kuhmon kirkonkylään Merkkueen. Ottaa osasto Kekkosenä olevat osat mukaansa ja kokoaa kaikki omaan porukkaansa.
- 22.30 Edellä mainittu sanoma ilmoitettiin osasto Hyväriselle sekä osasto Hämäläiselle.
- Iltaan mennessä saatiin kaatuneet ja evakuoitava sotamateriaali suurin piirtein kerätyksi ja kuljetetuksi taaksepäin.
Maininnan ansainnee se, että vihollisen puolelta tuodut kaatuneemme olivat aikalailla silvottuja, mm. niiltä puuttuivat vaatteet miltei kokonaan ja sormiam oli katkottu, kurkkua viilletty ja niin edespäin.

- 20.3.1940 10.10 Divisioonan esikunnasta annettiin lisäohjeita lomalaisille:
On oltava siistissä kunnossa ja minkäänlaista arvo omaavaa sotasaalis-
materiaalia ei saa ottaa mukaan. Kaikki ylimääräiset varusteet ja aseet on
otettava lomalaisilta pois.
- 15.45 Divisioonan esikunnasta puhelinsanoma, jonka pääsisältö oli seuraava:
Lomalaisten aseet on jätettävä yksikön asealiupseerin haltuun. Lomalle ei saa
viedä mitään sotasaalismateriaalia. Vain upseereilla saa olla sivuaseet.
Asia ilmoitettiin yksiköille.
- 17.35 Majuri Veijola palasi käynniltään Riihivaarasta ja ilmoitti vihollisten lähteneen
Riihivaarastakin. Vain muutamia vihollisia oli ollut vielä purkamassa viesti-
yhteyksiä. Korsut oli räjäytetty.
Arveli viimeistenkin vihollisten olevan Riihivaaran ja valtakunnan rajan välillä
vetäytymässä pois.
- 19.30 Majuri Veijola lähti divisioonan esikuntaan.
- 21.50 Divisioonan esikunnasta puheliniilmoitus, jonka mukaan jäljellä olevat
rykmentin osat tulevat parin päivän kuluttua siirtymään Lammasperän
maastoon, Kuhmon lossin itäpuolelle.
On lähetettävä 22.3 mainittuun maastoon majoitustiedustelijat.
- 22.00 Asiasta ilmoitettiin kapteeni Sihvoselle. (II/JR 27). Samalla annettiin käsky
majoitustiedustelijoiden lähettämistä joka yksiköstä. Tiedustelijat kokoon-
tuvat aamulla rykmentin esikuntaan klo 09.00, josta lähtevät edelleen
autokuljetuksella.
- 22.10 Sama käsky Krh.K:lle.
- 22.15 Sama käsky kuormastolle ja esikuntakomppanialle.
- 21.3.1940 06.30 Komentaja antoi puhelimella ohjeita kapteeni Sihvoselle majoitustiedustelun
johdosta.
- 09.00 Majoitustiedusteluosasto lähti luutnantti Riviojan johdolla.
- 13.59 Divisioonan esikunnasta tuli puhelintiedotus, jonka mukaan osasto Volanen
siirtyy 22.3 Kuhmoon, Toivolan, Seilosen ja Anttilan maastoon. Käsky luvattiin
lähettää myöhemmin.
- 20.45 Divisioonan esikunnasta puhelinsanoma:
JR 27:n ja Krh.K ja Volanen siirtyvät 223 kuluessa käsketyille majoitusalueelle
Kuhmon lossin itäpuolelle.
- 22.3.1940 Pitkäperjantai
- 08.00 II/JR 27 lähti Lehtovaaran maastosta siirtyäkseen Kuhmon Lammasperän
maastoon. Siihen yhtyivät Krh.K/JR 27 ja Esik.K/JR 27. Myös Osasto Volanen
lähti samaan aikaan marssille.
- 08.05 Rykmentin komentoporras lähti Jussilan talosta ja oli Kämärän koululla klo
10.00.

- 10.00 Rykmentin huoltopäällikkö, luutnantti Klemola ilmoitti, että tasan klo 10.00 lensi vihollisen pommikone Pikku Kälkäsen yli Saunajärven suunnalle.
- 13.00 Rykmentin kolonnat lähtivät marssille Lammasperän suuntaan.
- 20.00 Ilmoitettiin divisioonan esikuntaan aamullisesta venäläisen pommikoneen lennosta.
- 23.3.1940 Aamupäivän kuluessa ilmoitettiin yksiköille, että aloitettavan valistustyön johdosta, on jokaisen yksikön huolehdittava siitä, että niissä on tarpeellinen valistushenkilöstö. Pataljoonissa on oltava valistusupseeri ja komppanioissa valistusaliupseeri.
- 12.00 -14.00 Komentajan puhuttelu pataljoonien komentajille ja erillisyyksiköiden päälliköille. Asiaana oli, valistusjuttu, kurinpito ja joukkojen yleinen henki.
- 24.3.1940 Päivä aikana ei mitään erikoista tapahtunut. Jumalanpalvelus ja komentajan tarkastus II pataljoonassa.
- 25.3.1940 11.00 Pataljoonien adjutanttien puhuttelu joka koski muun muassa hevosten käyttämisen kieltoa huviratsastukseen, sekä hevosten hoitoa.
- Jumalan palvelus ja komentajan tarkastus I ja III pataljoonassa.
- Päivän kuluessa pidettiin eri yksiköissä päämajan propagandaosaston järjestämiä ajanvietetapahtumia.
- 26.3.1940 00.50 Divisioonan esikunnasta tuli seuraava sanoma:
Asettakaa majoitustiedustelijat, kaksi upseeria, joista toinen mieluiten kapteeni, joidenka on ilmoitauduttava ”Ansassa” klo 06.50.
- 15.50 Divisioonan esikunnasta tuli esikäsky rykmentin siirtämisestä Nurmekseen 28.3.1940. (Liite n:o 85).
- 27.3.1040 14.15 Divisioonan esikunnasta saapui käsky JR 27 siirrosta Nurmeksen kauppalaan. (Liite n:o 85).
- 18.35 Pataljoonille ja erillisyyksiköille annettiin marssikäsky. (Liite n:o 86)
- 28.3.1040 06.00 I ja III pataljoona sekä osasto Volanen lähtivät hiihtomarssille kohti Nurmesta.
- 07.00 II pataljoona, sekä Esikunta-, Kranaatinheitinkomppania lähtivät marssimaan kohti Nurmesta.
- 16.30 I pataljoonan komentaja ilmoitti, että pataljoona on saavuttanut ensimmäisen päivän tavoitteensa Lauvusjärvellä. Myöhemmin tuli sama ilmoitus muista pataljoonista.
- 20.00 Ilmoitus divisioonan esikunnasta:
Rykmentin hiihtävistä osista eivät seuraavasta yöpymispaikasta ilman erityistä määräystä jatka matkaa I ja II pataljoona, eivätkä esikuntakomppania eikä kranaatinheitinkomppania. Ainoastaan III pataljoona jatkaa matkaansa Lipinlahteen.

- 20.30 Asiasta ilmoitettiin majuri Kahvalle.
- 29.3.1940 16.16 Rykmentin komentoporras lähti Nurmekseen, minne saapui klo 22.00. Komentopaikka sijoitettiin Nurmeksen kirjastotaloon.
- 30.3.1940 III pataljoona saapui Nurmekseen, missä majoittui Lipinlahteen.
- 31.3.1940 I ja II pataljoona, paitsi 5./JR 27, sekä Esikunta-, ja Kranaatinheitinkomppanian saapuivat Nurmekseen. Olivat odottaneet marssin viimeisinä päivinä Nurmeksen majoituspaikkojen tyhjentymistä.
- Huhtikuu
- 1.4.1940 Päivän kuluessa saapui Nurmekseen myös 5./II/JR 27, missä se majoitettiin Porokylään.
Illalla saapui eversti Raappana neuvottelemaan komentajan kanssa.
- 2.4.1940 09.00 Rykmentin valistusupseeri piti puhuttelun rykmentin valistushenkilöstölle.
- 16.00 Rykmentin kolonnat saapuivat Nurmekseen, missä majoittuivat porokylään.
- 16.00 Pataljoonien, sekä esikunta-, ja kranaatinheitin komppanioiden lomalle lähtijät, noin 10 % vahvuudesta, lähtivät lomalle.
- Päivän kuluessa komentaja kävi tutustumassa majoitusoloihin ja tarkastamassa uusia majoittumismahdollisuuksia rykmentin huoltopäällikön kanssa.
- Tämän sotapäiväkirja pitäminen lopetetaan tähän ...

Rykmentin päiväkäsky n:o 14

Kun näinä päivinä viimeisetkin reserviläiset, jotka eivät enää tahdo jäädä palvelukseen, lomautetaan, lausun vielä kiitoksen JR 27 upseereille, aliupseereille ja miehille heidän suorittamastaan työstä ja saavutuksista.

Ylpeydellä ajattelen niitä taistelusaavutuksia ja urotekoja, joita JR 27 suoritti Suomussalmen, Kiannan, Raatteen ja Kuhmon taisteluissa, ja joita tulevat sukupolvet tulevat isiensä tekoina kunnioittamaan. Aina vankkumattoman voitontahtoisena, onnistui rykmenttimme sille käsketyissä tehtävissä tarvitsematta koskaan ylivoimankaan edessä perääntyä, vaan aina joko tunkeutua eteenpäin ja tuhota vihollinen, tai torjua vihollisen toivottomat hyökkäysyritykset. Välineitten puute ei tehnyt meille mahdolliseksi tuhota vihollista Kuhmossa yhtä nopeassa tahdissa kuin se tapahtui Kiannalla ja Raatteessa, mutta rautaisessa saartorenkaassa oli sielläkin vihollisdivisioona ja tuhotuksi tai hajalle isketyiksi tulivat sen avuksi suunnatut valtavat hiihto-, y.m. hyökkäysjoukot.

Rykmentin taistelut ovat olleet ankarat ja uhrit raskaat, mutta ilman uhreja harvoin suuria tuloksia saavutetaan, kun on vastassa hyvin varustettu vihollinen. Suokoon Jumala, että kaatuneiden asetoveriemme uhri ei ole mennyt hukkaan.

Kun useimmat JR 27:n riveissä palvelleet pääsevät tai ovat jo päässeet kotiseudulleen rauhanaikaisiin askarteluihin, säilyttäkööt he edelleen entisen taisteluhengen ja valmiuden sekä vaalikoot aseveljeyttä, jonka sodan koettelemukset synnyttivät. Levittäköön heistä jokainen myöskin ympäristöönsä sitä puolustustahtoa ja uhrimieltä, jota tämä kansa itsenäisyytensä säilyttämiseksi ehdottomasti tarvitsee. Kasvattakaa pojistanne isiensä veroisia maanpuolustajia niin kyvyn kuin sisunkin puolesta.

Te rykmenttini palvelukseen astuneet uudet upseerit, aliupseerit ja miehet, pitäkää päämääränänne kehittyä kunnan taistelijoiksi, jotka ovat kykeneviä ja valmiita niihin taistelusuorituksiin mitä JR 27:ltä on totuttu odottamaan, ja jotka sille käydyssä sodassa tuottivat puskuritehtäviä ja antoivat rautaisen rykmentin maineen.

JR 27:n komentaja

Eversti merk. A. Mäkinieni

Adjutantti:

Res.luutn.

Ale Rivioja

